

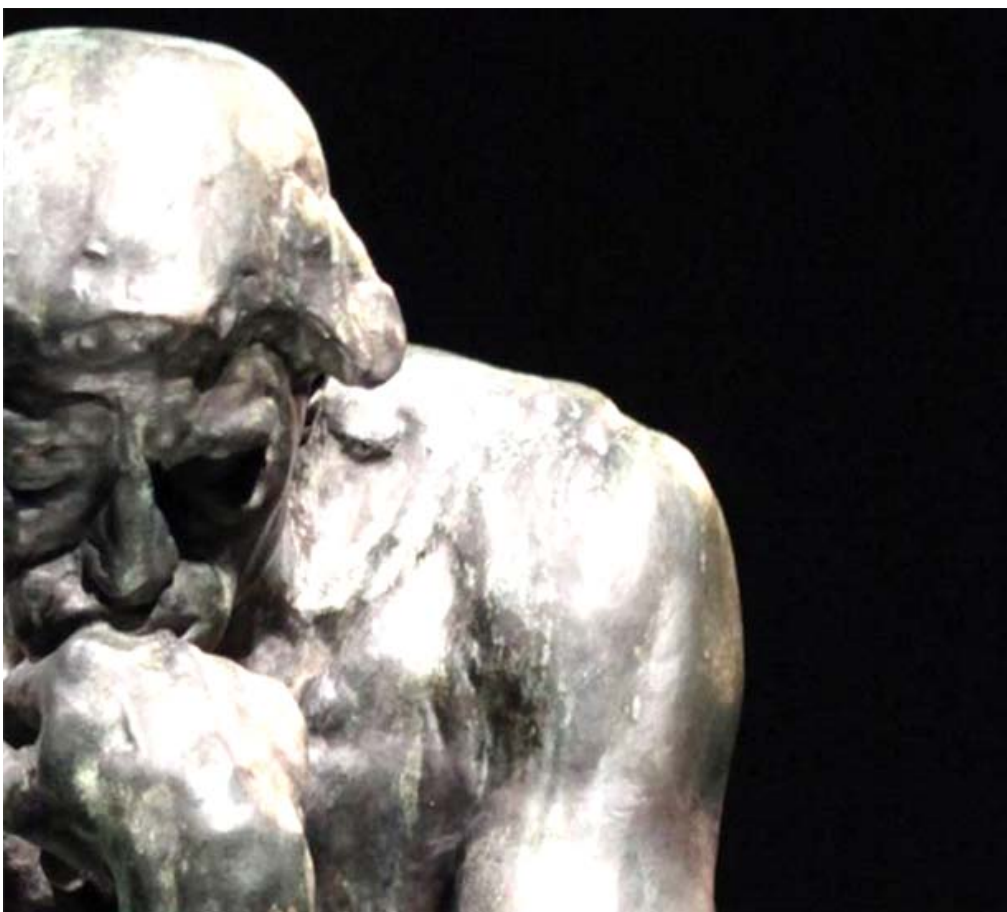
BRIDGESERVICE TRAININGEN JAARBOEK

ROB STRAVERS

SAMENGEVOEGD DOOR

TOM VAN DER BEEKE

2003

Inleiding.

Al sinds 2002 verzorgt Rob Stravers het digitale periodiek: "Bridge Training". Met vraagstukken voor beginnende en gevorderde bridgers, gelardeerd met kenmerkende achtergronden en informatie neemt hij ons mee door de wondere wereld die bridge heet. Mede gebaseerd op actuele vragen van lezers worden de onderwerpen bepaald, waarbij een afwisseling van basiskennis en diep(er)gravende theorie en praktijk het grote kenmerk is. De koppeling naar de praktijk staat in alle trainingen centraal; daar moeten immers de spellen gespeeld worden en de punten worden behaald!

Bridgetraining verschijnt wekelijks en alle uitgaven tezamen vormen ondertussen een zeer gevarieerd scala aan kennis en informatie voor alle enthousiaste bridgers en docenten.

In de loop van de jaren verzamelde Rob verschillende enthousiaste bridgers om zich heen, die onder de naam 'Bridge Service Team' met hem garant staan voor een doorlopende aanvoer van trainingsstof, met slechts één doel: (nog) meer plezier aan de bridgetafel.

Om deze informatie over de jaren makkelijker te kunnen ontsluiten worden de uitgaven per jaar gebundeld. Dit bestand is daar één van. Voorzien van een overzichtelijke inhoudsopgave zodat je bepaalde onderwerpen gemakkelijk kunt vinden.

Op de teksten berust geen copyright. Integendeel, wij stellen het zelfs zeer op prijs als je deze informatie ook deelt met collega bridgers, leerlingen van je cursussen en dergelijke. Bronvermelding wel graag mits de tekst onveranderd blijft. Eventuele aanpassingen zijn uiteraard inhoudelijk en tekstueel voor jouw eigen rekening en verantwoordelijkheid!

De afzonderlijke originele documenten en de gereed zijnde jaaroverzichten staan op www.bridgeservice.nl.

Wij wensen je veel lees- en speelplezier met deze rijke bron van bridge-informatie. Zoek gewoon die onderwerpen er uit die nu voor jou en jouw partner van nut zijn; alles in een keer tot je nemen is welhaast een onmogelijke opgave.....

Amsterdam/Zwolle, februari 2017

Rob Stravers (redactie)

Tom van der Beeke (samenstelling)

Contact: rob.stravers@upcmail.nl

Inhoud 2003

1. Een nieuw jaar, een nieuwe start.....	5
2. Reverse	11
3. Het Parkeerbod	17
4. Het openen van 'De Schiettent'	21
5. Een rondje speeltechniek	27
6. Luister naar bieden én stilte.....	33
7. Sanscontract? Slagen tellen!	46
8. Omgaan met een tussenbod op 1-hoogte	52
9. Houd de weg open!	61
10. Opvallende, vreemde en verkeerde biedingen	67
11. Het voorkomen van een verliezer!	82
12. Ook met niets altijd passen?.....	89
13. Kies voor de meeste zekerheid	97
14. Duidelijkheid	107
15. De kunst van (bedekt) graaien... ..	114
16. Slemconventies 1	123
17. De brug naar redding.....	135
18. Controlebiedingen	145
19. Oergevoel	159
20. Bod in kleur tegenpartij.....	169
21. De dubbele vork	179
22. Duidelijkheid	188
23. De grootste kans	207
24. Biedmeter 1 (van de 4)	218
25. Biedmeter 2 (van de 4)	222
26. Biedmeter 3 (van de 4)	226
27. Biedmeter 4 (van de 4)	231

28. Bepaal de échte verliezende kaart!	235
29. Bepaal de échte verliezende kaart 2/2!.....	239
30. Een stukje tegenspel	243
31. Eindspel.....	245
32. Troefspel.....	253
33. Troefspel.....	258
34. Uitkomst.....	263
35. Eenmaal een pas altijd een pas geeft geen pas!	268
36. Kijkoefening	274
37. Het storen van de tegenstanders.....	279
38. De RobGer-2-opening De schrik van elke tegenstander!	288
39. De juiste weg	300
40. Creatief omgaan met Lavinthal	305
41. Groot en klein!	314
42. Uitspel: Veilig.....	322
43. Omgaan met mensen en met kaarten	331
44. De eerste slag... ..	337
45. De wet van troefcontracten.....	344
46. Tegenspel: Met troef uitkomen en het vervolg.....	351
47. Dwangposities	360
48. Hoffelijkheid	371
49, Tussen kerst en oud en nieuw	380

1. Een nieuw jaar, een nieuwe start...het rebid

Schrik niet, we gaan niet helemaal opnieuw beginnen. Het enige dat we gaan doen is even rammelen aan onze basis. We richten ons op het rebid van de opener nadat hij opende in een kleur op 1-hoogte.

Biedserie A

1♠ 1SA
2♥

Biedserie B

1♥ 1♠
2♥

Biedserie C

1♦ 1♠
2♥

Biedserie D

1♦ 1♥
2♥

In deze vier biedseries bieden alle openaars 2♥ in hun tweede beurt. Welke stelling is correct?

- Een van de vier openaars geeft extra kracht aan.
- Twee van de vier openaars geven extra kracht aan.
- Drie van de openaars geven extra kracht aan.
- De vier openaars geven evenveel kracht aan.

Het antwoord staat op het volgende blad.

Antwoord

Biedserie A

1♠ 1SA
2♥

Biedserie B

1♥ 1♠
2♥

Biedserie C

1♦ 1♠
2♥

Biedserie D

1♦ 1♥
2♥

In deze vier biedseries bieden alle openaars 2♥ in hun tweede beurt. Welke stelling is correct?

- Een van de vier openaars geeft extra kracht aan.
- Twee van de vier openaars geven extra kracht aan.
- Drie van de openaars geven extra kracht aan.
- De vier openaars geven evenveel kracht aan.

Antwoord a is correct!

Vraag 2: In welke biedserie geeft de openaar extra kracht aan, en waarom?

Op het volgende blad staat het antwoord.

Antwoord op vraag 2

In welke biedserie geeft de openaar extra kracht aan, en waarom?

Biedserie A	Biedserie B	Biedserie C	Biedserie D
1♠ 1SA	1♥ 1♠	1♦ 1♠	1♦ 1♥
2♥	2♥	2♥	2♥

In biedserie c geeft de openaar extra kracht aan. Hij overschrijdt namelijk de grens van 2 in zijn openingskleur (2♦) met het bieden van een nog ongeboden kleur! Dat mag alleen met extra kracht, minstens 16 punten. Met minder kracht zou het bieden van een nieuwe kleur namelijk te riskant zijn.

We doen nog een vergelijkingstest

Biedserie A	Biedserie B	Biedserie C
1♦ 1♠	1♦ 2♣	1♦ 2♣
2♥	2♥	2SA

Welke stelling is juist?

- Een van de openaars geeft extra kracht aan.
- Twee van de openaars geven extra kracht aan.
- De drie openaars geven evenveel kracht aan.

Het antwoord staat op het volgende blad.

Antwoord 3

Biedserie A

1♦ 1♠
2♥

Biedserie B

1♦ 2♣
2♥

Biedserie C

1♦ 2♣
2SA

Welke stelling is juist?

- Een van de openaars geeft extra kracht aan.
- Twee van de openaars geven extra kracht aan.
- De drie openaars geven evenveel kracht aan.

Stelling b is correct. Zowel in bieding A als B overschrijdt de openaar de grens van zijn openingskleur met het bieden van een nieuwe kleur. In biedserie C gebeurt dat niet, sans is geen nieuwe kleur! Opener mag na partners antwoord in een nieuwe kleur niet passen, zelfs met een 4-kaart harten of schoppen naast de geopende ruitenkleur mag hij zonder extra kracht die hoge kleur niet noemen! Ondanks dat 2SA een hoger bod is dan 2♥, heeft zijn hand niet meer dan minimale openingskracht.

Genoeg gepraat, we gaan trainen! Geef in de volgende vijf biedseries het rebid van de openaar.

1 West Oost
♠ H V 5 4 1♦ 1SA
♥ 6 5 ??
♦ A H 6 3
♣ V 6 5

2 West Oost
♠ 7 4 1♦ 1SA
♥ A H ??
♦ H V 5 4 3
♣ 5 4 3 2

3 West Oost
♠ A B 7 1♦ 2♣
♥ 7 6 4 2 ??
♦ A H B 6
♣ 7 6

4 West Oost
♠ V B 4 3 1♥ 1SA
♥ H V 10 6 4 ??
♦ A B 2
♣ A

5	West	Oost
♠ V B 4	1♦	2♣
♥ H B 5 4	??	
♦ A H 7 5 3		
♣ V		

Antwoorden

1	West	Oost
♠ H V 5 4	1♦	1SA
♥ 6 5	pas	
♦ A H 6 3		
♣ V 6 5		

Noord ontkent een hoge 4-kaart. Oost belooft 6/9 punten, een manchecontract is dus uitgesloten. We hebben maar één doel, zo laag mogelijk spelen in de meest kansrijkste speelsoort. Passen is het enige alternatief, ondanks het ontbreken van een hartendeckking. Met 2♠ zouden we veel te veel risico lopen op een verschrikkelijke ramp. Vaststaat immers dat partner in het gunstigste geval drie schoppens mee heeft. En hij zal dan – zeker na het doorworstelen van deze aflevering – veel meer kracht bij je verwachten...

2	West	Oost
♠ 7 4	1♦	1SA
♥ A H		2♣
♦ H V 5 4 3		
♣ 5 4 3 2		

Een heerlijk bod, vooral omdat je er vergif op kunt innemen dat partner minstens een 4-kaart in die kleur heeft! Hij ontkent namelijk een hoge 4-kaart evenals een 4-kaart ruiten. Dat garandeert minstens vier klaverenkaarten, óf hij moet minder dan dertien kaarten in zijn handen hebben... Met 2♣ geef je geen extra kracht aan, omdat je deze nieuwe kleur biedt ónder de tweegrens van je openingskleur.

3	West	Oost
♠ A B 7	1♦	2♣
♥ 7 6 4 2	2SA	
♦ A H B 6		
♣ 7 6		

Inderdaad, te zwak voor 2♥! Oost moet zich dat eveneens realiseren. Met je 2SA ontken je in deze situatie beslist geen 4-kaart hoge kleur!!!

4		West	Oost
♠ V B 4 3		1♥	1SA
♥ H V 10 6 4		2♠	
♦ A B 2			
♣ A			

Een mooie hand die recht doet aan het sterke rebid van 2♠. Met 8/9 punten bij oost zie je reële manchekansen.

5		West	Oost
♠ V B 4		1♦	2♣
♥ H B 5 4		2♥	
♦ A H 7 5 3			
♣ V			

Met 2♥ passeert west met een nieuwe kleur de grens van 2 in zijn openingskleur (2♦). We noemen dat een reversebod. Dat mag alleen met extra kracht. Omdat oost al minstens 10 punten belooft, mag dit reversebod al vanaf 15 punten.

Stel dat oost niet 2♣ had geboden maar 1♠, dan moet west toch wel minstens 17 punten hebben voor datzelfde 2♥-bod.

En als west na 1♠ van oost 2SA had geboden? Dan ontkent west daarmee extra kracht! West passeert daarmee wel de 2-grens in de openingskleur, maar... niet met een nieuwe **kleur!**

2. Reverse

In de vorige aflevering gingen we in op het reverse bieden door de opener. Nog even ter illustratie:

West Oost

1♦ 1♠

2♥

West overschrijdt met 2♥ de grens van zijn openingskleur (ruiten) op 2-hoogte met het bieden van een **nieuwe kleur**. En daarmee belooft west extra kracht, minstens 16 punten.

1♦ 1♠

2♠..... Dit bod is **níét** reverse omdat west geen nieuwe kleur biedt, west heeft nu dus maximaal 15 punten

1♦ 1♠

1SA..... Is eveneens niet reverse omdat west wederom geen nieuwe kleur biedt!!! Ook nu heeft west maximaal 15 punten, terwijl het lagere bod van bijvoorbeeld 2♥ minstens 16 punten zou garanderen.

Tot zover het reverse bieden van de opener. Niet alleen de opener kan het reversegereedschap hanteren. Ook de partner kan reverse bieden. En ook dan belooft zo'n bod extra kracht.

West Oost

1♦ 1♥

1SA 2♠

Oost belooft met 2♠ extra kracht, minstens tien punten. Oost overschrijdt namelijk met 2♠ de grens van zijn antwoordkleur (harten) op 2-hoogte met een nieuwe kleur. Ook met de meest zwakke openingskracht moet west in ieder geval nog een ronde de bieding openhouden. Het 2♠-bod van oost is eveneens een reverse bod.

Het is ook verstandig om aan dit bod extra kracht toe te kennen. Stel dat je dat niet zou doen, dat heeft west een heel groot probleem als hij geen aansluiting heeft in de schoppenkleur. Want als hij dan toch liever voor harten of ruiten kiest, moet hij al naar 3-hoogte.

Het toepassen van reverse bieden is minstens zo belangrijk als het begrijpen daarvan door de partner. Daarom beginnen we met een paar bidseries. Geef per bidserie aan wat je als opener west van oosts hand mag verwachten.

West Oost

1	1♣	1♥
	2♣	2♠
2	1♣	1♦
	1♥	1♠
3	1♥	2♣
	2♦	2♥
4	1♣	1♦
	1SA	2♥
5	1♣	1♥
	2♦	2SA

De antwoorden staan op het volgende blad.

Antwoorden 1 t/m 5

	West	Oost	
1	1♣ 2♣	1♥ 2♠	Oost biedt reverse , belooft minstens 10 punten, west moet de bieding in ieder geval nog een ronde openhouden.
2	1♣ 1♥	1♦ 1♠	1♠ is geen reverse bod . Oost overstijgt zijn antwoordkleur (ruiten) weliswaar met een nieuwe kleur, maar doet dat niet op 2-hoogte. Oost heeft minder dan 10 punten.
3	1♥ 2♦	2♣ 2♥	2♥ is geen reverse bod ; de grens van 2 in de antwoordkleur is wel overschreden, maar harten is namelijk geen nieuwe kleur.
4	1♣ 1SA	1♦ 2♥	2♥ is een volbloed reverse . Oost belooft daarmee minstens 10 punten. West moet ervoor zorgen dat oost in ieder geval nog een keer aan de beurt komt.
5	1♣ 2♦	1♥ 2SA	Met 2SA overschrijdt oost zijn reverse grens van 2♥. Toch kan er geen sprake zijn van een reverse, omdat sans geen nieuwe kleur is. De reden dat oost bood had trouwens niets met de kracht van oost te maken, maar alles met de kracht van west. Met 2♦ biedt wést namelijk reverse. Dat verplicht oost de bieding open te houden, zelfs als hij in z'n hart het liefst past.

Nu zelf bieden

	West	Oost	Oosthand
6	1♦	??	♠ HV 4 3
	2♦	??	♥ VB 3 2
			♦ 8 5 2
			♣ 8 7
7	1♣	??	♠ HV B 3
	2♦	??	♥ VB 10 2
			♦ 8 5 2
			♣ 8 7
8	1♣	??	♠ 9 4 3
	1SA	??	♥ VB 3 2
			♦ HV 7 3
			♣ 8 7
9	1♦	??	♠ HV 4 3
	2♣	??	♥ AV 3 2
			♦ 8 5 2
			♣ 8 7
10	1♦	??	♠ HV 4 3
	2♦	??	♥ VB 10 3 2
			♦ 8 5 2
			♣ 8 7

De antwoorden staan op het volgende blad.

Antwoorden 6 t/m 10

West Oost Oosthand

6	1♦	1♥	♠ H V 4 3
	2♦	pas	♥ V B 3 2
			♦ 8 5 2
			♣ 8 7

1♥ belooft minstens 6 punten met minstens een 4-kaart harten. Met 2♦ geeft west 13/15 punten aan. Met de kracht van oost kan daarom een manchecontract worden uitgesloten. Tegelijk ontkent west met 2♦ een hoge 4-kaart. Hij zou anders de hartenkleur steunen of 1♠ bieden. Omdat hij zijn ruitenkleur herhaalt, belooft hij minstens een 5-kaart ruiten. Oost wil met zijn 3-kaart mee niets anders of meer dan 2♦ spelen en past met een goed gevoel.

7	1♣	1♥	♠ H V B 3
	2♦	3SA	♥ V B 10 2
			♦ 8 5 2
			♣ 8 7

Een lastige. Alhoewel... West heeft minstens 16 punten, zijn 2♦-bod geeft dat aan... Met een 4-kaart schoppen had west – met extra kracht - na 1♥ 2♠ geboden. Het 2♦-bod ontkent dus een 4-kaart hoge kleur. Een schoppencontract kan daardoor niet aantrekkelijk zijn. Daar gaan we ook niet naar lopen zoeken. Met onze mooie negen punten, partners lage en onze hoge kleuren, komt maar één contract in aanmerking: 3SA.

8	1♣	1♥	♠ 9 4 3
	1SA	pas	♥ V B 3 2
			♦ H V 7 3
			♣ 8 7

'Pies of cake'. Cake is voor de passers. 2♦ voldoet niet aan de beide reverse richtlijnen: de grens van twee in de antwoordkleur (harten) wordt namelijk niet overschreden. Toch is het beter om geen 2♦ te bieden. Daarmee zou uw partner namelijk rekenen op minstens vijf hartens, omdat u die kleur het eerst bood. Aan 1SA kunt u zich geen buil vallen, aan doorbieden wel. Dat wordt 'pies'.

9 1♦ 1♥ ♠ H V 4 3
 2♣ 3SA ♥ A V 3 2
 ♦ 8 5 2
 ♣ 8 7

Ook nu slaat west de schoppenkleur over waarmee een schoppenfit is uitgesloten. De keus gaat tussen 2SA en 3SA. Op grond van de mooie aangesloten hoge kaarten mag de balans doorslaan naar 3SA*.

Het bod van 2♠ kan voor veel paren ook om een andere reden niet. Namelijk voor de paren die 'vierde kleur' spelen. Na 1♦, 1♥, 2♣, zou 2♠ de vierde kleur zijn. Daarmee geeft de bieder geen schoppenkaart aan, maar ontkent die juist! In deze situatie zou 2♠ aan de opener vragen om mét schoppenopvang sans te bieden, en zónder schoppenopvang een van zijn kleuren.

** **Regel:** normaal zijn 26 punten nodig voor een verantwoord manchecontract. Als de punten vrijwel gelijk over beide handen zijn verdeeld, is 24 punten een redelijk minimum (12 – 12 of 13 – 11). Reden: door de kracht aan beide zijden, kunnen de kleuren optimaal - vanuit de ideale hand - worden aangespeeld. Zo zal een normaal verdeelde hand van 26 punten, met nul punten in dummy, op eigen kracht zeer waarschijnlijk geen manche kunnen binnenslepen.*

10 1♦ 1♥ ♠ H V 4 3
 2♦ pas/2♥ ♥ V B 10 3 2
 ♦ 8 5 2
 ♣ 8 7

Opener west geeft met 2♦ al geen extra kracht aan, 15 punten is zijn absolute maximum. Ook ontkent west een hoge 4-kaart, anders had hij wel 2♥ of 1♠ herboden. Met 2♦ belooft west minstens vijf ruitens. Met oosts 3-kaart mee is dat voldoende voor ruiten als speelsoort. En omdat de gezamenlijke kracht een manchecontract uitsluit, is passen heel aantrekkelijk. Maar... als het om een parenwedstrijd gaat, waarin een paar punten meer al goed kunnen zijn voor de top, maakt de aaneengesloten 5-kaart harten het verantwoord genoeg om deze kleur een herhaling te gunnen. West zal er maar drie mee hebben...

3. Het Parkeerbod

Het heeft absoluut geen zin om in de bestaande bridgeliteratuur te gaan zoeken naar de betekenis van 'het parkeerbod'. Ik heb dit woord namelijk net zelf bedacht.

Stel, je partner opent met 1♥.

En jij hebt in je handen:

♠ A H 4

♥ V B 7 4 2

♦ H V

♣ B 7 3

Wat bied je dan het liefst? Waarschijnlijk gaat je keus tussen 4♥ (de manche uitbieden) en 4SA (met de vraag naar het aantal azen op jacht naar slem). Op 3♥ zou partner immers mogen passen.

Dit is nu zo'n situatie waarin het parkeerbod kan helpen. Met een magere opening bij partner kun je een verantwoord slembod vergeten, heeft hij iets of veel extra, dan is elk slemvisioen terecht. Om daar achter te komen geven we partner de ruimte met een heerlijk laag antwoord: 2♣! Daarmee geef je minstens een 4-kaart klaveren aan met minstens tien punten. Partner moet er dus voor zorgen dat je minstens nog een keer aan bod komt. En inderdaad, je hebt **géén** 4-kaart klaveren. Je partner zou die kleur opeens kunnen gaan steunen, zelfs met een sprong... Maar ook dan is er geen man over boord. Je kunt altijd teruggaan naar de hartenkleur. Na een sprong in klaveren staat slem vast, je kunt dan meteen azen vragen en – afhankelijk van het antwoord – in 6 of 7 harten parkeren. Partner zal wel even raar opkijken van dat hartencontract, maar die verbazing trekt wel weg bij het zien van je kaarten...

Een definitie van Het Parkeerbod zou dus de volgende kunnen zijn.

Een lage (korte) kleur bieden in een situatie waarin voor jou de troefkleur en manchehoogte vaststaat en waarin je slem niet uitsluit. Met als doel, zoveel mogelijk inzicht krijgen in partners kracht en verdeling.

Probeer in de volgende biedsituaties het parkeerbod toe te passen.

1. West Oost Oosthand
 1♠ ?? ♠ V B 8 7 5 4
 2♥ ?? ♥ 7 6
 ♦ A H V
 ♣ H 10

2. 1♥ ?? ♠ B 10 6
 2♠ ?? ♥ H V 10 8 6
 ♦ H V B
 ♣ A B

3. West Noord Oost Zuid Oosthand
 1♥ doublet ?? ♠ -
 ♥ 10 7 5 3 2
 ♦ V 6 4 2
 ♣ 10 8 7 4

De antwoorden staan op het volgende blad.

Antwoorden

1. West Oost Oosthand
1♠ 2♣ ♠ V B 8 7 5 4
2♥ 4♠ ♥ 7 6
 ♦ A H V
 ♣ H 10

2♣ is een duidelijk parkeerbod. Daarmee geven we west alle ruimte om zijn hand nader te omschrijven. Met 2♥ belooft west gewone minimale openingskracht met minstens vijf schoppens en vier hartens. We hebben geen aansluiting in de hartens, en daarmee wordt een slemponing redelijk hachelijk. Met 4♠ besluiten we het bieden.

2. 1♥ 2♣ ♠ B 10 6
2♠ 4SA ♥ H V 10 8 6
 ♦ H V B
 ♣ A B

Ook nu kiezen we voor meer informatie over wests kracht en verdeling alvorens de beuk erin te gooien. En ziedaar, west biedt 2♠, reverse dus, minstens zestien punten! Alle redenen om de slemvlag te hijsen. Met 4SA vragen we naar wests azenbezit. Met twee azen bij west bieden we 6, en met drie azen 7♥!

3. West Noord Oost Zuid Oosthand
1♥ doublet ?? ♠ -
 ♥ 10 7 5 3 2
 ♦ V 6 4 2
 ♣ 10 8 7 4

Helemaal mee eens, de kracht van deze hand rechtvaardigt geen parkeerbod. De troefkleur staat weliswaar vast, maar de kracht doet ons niet bepaald twifelen tussen een manche- en een slemcontract. Het doublet van noord beschouwend, de mogelijke dertien punten van partner west, onze eigen kracht én het ontbreken van een schoppenkaart, geven ons het gevoel dat er voor NZ 4♠ in moet zitten. Om die reden zullen – vooral met deze veilige kwetsbaarheid – volksschoppen oostspelers kiezen voor het directe antwoord van 4♥. Helaas zullen er minstens zoveel zuidspelers zijn die zich dan júst niet willen laten wegbieden en 4♠ eruit gooien. Al deze overpeinzingen brengen mij tot het bieden van...1♠! Zo goed als zeker de kleur van de tegenstander. Laat ze het dan maar uitzoeken. Een beetje de stijl van woordraden, waarbij je als aanwijzing geeft, het is geel en lijkt redelijk op een banaan, terwijl het te raden woord een banaan is. Dat 1♠-bod heeft dus maar één doel: een grote hand suiker strooien in de biedtank van NZ. Dat we daarmee ook onze partner op het verkeerde been kunnen zetten, nemen we daarbij op de koop toe. Mocht hij de schoppenkleur steunen, dan bieden wij

uiteraard zijn hartenkleur. Deze criminele actie mag dan ook alleen als je echt kunt terugvallen op partners openingskleur.

In dit geval is dus geen sprake van een parkeerbod doch van een wielklem!

4. Het openen van 'De Schiettent'

Ik kom zó terug op het begrip *Schiettent*. Laten we eerst een biedsituatie bekijken.

	1♦	
	N/OW	Doublet
	??	

Wat zou je bieden met deze zuidhand?

♠ H V 4 3
♥ A 9 7 4
♦ 4
♣ V B 9 4

Als oost had gepast, had je 1♥ geantwoord. Een goed constructief bod, je geeft daarmee je 4-kaart harten aan en noord alle ruimte om zijn hand nader te omschrijven. Stel dat hij daarop 1♠ laat horen, dan zal 4♠ je volgende bod zijn. Op zijn eventuele 2♦-rebid, oogt 3SA aantrekkelijk. Door oosts doublet hebben we plotseling extra keuzes.

1. We bieden wat we al van plan waren: 1♥.
2. We geven een redoublet.
3. We passen.

Laten we voordat we een keuze maken even proberen in te schatten hoe de kaarten liggen.

Partner noord heeft minstens dertien punten, Oost belooft met zijn doublet eenzelfde minimum en wij tellen 12 punten. In het gunstigste geval heeft west dus twee punten. En jij als zuidspeler bent de enige die dat op dit moment – met west – weet. NZ hebben dus minstens 25 en OW maximaal 15 punten.

Partner belooft met zijn opening minstens vier ruitens. Wij hebben in de andere kleuren een 4-kaart. Het staat daardoor nu al vast dat het voor OW niet lekker spelen zal zijn. Met 15 tegen 25 punten!

Als OW gedoubleerd twee down gaan, levert ons dat 500 punten op. Dat is veel meer dan wij aan een manche kunnen verdienen. Anders gezegd, we kunnen beter (gedoubleerd) tegenspelen dan zelf spelen. En daarmee valt mogelijkheid 1, braaf 1♥ bieden, af.

We richten ons op een lucratief tegenspel. Om te voorkomen dat partner ijzerenheinig blijft doorbieden, moeten we hem vertellen wat onze plannen zijn. En dát doen we het gemakkelijkst met het geven van een rédoublet, mogelijkheid 2. Rédoublet zegt in deze situatie alleen maar: partner, we hebben samen meer punten dan de tegenpartij, want ik heb er minstens tien(!). En ik ben erop uit om gedoubleerd tegen te spelen. Met het rédoublet openen wij dus de schiettent. Elk bod van de tegenpartij vormt het opgejaagde wild dat wij met een goedgericht doublet proberen af te schieten.

Het rédoublet heeft ook een nadeel. Het waarschuwt namelijk de doubleerder. Die weet meteen dat zijn partner niets kan hebben, waardoor hij niet de fout kan maken om diens verplichte bod na zuids pas te verhogen. Het kán dus soms heel aantrekkelijk zijn voor zuid om zijn kracht nog even te verzwijgen. Als een soort rookgordijn. Daar zit echter een gevaarlijke kant aan, na wests bod kan noord zich geroepen voelen zijn openingskleur te herhalen. En daarmee is de jacht in de meeste gevallen meteen ten einde én zitten wij met een bod waar we niet echt heel blij mee zijn.

Samenvattend

Open de schiettent, geef partner meteen duidelijkheid met een rédoublet als je na diens gedoubleerde opening tien punten hebt of meer.

Houd alleen wel rekening met de kwetsbaarheid. Als je zelf wel en de tegenpartij niet kwetsbaar bent, zal het gedoubleerde tegenspel minder winst opleveren dan een eigen manche.

We gaan oefenen vanuit verschillende situaties.

Stel in de volgende biedseries het bod van de zuidspeler vast.

1. West/niemand

West	Noord	Oost	Zuid
Pas	1♠	doubl.	??

Zuidhand

♠ H 8 6 4
♥ A B 10
♦ 10 8 6 2
♣ H 7

2. NZ/Noord

West	Noord	Oost	Zuid
--	1♥	doubl.	??

Zuidhand

♠ 6 2
♥ H V 7 6
♦ A H 8 6 2
♣ 9 2

3. Zuid/Allen

West	Noord	Oost	Zuid
--	--	--	1♥
doubl.	rédoubl.	pas	??

Zuidhand

♠ A H 6 3
♥ V B 8 3
♦ H 9 3
♣ B 10

4. Zuid/niemand

West	Noord	Oost	Zuid
--	--	--	1♥
doubl.	rédoubl.	1♠	??

Zuidhand

♠ A H 6 3
♥ V B 8 3
♦ H 9 3
♣ B 10

5. Noord/niemand

West Noord Oost Zuid
-- 1SA doubl. ??

Zuidhand

♠ V B 8

♥ H V 7

♦ 8 6 5 2

♣ 10 7 3

Zie de antwoorden op het volgende blad.

Antwoorden

1. West/niemand

West Noord Oost Zuid
Pas 1♠ doubl. ??

Zuidhand
♠ H 8 6 4
♥ A B 10
♦ 10 8 6 2
♣ H 7

Rédouplet, ondanks de 4-kaart mee in schoppen. Mochten OW in een contract belanden dat waarschijnlijk niet genoeg down zal gaan, bijvoorbeeld 2♣, dan kun je altijd nog 4♠ bieden. Maar neem die kans op een extraatje mee.

2. NZ/Noord

West Noord Oost Zuid
-- 1♥ doubl. ??

Zuidhand
♠ 6 2
♥ H V 7 6
♦ A H 8 6 2
♣ 9 2

4♥! Door de kwetsbaarheid moeten OW minstens gedoubleerd vier down om meer punten te ontvangen dan 4♥ gemaakt oplevert. In dit geval kun je het beste meteen 4♥ bieden in de hoop dat OW je niet alsnog met 4♠ voor een dilemma plaatsen.

3. Zuid/Allen

West Noord Oost Zuid
-- -- -- 1♥
doubl. rédoubl. pas ??

Zuidhand
♠ A H 6 3
♥ V B 8 3
♦ H 9 3
♣ B 10

Pas! Partner noord geeft aan liever gedoubleerd tegen te spelen. Dan moeten wij niet de vergissing maken om nu braaf 1♠ te gaan bieden. Gewoon passen en kijken wat er gebeurt.

4. Zuid/niemand

West	Noord	Oost	Zuid
--	--	--	1♥
doubl.	rédoubl.	1♠	??

Zuidhand

♠ A H 6 3

♥ V B 8 3

♦ H 9 3

♣ B 10

Doublet! Partner heeft met zijn rédoublet de schiettent al geopend. Met ons doublet geven wij aan dat we in ieder geval graag een schoppencontract gedoubleerd willen tegenspelen. Kijken waar OW nu hun heil in gaan zoeken...

5. Noord/niemand

West	Noord	Oost	Zuid
--	1SA	doubl.	??

Zuidhand

♠ V B 8

♥ H V 7

♦ 8 6 5 2

♣ 10 7 3

Rédoublet! Omdat de 1SA-opener minstens 15 punten belooft, kunnen we met twee punten minder – dus al met acht – de schiettent openstellen. Het fijne van een 1SA-opening is dat partner forse verdedigende kracht belooft door zijn sansverdeling en extra punten. Een kleuropening kan immers met een grillige verdeling en minder punten worden gedaan. De slagen bij het tegenspel kunnen dan beduidend minder zijn.

5. Een rondje speeltechniek

Ik ga niet uitleggen dat je als leider na de uitkomst van de linkertegenstander de eerste kaart pas kunt bijspelen nadat je speelplan helemaal klaar is. Alvast bijspelen omdat je te onbelangrijk zou zijn om de tegenstanders te laten wachten en soortgelijke 'onderbouwingen', werpen we eveneens ver van ons af.

De volgende drie spellen vormen een goede training op het toepassen van de juiste volgorde speelplan/eerste kaart bijspelen. Het venijn dat ik er – overigens met heel veel genoeg – in propte, zit namelijk voor honderd procent in de eerste slag...

Veel succes!

1. Zakken of pakken?

♠ H 3

♥ A 2

♦ H B 10 9 8 3

♣ 7 6 3

♠ 10 6 4

♥ V 8 5

♦ A V 4

♣ A V 8 5

Je speelt 3SA, en west komt uit met ♠2.

Hoe luidt je speelplan?

2. Zakken of pakken?

♠ H 3

♥ A B

♦ H B 10 9 8 3

♣ B 6 3

♠ B 6 4

♥ V 8 5

♦ A V 4

♣ A V 8 5

West kiest tegen je 3SA-contract wederom voor de aanval met ♠2. Welke kaart leg je in de eerste slag?

3. Zakken of pakken?

♠ B 3

♥ A B

♦ H B 10 9 8 3

♣ B 6 3

♠ V 6 4

♥ V 8 5

♦ A V 4

♣ A V 8 5

Ditmaal probeert west met ♠10 jouw 3SA te ontmantelen. Hoe probeer je dat te voorkomen?

Kijk op het volgende blad voor de juiste speelplannen.

Antwoorden

1. Zakken of pakken?

♠ H 3

♥ A 2

♦ H B 10 9 8 3

♣ 7 6 3

♠ 10 6 4

♥ V 8 5

♦ A V 4

♣ A V 8 5

Je speelt 3SA en west komt uit met ♠2.

Hoe luidt je speelplan?

Je moet meteen ♠H leggen en hopen dat west onder ♠A uitkwam. Heeft oost ♠A, dan maakt het niet uit wat je doet. Ga daarom uit van het positieve en handel daarnaar. De kans dat west onder ♠A uitkomt is vele malen groter dan dat oost **niet** ♠V of ♠B heeft en legt op noords ♠3 én... schoppen terugspeelt voor wests ♠A...!

2. Zakken of pakken?

♠ H 3

♥ A B

♦ H B 10 9 8 3

♣ B 6 3

♠ B 6 4

♥ V 8 5

♦ A V 4

♣ A V 8 5

West kiest tegen je 3SA-contract wederom voor de aanval met ♠2.

Welke kaart leg je nu in de eerste slag?

Al schreeuwt ♠2 tegen oost om terugkomst in die kleur, en al acht je de kans dat west onder ♠A uitkomt – net als in het vorige spel - heel hoog in, toch speel je nu ♠3 bij. Hoe de schoppen ook verdeeld zitten, je hebt dan altijd - dankzij ♠B - een schoppenopvang. Leg je echter ♠H, dan heb je een probleem als oost wél dekt met ♠A en schoppen terugspeelt.

3. Zakken of pakken?

♠ B 3

♥ A B

♦ H B 10 9 8 3

♣ B 6 3

♠ V 6 4

♥ V 8 5

♦ A V 4

♣ A V 8 5

Ditmaal probeert west met ♠10 jouw 3SA te ontmantelen.

Hoe probeer je dat te voorkomen?

Niets geeft zoveel voldoening dan met een honneur de hoogste honneur daaronder te arresteren. Het dekken van een 10 met een boer is alleen daarom al een handeling die we met veel genoegen uitvoeren. Toch moeten we die drang in dit spel weerstaan. Als je meteen de boer legt en oost neemt, zit je vrouw behoorlijk op de tocht als oost schoppen terugspeelt.

Je stopt het schoppenlek door in noord ♠3 te leggen. Wat oost dan ook in de schoppenkleur heeft en doet, je maakt altijd een schoppenslag.

6. Luister naar bieden én stilte...

West	Oost
♠ 7 6 2	♠ H 6
♥ H 7 2	♥ V 10 9 3
♦ V B 7 4	♦ A 8 6
♣ 8 5 2	♣ A 7 6 3

Als OW zónder tussenbieden van NZ kunnen bieden:

West	Oost
pas	1♣
1♦	1♥
1SA	pas

Wat weet ***u als leider west*** dan van NZ?

Het antwoord staat op het volgende blad.

Antwoord

De leider weet van NZ, dat:

- ze samen 21 punten hebben (hoef je geen grootmeester voor te zijn);
- die 21 punten héél gelijkmatig over NZ zijn verdeeld, omdat ze niet openden of een informatiedoublet plaatsten;
- hun verdeling niet grillig is, ze geen 5-kaart of langer hebben in een hoge kleur, omdat ze dan beslist – met 10 punten – hun 5-kaart hadden laten horen. Ze hadden allebei de kans om dat op 1-hoogte te doen.

De stilte, ofwel het niet bieden door NZ, geeft dus belangrijke informatie over de verdeling van kleuren en kracht. Zodra Noord tijdens het tegenspel tien punten heeft laten zien, weet de leider dat de overige punten bij zuid zitten. En dat kan een heel prettige wetenschap zijn.

Stel, OW bieden als volgt:

West Oost

1♥ 1SA

pas

Je komt als zuidspeler uit met ♦A. Wat weet je dan van je – passende – partner?

partner noord

??

dummy

leider

♠ 8 4 2

??

♥ A H 7 3

♦ V 10 8

♣ H B 6

(jouw) zuidhand

♠ H 7

♥ 8 6 4

♦ A H 6 2

♣ 9 8 7 2

Zie het volgende blad voor het antwoord

Antwoord

West Oost

1♥ 1SA

pas

Je komt als Zuidspeler uit met ♦A. Wat weet je dan van je – passende – partner?

dummy

♠ 8 4 2

♥ A H 7 3

♦ V 10 8

♣ H B 6

zuidhand

♠ H 7

♥ 8 6 4

♦ A H 6 2

♣ 9 8 7 2

Je ziet bij dummy dertien punten; de leider gaf met 1SA 6/9 aan en je hebt zelf tien punten, waardoor partner 8/11 punten heeft.

Maar je weet nog iets belangrijkers: partner noord heeft minstens een 5-kaart schoppen! Oost ontkende namelijk met 1SA een 4-kaart schoppen. Oost heeft er dus maximaal drie. Met de drie van west mee en je eigen twee schoppens, blijven er vijf over voor noord. Op grond van die kennis is het goed om na ♦A met ♠H te vervolgen. Daarmee hoop je partners schoppenkaart tijdig te ontwikkelen.

Het overslaan van een kleur in de bieding kan dus heel belangrijke informatie geven over de hand van onze – passende – partner. Je kunt stellen dat hoe nauwkeuriger beide tegenstanders hun handen omschrijven, des te scherper komt het bezit van onze partner in beeld.

Klinkt alles logisch genoeg om even een testje te doen? Kijk dan op het volgende blad. En vergeet niet om vóórdát je tot handelen overgaat, vooral na te denken over wat je níét hebt gehoord; probeer daaruit je conclusies te trekken. En denk vooral dat er minstens één instinker tussenzit. Want die zit er ook tussen!

1. West/Allen

West Noord Oost Zuid

1♥ 1♠ 2♥ ??

Zuidhand

♠ V B 7 6 4

♥ 6 5 3 2

♦ A H 8

♣ 9

- a. Hoeveel verlieslagen verwacht je in de hartenkleur?
- b. Wat bied je met deze zuidhand?

2. Oost/niemand

West Noord Oost Zuid

-- -- 1SA pas

3SA pas pas pas

Zuidhand

♠ V 9

♥ 9 6 5 3 2

♦ 9 8 7 6

♣ V 9

Met welke kaart kom je uit tegen 3SA?

3. Oost/niemand

West	Noord	Oost	Zuid
--	--	1SA	pas
2♣	pas	2♦	pas
3SA	pas	pas	pas

Zuidhand

♠ 9 8 7 6

♥ 9 6 5 3 2

♦ V 9

♣ V 9

Met welke kaart kom je nú uit tegen 3SA?

4. Oost/niemand

West	Noord	Oost	Zuid
--	--	1♦	pas
1SA	pas	3♣	pas
3♦	pas	5♦	??

Zuidhand

♠ 8 7 6

♥ 9 6 5

♦ A 2

♣ V 10 7 6 4

a. Wat doe je, passen of doubleren?

b. Wat je ook doet, je moet/mag 5♦ tegenspelen. Wat is je tegenspelplan?

5. West/niemand

West Noord Oost Zuid

1♦ pas 1SA pas

2♠ pas 3SA pas

pas pas

Zuidhand

♠ V 8

♥ V 8

♦ V B 8 6 2

♣ 10 9 8 7

Met welke kaart kom je uit tegen 3SA?

De antwoorden staan op het volgende blad.

Antwoorden

1. West/Allen

West Noord Oost Zuid

1♥ 1♠ 2♥ ??

Zuidhand

♠ V B 7 6 4

♥ 6 5 3 2

♦ A H 8

♣ 9

- a. Hoeveel verliesslagen verwacht je in de hartenkleur?
- b. Wat bied je met deze zuidhand?

- a. Oost en west hebben beiden harten geboden, daaruit mag je opmaken dat ze samen acht hartenkaarten hebben. Jij hebt er vier, partner heeft er dus hoogstens één. Je hebt daardoor met partner hoogstens één hartenverliezer. Hoogstens, want hij kan ook géén hartenkaart hebben of... ♥A.
- b. Vanwege de veiligheid in harten kun je met een gerust hart meteen 4♠ bieden.

2. Oost/niemand

West Noord Oost Zuid

-- -- 1SA pas

3SA pas pas pas

Zuidhand

♠ V 9

♥ 9 6 5 3 2

♦ 9 8 7 6

♣ V 9

Met welke kaart kom je uit tegen 3SA?

Je hebt vrijwel geen entree; daarom is het beter om te proberen een lange kleur van je partner te ontwikkelen dan jouw 5-kaart harten. Want ook als je vrije hartenkaarten zou creëren, heb je daar weinig aan omdat je geen kaart hebt om aan slag te komen. Omdat west geen Stayman plaatste, en dus geen interesse heeft in de hoge kleuren, is de kans het grootst dat partner noord lengte heeft in een hoge kleur. Door jouw lengte in harten is de kans het grootst dat partner lengte schoppen heeft – met daarnaast een noodzakelijke entree. Om hem te *lanceren* komen wij uit met ♠V.

3. Oost/niemand

West Noord Oost Zuid

-- -- 1SA pas

2♣ pas 2♦ pas

3SA pas pas pas

Zuidhand

♠ 9 8 7 6

♥ 9 6 5 3 2

♦ V 9

♣ V 9

Met welke kaart kom je nú uit tegen 3SA?

Nu is west wél in een hoge kleur geïnteresseerd; daar blijven wij dus liever vanaf. De keus gaat in dit spel tussen klaveren en ruiten. Maar... eigenlijk hebben we geen keus, want als partner een klaverenstart had gewild, had hij het 2♣-bod gedoubleerd! Als een tegenstander namelijk een conventioneel bod doet – een bod dus in een kleur dat niets zegt over het bezit in die kleur (zoals de Stayman-2♣, maar ook alle transferbiedingen en antwoorden op de vraag naar azen) – is dat een uitgelezen kans om met een doublet partner te vertellen dat we graag een uitkomst zien in die kleur. En dat hij dat het beste ook kan doen, als hij liever niet over tafel wordt gehaald... Daarom is de enig juiste uitkomst: ♦V.

Mocht achteraf toch de uitkomst in klaveren voor de leider catastrofaal uitpakken, en partner vraagt waarom je niet voor de klaverenstart koos, dan weet je nu al – vóór je uitkomst – je antwoord...

4. Oost/niemand

West Noord Oost Zuid

-- -- 1♦ pas

1SA pas 3♣ pas

3♦ pas 5♦ ??

Zuidhand

♠ 8 7 6

♥ 9 6 5

♦ A 2

♣ V 10 7 6 4

- a. Wat doe je, passen of doubleren?
- b. Wat je ook doet, je moet/mag 5♦ tegenspelen. Wat is je tegenspelplan?

- a. Omdat vrijwel vaststaat dat je 5♦ gaat downspelen, en je er ook niet vies van bent om eventueel 6♣ tegen te spelen, geef je een (straf)doublet!
- b. Laten we eerst even luisteren naar wat we niet hoorden. West antwoordde op 1♦: 1SA. Daarmee ontkent hij in ieder geval een hoge 4-kaart. Evenmin heeft hij een 4-kaart ruiten, want dan had hij 2♦ geantwoord. Toch heeft hij dertien kaarten. Hij moet dus minstens een 4-kaart klaveren hebben. Nadat oost zijn kracht en 4-kaart klaveren biedt, is voor jou de positie van alle klaveren bekend. Partner noord heeft er niet één! Met 3♣ belooft oost tegelijk minstens vijf ruitens, en als west een mooie 3-kaart mee heeft is zijn voorkeur voor ruiten te begrijpen. Alhoewel een 4-4-troefkleur vaak gunstiger is dan een 5-3-troefkleur.

Met dit gegeven is 5♦ heel waarschijnlijk niet te maken. Je start met klaveren, getroefd door noord. Zodra de leider troefspeelt neem je met ♦A en speel je weer klaveren voor de downslagintroever. Daarom mag je de eerste ruitenslag niet duiken; noord kan niet meer dan drie troefkaarten hebben, waar hij al één van kwijt is.

5. West/niemand

West Noord Oost Zuid

1♦ pas 1SA pas

2♠ pas 3SA pas

pas pas

Zuidhand

♠ V 8

♥ V 8

♦ V B 8 6 2

♣ 10 9 8 7

Met welke kaart kom je uit tegen 3SA?

Als de kleur die achter je is geboden in jouw hand goed vertegenwoordigd is, kun je daar beter níét in uitkomen. De ruitenkleur valt daarmee af. Dat maakt in ieder geval een uitkomst in de schoppenkleur aantrekkelijker. Punt van zorg is dat west met 2♠ een sterk spel belooft (reverse) en een belangrijk deel van zijn punten in de schoppenkleur kan hebben. Blijven over: klaveren en harten. Klaveren valt echter tegelijk af, omdat – net als in het vorige spel – oost (met 1SA na 1♦) minstens een 4-kaart klaveren belooft. Hij ontkent tegelijk een 4-kaart harten, dus... komen we uit met ♥V. Meteen lekker hoog om ruimte te verschaffen aan partners hand.

7. Sans contract? Slagen tellen!

Tel eerst je aantal vaste slagen, zoek vervolgens op welke wijze je de grootst mogelijke kans(en) kunt inbouwen om de noodzakelijke extra slag(en) te maken. Deze ijzeren wet wordt er vanaf de eerste les over sanscontracten ingehamerd. In de volgende drie spellen kun je controleren wat daar nog van over is. Na spel 3 volgen de antwoorden.

Spel 1

♠ B 9 4

♥ 6 4 2

♦ H V 3

♣ V B 3 2

♠ A H 10 2

♥ A H 7 5

♦ A 6 5

♣ A H

Tegen jouw 6SA start West met ♦B. Hoe luidt je speelplan?

Spel 2

♠ B 9 8

♥ 6 4 2

♦ H V 3

♣ B 10 3 2

♠ A H 10 2

♥ A H 7 5

♦ A 6

♣ A H V

Dit spel lijkt veel op het vorige spel. In de zuidhand heb je een ruitenkaart minder en een klaverenkaart meer. Heeft dat veel invloed op je vorige speelplan, als west wederom met ♦B start tegen je 6SA? En zo ja, welke?

Spel 3

♠ B 9 4

♥ 6 4 2

♦ H V 3

♣ B 10 3 2

♠ A H 10 2

♥ A H 7 5

♦ A 6

♣ A H V

Je zit nu in 7SA. West komt uit met ♥V. In welke slag speel je op z'n vroegst ♠10?

Op het volgende blad staan de antwoorden.

Antwoorden

Spel 1

♠ B 9 4

♥ 6 4 2

♦ H V 3

♣ V B 3 2

♠ A H 10 2

♥ A H 7 5

♦ A 6 5

♣ A H

Tegen jouw 6SA start West met ♦B. Hoe luidt je speelplan?

Je telt **elf** vaste slagen: vier in de hoge kleuren en zeven in de lage. Geef niet eerst een hartenslag weg om de kans op de hartens 3-3 mee te nemen. Want dan geef je altijd een slag af. En als de hartens niet 3-3 zitten en ♠V verkeerd, ga je nog onnodig down ook!

Meteen op de schoppensnit afgaan levert twee slagen op - dus een overslag, als ♠V in de oosthand zit. Zit ♠V verkeerd, dan verlies je die slag, maar heb je toch een schoppenslag, de twaalfde slag, ontwikkeld. Hoe de ontbrekende kaarten ook zitten, je maakt altijd je contract!

Spel 2

♠ B 9 8

♥ 6 4 2

♦ H V 3

♣ B 10 3 2

♠ A H 10 2

♥ A H 7 5

♦ A 6

♣ A H V

Dit spel lijkt veel op het vorige spel. In de zuidhand heb je een ruitenkaart minder en een klaverenkaart meer. Heeft dat veel invloed op je vorige speelplan, als west wederom met ♦B start tegen je 6SA? En zo ja, welke?

Ja die kleine verandering in de kaarten heeft wel degelijk gevolgen voor je speelplan!

Niet op het aantal vaste slagen; dat zijn er ook nu elf.

Je kunt nu slechts éénmaal naar noord oversteken. Doe je dat om op schoppen te snijden, dan moet je eerst je noordelijke klaveren- en ruitenslagen hebben geïncasseerd. En daarmee creëer je voor OW slagen in de ruitenkleur. Zit ♠V dus verkeerd, dan nemen OW meteen hun voor jou fatale ruitenslag(en) mee.

De juiste speelwijze: ♦A, ♣AHV, ♠AH (♠V zál maar vallen...) en ♠2. OW mogen ♠V maken. ♦H houdt de weg vrij voor ♣B. ♠10 is goed voor de 12^e, misschien zelfs – als ♠V onder ♠AH viel – voor de 13e slag.

Spel 3

♠ B 9 4

♥ 6 4 2

♦ H V 3

♣ B 10 3 2

♠ A H 10 2

♥ A H 7 5

♦ A 6

♣ A H V

Je zit nu in 7SA. West komt uit met ♥V. In welke slag speel je op z'n vroegst ♠10?

Inderdaad, we tellen weer elf vaste slagen. En omdat we groot slem moeten maken, móét de schoppenkleur twee extra slagen opleveren. ♠V moet dus goed zitten.

Je pakt ♥A. Dan ♣AHV, ♠A (hoopt op ♠V-sec) en ♦A. Dan steek je over naar ♦H, gevolgd door ♦V en ♣B. Dat zijn totaal al negen slagen. Je hebt nog:

♠ B 9

♥ 4 2

♦ -

♣ -

♠ H 10 2

♥ H

♦ -

♣ -

In de 10e slag leg je ♠B. En daar gooi je ♠2 onder. Niet ♠10! Want als je dat doet, heb je een groot probleem als oost daarna ♠9 met de vrouw dekt en de ontbrekende schoppens niet 3-3 blijken te zitten. ♠10 speel je dus op z'n vroegst in de 11^e slag.

8. Omgaan met een tussenbod op 1-hoogte

Wat is een tussenbod?

	Noord	
	1♣	
West		Oost
--		1♥
	Zuid	
	??	

Oosts 1♥-bod is een tussenbod. Een tussenbod kan heel vervelend zijn voor de partner van de opener. Per slot van rekening neemt een tussenbod biedruimte weg. Daarentegen kun je niet zelden ook je voordeel met een tussenbod doen. Tegenover het nadeel van biedruimteverlies, staat namelijk het voordeel van een extra biedmogelijkheid (doublet).

En laten we ons nu eens niet – ondanks dat we Nederlander zijn – richten op de nadelen, doch op de voordelen van een vijandelijk tussenbod!

1. Door de mogelijkheid van het doublet kunnen we ons bezit in de hoge kleuren specifiek aangeven (doublet belooft een 4-kaart, de hoge kleur bieden een 5+kaart).

	1♦			1♦	
--		1♥	--		1♥
	doublet (belooft 4-kaart schoppen) minstens zes punten			1♠ (belooft 5-kaart schoppen) minstens zes punten	

2. Met het noemen van een nieuwe kleur op 2-hoogte die zónder tussenbod op 1-hoogte geboden had kunnen worden, een specifiekere kracht (8/11) en lengte (5+kaart) aangeven.

	1♦		1♠
--	1♠	--	1SA
	2♥ (8/11 met 5+kaart harten) <i>zonder tussenbod had zuid 1♥ kunnen bieden</i>		2♥ (10/meer met 4+kaart harten) <i>ook zonder tussenbod had zuid zijn hartens op 2-hoogte moeten bieden</i>

3. Na 1♣ - 1♦ kunnen we met een doublet minstens één hoge 4-kaart beloven.

	1♣		1♣
--	1♦	--	1♦
	doublet (4-kaart harten en/of schoppen, minstens zes punten)		1♥/1♠ (5+kaart in geboden kleur; 4+kaart in andere hoge kleur is mogelijk, minstens zes punten)

Op zich zijn dit geen al te ingewikkelde afspraken; toch kan het lastig zijn om daar goed mee om te gaan. Lees ze nog een keer goed door en werp je dan op de volgende uitdagende situaties. Stel vast wat je in de gegeven situaties zou bieden.

1 West Noord Oost Zuid
-- 1♦ 1♥ ??

Zuidhand
♠ A H 4 3
♥ 7 6 5
♦ 5 2
♣ 10 9 5 3

2 West Noord Oost Zuid
-- 1♣ 1♦ ??

Zuidhand
♠ V 7 6 4 2
♥ H B 5
♦ 8 7 2
♣ 9 2

3 West Noord Oost Zuid
-- 1♣ 1♦ ??

Zuidhand
♠ 8 7 5 3
♥ 9 6 5 2
♦ A H
♣ 6 4 2

4 West Noord Oost Zuid
-- 1♣ 1♦ 1♥
pas ??

Noordhand
♠ A 8
♥ 9 7 5
♦ H V 6 2
♣ H B 4 3

5 West Noord Oost Zuid
 -- 1♣ 1♦ 1♠
 pas ??

Noordhand

♠ V B
 ♥ V 9 4 3
 ♦ A 7 4
 ♣ H V 8 4

6 West Noord Oost Zuid
 -- 1♦ 1♥ 1♠
 pas ??

Noordhand

♠ V 5 4
 ♥ A
 ♦ A H B 7 4
 ♣ A B 10 7

7 West Noord Oost Zuid
 -- 1♣ 1♦ doublet
 pas ??

Noordhand

♠ H 5 4 3
 ♥ 8 6 3
 ♦ H V
 ♣ A B 5 4

8 West Noord Oost Zuid
 -- 1♣ 1♦ doublet
 pas 1♠ pas 1SA
 pas ??

Noordhand

♠ H B 4 3
 ♥ 7
 ♦ H V 10 3
 ♣ A 7 6 5

9 West Noord Oost Zuid
 -- 1♦ 1♥ doublet
 2♥ ??

Noordhand

♠ B 5 3 2

♥ B 10 6

♦ A H 5 2

♣ A 6

10 West Noord Oost Zuid
 -- 1♦ 1♥ 1SA
 pas ??

Noordhand

♠ A H 5 3

♥ 5 3

♦ H V 9 5

♣ B 10 8

Op het volgende blad beginnen de alternatieven.

Alternatieven

1 West Noord Oost Zuid
 -- 1♦ 1♥ ??

Zuidhand

♠ A H 4 3

♥ 7 6 5

♦ 5 2

♣ 10 9 5 3

Doublet! Beloofd een 4-kaart schoppen met minstens zes punten, sluit een 5-kaart of nog meer schoppens uit!

2 West Noord Oost Zuid
 -- 1♣ 1♦ ??

Zuidhand

♠ V 7 6 4 2

♥ H B 5

♦ 8 7 2

♣ 9 2

1♠! Beloofd minstens vijf schoppens met minstens zes punten.

3 West Noord Oost Zuid
 -- 1♣ 1♦ ??

Zuidhand

♠ 8 7 5 3

♥ 9 6 5 2

♦ A H

♣ 6 4 2

Doublet! Daarmee geef je minstens één hoge 4-kaart aan, met minstens zes punten.

4 West Noord Oost Zuid
 -- 1♣ 1♦ 1♥
 pas ??

Noordhand

♠ A 8
 ♥ 9 7 5
 ♦ H V 6 2
 ♣ H B 4 3

2♥! Zuid belooft minstens vijf hartens; daarom mag je met een 3-kaart steunen. Passen mag in geen geval, omdat zuid ook veel meer punten kan hebben dan het minimum van zes!

5 West Noord Oost Zuid
 -- 1♣ 1♦ 1♠
 pas ??

Noordhand

♠ V B
 ♥ V 9 4 3
 ♦ A 7 4
 ♣ H V 8 4

1SA! Toegegeven, zuid kan naast zijn 5-kaart schoppen een 4-kaart harten hebben. Als dat zo is, zal zuid beslist na onze 1SA 2♥ herbieden. Als zuid kort is in de harten, en slechts zes punten heeft met een 5-kaart schoppen, maken we hem niet echt blij als we na zijn 1♠ 2♥ zouden herbieden.

6 West Noord Oost Zuid
 -- 1♦ 1♥ 1♠
 pas ??

Noordhand

♠ V 5 4
 ♥ A
 ♦ A H B 7 4
 ♣ A B 10 7

4♠! Zuid belooft minstens een 5-kaart schoppen met minstens zes punten. De schoppenfit is gevonden en de gezamenlijke minimale kracht is voldoende voor een verantwoorde manchepoging.

7 West Noord Oost Zuid
 -- 1♣ 1♦ doublet
 pas ??

Noordhand

♠ H 5 4 3

♥ 8 6 3

♦ H V

♣ A B 5 4

1♠! In de hoop dat zuid daar (ook) een 4-kaart in heeft.

8 West Noord Oost Zuid
 -- 1♣ 1♦ doublet
 pas 1♠ pas 1SA
 pas ??

Noordhand

♠ H B 4 3

♥ 7

♦ H V 10 3

♣ A 7 6 5

Pas! Zuid beloofde met zijn doublet minstens één hoge 4-kaart. Hij gaat niet op ons 1♠-bod in, dus heeft hij een 4-kaart harten. Genoeg reden om met een gerust hart te passen op 1SA.

9 West Noord Oost Zuid
 -- 1♦ 1♥ doublet
 2♥ ??

Noordhand

♠ B 5 3 2

♥ B 10 6

♦ A H 5 2

♣ A 6

2♠! Zuid belooft met doublet een 4-kaart schoppen. Als zuid op z'n aangegeven minimum zit, is 2♠ een uitstekend contract. En wie weet, heeft zuid (veel) meer. Het 2♥-bod van west kan best op nul punten worden gedaan om ons te misleiden! Als west inderdaad nul punten heeft, weet west ook dat er voor ons zeer waarschijnlijk een manchecontract voor het oprapen ligt. Zijn partner (oost) ontkent immers met zijn volgbod openingskracht.

10 West Noord Oost Zuid
-- 1♦ 1♥ 1SA
pas ??

Noordhand

♠ A H 5 3

♥ 5 3

♦ H V 9 5

♣ B 10 8

Pas! Zuid heeft geen 4- of 5-kaart schoppen. Want dan had hij respectievelijk doublet of 1♠ laten horen/zien. Met 1SA belooft zuid wél hartenopvang!
Passen dus!

9. Houd de weg open!

Bridge is een spel waar je verschillende talenten in kwijt kunt. Neem het componeren van een speelplan. Daarbij gaat het niet alleen om zoveel mogelijk slagen ontwikkelen, maar vooral om het binnenslepen van al dat moois. Soms wordt zóveel energie in het ontwikkelen gestoken, dat pas als het te laat is de val van onbereikbaarheid dichtklapt. Ik zal open kaart spelen; ik ben zo vriendelijk geweest drie vallen uit te zetten. En inderdaad, die geven mij de grootste voldoening als je daar met open ogen intuït. Natuurlijk zou ik dat kunnen ontkennen, maar degenen die mij een beetje kennen, weten wel beter. Het liefst zou ik zelfs het aantal intuïtingen op mijn scherm zien, gewoon even een piepje terwijl ik iets leuks zit te doen (de volgende vallen bedenken). Want het zijn spellen met een verschrikkelijk hoog 'gna-gna-gehalte'...

Deze inleiding heeft maar één doel: je extra fel maken om het goed te doen. Heel veel plezier ermee.

Spel 1

♠ 6 5 3

♥ 9 4 3

♦ 6 4

♣ A H V 4 3

♠ A V

♥ A 10 6 2

♦ A H 3

♣ 8 7 6 2

Je speelt 3SA; west zoekt zijn heil in de start met ♦V. Je neemt meteen met ♦A.
Welke kaarten spelen leider en dummy in de volgende slag?

Spel 2

♠ H 5 3

♥ 9 4 3

♦ 6 4

♣ A H V 4 3

♠ A V

♥ A 10 6 2

♦ A H 3

♣ 9 8 6 5

Wederom start west tegen jouw 3SA met ♦V. Hoe luidt je speelplan?

Spel 3

♠ A 5

♥ 9 4 3

♦ 6 4

♣ A H V 4 3

♠ 6

♥ A 10 6 2

♦ A H 3 2

♣ 9 8 6 5

Ook nu is je eindcontract 3SA. West komt ditmaal uit met ♠H. Op welke wijze probeer je je contract veilig te stellen?

Op het volgende pagina's worden de valkuilen geopenbaard.

Antwoorden

Spel 1

♠ 6 5 3

♥ 9 4 3

♦ 6 4

♣ A H V 4 3

♠ A V

♥ A 10 6 2

♦ A H 3

♣ 8 7 6 2

Je speelt 3SA; west zoekt zijn heil in de start met ♦V. Je neemt meteen met ♦A. Welke kaart spelen leider en dummy in de volgende slag?

Antwoord

Je telt negen slagen: ♠A, ♥A, ♦AH en vijf klaverenslagen als de ontbrekende klaveren niet 4-0 verdeeld zitten. Maar... dan moet de zuidhand na de eerste drie klaverenslagen nog wel beschikken over ♣2... Anders degradeert de vijfde klaverenslag tot utopie. In de tweede slag speelt de leider daarom NIET ♣2, maar een hogere klaveren naar ♣A. En op de volgende twee klaverenslagen verlaten ♣7 en ♣6 het podium! In de vierde klaverenslag valt ♣2 onder ♣4, waardoor noord aan slag blijft en ♣3 de vijfde klaverenslag kan laten noteren.

Spel 2

♠ H 5 3

♥ 9 4 3

♦ 6 4

♣ A H V 4 3

♠ A V

♥ A 10 6 2

♦ A H 3

♣ 9 8 6 5

Wederom start west tegen je 3SA met ♦V. Hoe luidt je speelplan?

Antwoord

Als je dit spel goed speelt - en de klaveren niet 4-0 zitten - maak je elf slagen. En je speelt het goed als je: ♦A, ♠AV, ♣AHV, ♠H (klavertje weg!!!) ♣4, ♣3, ♦H en ♥A speelt. Vooral in een parenwedstrijd zijn die overslagen van groot belang.

Spel 3

♠ A 5

♥ 9 4 3

♦ 6 4

♣ A H V 4 3

♠ 6

♥ A 10 6 2

♦ A H 3 2

♣ 9 8 6 5

Ook nu is je eindcontract 3SA. West komt ditmaal uit met ♠H.

Antwoord

Het probleem zit weer in de blokkerende klaveren. Want na de derde klaverenslag gaat de vierde klaverenslag naar zuid, of je wilt of niet. Toch kun je geruisloos negen slagen maken, mits... je de eerste schoppenslag duikt om later - waarschijnlijk al in de tweede slag - op ♠A een blokkerende klaverkaart op te ruimen. Zou je meteen met ♠A pakken, dan heb je een groot probleem als de ontbrekende klaveren 3-1 zitten. Zitten ze 4-0, dan heb je ook een probleem, maar die hebben dan *alle* leiders.

Zitten de ontbrekende klaveren 2-2, dan hebben ook de leiders die het verkeerd doen geen probleem. Want na ♣AH zijn alle klaveren eruit. Dan kun je dus ♣3 naar ♣9 spelen om met ♣8 weer over te steken naar noords ♣V en het laatste klaveren-ukkie.

10. Opvallende, vreemde en verkeerde biedingen

In deze aflevering leg ik tien verschillende biedseries onder de loep, met de uitnodiging om van elke biedserie het opvallende, vreemde of verkeerde bod aan te geven. Voordat we daaraan beginnen vraag ik je aandacht voor de *regel van tien* waarbij ik en passant ook de *regel van elf* noem en uitleg.

Helemaal aan het eind sluit ik af met een heel kort gedichtje voor de poëten onder de lezers.

De regel van tien!

Nooit van gehoord? Dat kan wel kloppen, ik bedacht de naam namelijk nog geen minuut geleden! En voor degenen die weten dat er een *regel van elf* bestaat, mijn *regel van tien* heeft geen enkel raakvlak met de *regel van elf*. En de regel van elf heeft weer helemaal niets uitstaande met de *ráád van elf*... Voor degenen wiens nieuwsgierigheid ik opwekte met het noemen van de regel van elf, begin ik met een uitleg van deze regel.

Regel van Elf

Als partner uitkomt met de vierde kaart van boven, kun je exact uittellen hoeveel kaarten de leider boven die kaart heeft.

Stel,

partner komt uit met ♥7

dummy legt ♥V 10 6 op tafel

en jij hebt ♥ H 8 5.

Dan kun je berekenen dat de leider géén kaart heeft die hoger is dan ♥7! Je trekt namelijk de waarde van de kaart waarmee partner uitkomt (♥7) af van **elf**

(11 – 7 = 4).

De uitkomst (4) is precies het aantal kaarten boven ♥7, dat dummy, jij en de leider in handen hebben. Dummy heeft er al twee en jij ook. Is samen vier. Daarmee zijn de hogere kaarten op. Als de leider dummy dus ♥6 laat leggen, kun jij met een gerust hart duiken! De leider zal deze slag niet kunnen maken. Zou je ♥H leggen, vanwege de ijzeren wet: *De derde man doet wat hij kan*, dan zal ♥V altijd goed zijn voor een slag.

Met de wetenschap die je dankzij de regel van elf hebt, kun je beter overnemen met ♥8, ♥H en dan met ♥5 naar partners ♥A (waar ♥V onder valt) en ♥B.

Onze partner moet namelijk ♥AB9 hebben - hij komt met de vierde van boven uit en alleen deze kaarten zitten daarboven - met mogelijk nog iets daaronder.

Ondanks de duidelijkheid die partners uitkomst verschaft, wordt deze regel toch niet meer zo vaak toegepast. Nadeel is namelijk dat de leider hetzelfde sommetje kan maken, en dus precies kan uittellen hoeveel kaarten de partner van de 'uitkomert' boven ♥7 heeft.

Maar, nogmaals, de *regel van tien* waarover ik nu ga spreken, is heel andere koek!

Wat is dan de Regel van Tien?

Dat is de afspraak dat je met tien punten - ná een antwoord in een kleur op 1-hoogte - de bieding in ieder geval nog één ronde openhoudt.

West Oost

1♥ 1♠

1SA ?? Met tien punten mag oost deze ronde niet passen!

West Noord Oost Zuid

1♦ pas 1♥ 1♠

pas pas ?? Ook nu moet oost met 10 punten de bieding openhouden!

Waarom die drukte over tien punten?

Omdat die afspraak de opener heel veel lucht geeft!

Kijk mee

Westhand	West	Oost
♠ H V 5 4	1♣	1♥
♥ 9	??	
♦ A H 8 7		
♣ H B 4 2		

Zonder de garantie dat oost met tien punten in ieder geval nog een keer in de lucht komt, heeft west een lastig rebid. 1♠ zou dan wel eens te zuinig kunnen blijken. Maar met een minimum van zes punten bij oost, kan 2♠ net zo fataal uitpakken. Dankzij de afspraak dat partner oost met tien punten de bieding op z'n minst openhoudt, kan west met een gerust hart 1♠ bieden. Deze regel is zó eenvoudig dat we daar niet op gaan trainen.

Vind de vreemde, opmerkelijke en/of verkeerde biedingen

We gaan iets heel anders doen. Ik geef tien biedseries. In elke biedserie zit iets opvallends. Geef per biedserie aan welk bod – of welke pas – je opvallend, vreemd, of zelfs verkeerd vindt, mét de reden.

1. West Noord Oost Zuid
 1♥ 1♠ 2♥ pas
 pas 2♠ pas pas
 pas

2. West Noord Oost Zuid
 1SA pas pas 2♥
 2SA pas 3SA pas
 pas pas

3. West Noord Oost Zuid
 1♥ pas 1SA pas
 2♦ pas 2♠ pas
 3♦ pas pas pas

4. West Noord Oost Zuid
1♦ doubl. 3SA pas
4♦ pas pas pas

5. West Noord Oost Zuid
1♦ pas 1♠ pas
2♥ pas pas pas

6. West Noord Oost Zuid
1♦ pas 1SA pas
2♣ pas 2♦ pas
pas pas

7. West Noord Oost Zuid
1♥ pas 2♥ pas
3♣ pas 4♥ pas
pas pas

8. West Noord Oost Zuid
1SA pas 2♣ pas
2♦ pas 3♥ pas
3SA pas 4♠ pas

pas pas

9. West Noord Oost Zuid
1♥ 1♠ 3♥ pas
pas 3♠ pas pas
4♥ pas pas pas

10. West Noord Oost Zuid
1♥ 1♠ 2♥ 2♠
2SA 3♠ 4♥ pas
pas pas

Zie het volgende blad voor mijn zielenroerselen.

Opvallende, vreemde en zelfs verkeerde biedingen.

1. West Noord Oost Zuid
1♥	1♠	2♥	pas
pas	2♠	pas	pas
pas			

Het 2♠-bod oogt vreemd, maar komt toch in het wild bijzonder veel voor. Wordt met name door partners zeer gevreesd.

Omdat noord met 1♠ zijn kracht en verdeling vrij nauwkeurig omschrijft, is het op z'n zachtst gezegd vreemd dat hij met 2♠ datzelfde verhaal nog een keer afdraait. Wat dan vaak ter verdediging wordt aangevoerd, is: "Ik heb maar één of géén hartentje", terwijl dát nu juist een extra reden is om te passen. Des te meer hartens heeft je partner namelijk tegen!

Regel: zodra je je hand vrij exact hebt omschreven, en dat doe je met een volgbod, bepaalt je partner wat er verder gebeurt.

2. West Noord Oost Zuid
1SA	pas	pas	2♥
2SA	pas	3SA	pas
pas	pas		

Ook in deze serie maakt west dezelfde fout als noord in biedserie 1. Met 1SA geeft hij heel precies zijn kracht en (sans)verdeling aan.

Partner oost kan wel nul punten hebben! En dan is een 2SA-contract, dat dan nota bene volledig uit de hand moet worden gespeeld, echt geen feest. Na de 1SA-opening heeft alleen oost een goed zicht op mogelijke veilige acties. Oosts 3SA is daarom een bijzonder logisch bod, zelfs als hij nul punten heeft. Want alleen met dit soort paardenmiddelen helpt hij zijn partner snel op een hoger niveau!

3. West Noord Oost Zuid

1♥ pas 1SA pas

2♦ pas 2♠ pas

3♦ pas pas pas

Het 2♠-bod oogt héél vreemd. Een 4-kaart schoppen had oost immers meteen na 1♥ kunnen noemen. Met 1SA ontkent hij een vierkaart in alle kleuren die hij dan overslaat.

Zo'n bod in een eerder overgeslagen kleur wordt daarom ook wel het onmogelijke bod genoemd. Het is een bestaande conventie. In deze situatie vertelt oost: "Partner, ik heb minstens een 4-kaart in jouw tweede kleur. Daardoor kan ik mijn hand herwaarderen en stijg ik boven de negen punten uit. In de schoppenkleur heb ik opvang (aas of heer of een renonce of singleton). West heeft niets extra's en biedt daarom 3♦.

4. West Noord Oost Zuid

1♦ doubl. 3SA pas

4♦ pas pas pas

3SA is 'zeer opmerkelijk'!

Als oost 3SA denkt te kunnen maken, kan er voor NZ niet echt veel te maken zijn. Oost doet er goed aan de kans mee te nemen op een heel lucratief (gedoubleerd) tegenspel, met 3SA in zijn achterzak voor het geval NZ een redelijk lang kleurtje gevonden lijken te hebben. 4♦ van west kan heel goed mogelijk zijn. Bijvoorbeeld met een grillige hand, een zeskaart ruiten en een punt of tien. 4♦ is dan hoogstwaarschijnlijk een veiliger contract dan 3SA.

5.	West	Noord	Oost	Zuid
	1♦	pas	1♠	pas
	2♥	pas	pas	pas

De pas van oost kan niet goed zijn! West biedt sterk (reverse).

West overschrijdt zijn openingskleur (ruiten) op 2-hoogte met een nieuwe kleur. Dat mag – na een antwoord op 1-hoogte – uitsluitend met minstens een punt of zeventien. West kan ook twintig punten hebben, met oosts minimum van zes voldoende voor de manche.

6.	West	Noord	Oost	Zuid
	1♦	pas	1SA	pas
	2♣	pas	2♦	pas
	pas	pas		

Oosts 2♦ oogt niet handig.

West belooft weliswaar minstens een 5-kaart, maar een 5-3-fit is in de regel minder aantrekkelijk dan een 4-4-fit. En OW hebben een 4-4-fit in de klaveren. Oosts 1SA sluit immers een 4-kaart uit in de overige drie kleuren. En west belooft er met 2♣ minstens vier mee. Passen in plaats van 2♦ lijkt de beste actie.

7. West Noord Oost Zuid

1♥ pas 2♥ pas

3♣ pas 4♥ pas

pas pas

3♣ oogt gek.

Nadat met 2♥ de troefkleur lijkt vastgesteld, komt het 3♣-bod wat zwalkend over. Vooral omdat dat nog een lage kleur is ook. Toch kan dat een heel nuttig bod zijn, een zogenaamde 'trial'. Er zijn twee soorten, de trial waarbij west aan oost vraagt of hij het belangrijkste deel van zijn (6/9) punten in de geboden kleur (klaveren) heeft, en de trial waarin hij juist vraagt of de punten in de twee ongeboden bijkleuren zitten.

West kan bijvoorbeeld iets hebben als:

♠ H B 6

♥ H V 8 7 6

♦ A V 10 7

♣ 8

Met deze hand heeft west weinig aan ♣H B x bij oost. Veel meer waarde dan deze vier punten hebben ♠V en ♦B, terwijl die samen slechts drie punten vertegenwoordigen. Het bod van 3♣ vraagt aan oost of hij zijn punten vooral in de twee ongeboden bijkleuren heeft, in schoppen en ruiten dus. En als dat het geval is, mag oost meteen de manche uitbieden, ook met zes punten. Zitten de punten in de klaveren, dan zal oost 3♥ moeten bieden. Zelfs met het maximum van negen punten.

Deze conventie komt niet vaak voor, maar kan bij dit soort spellen heel nuttig zijn. Ander voordeel is dat áls hij wordt toegepast, dat bod zó opvalt, dat de niets vermoedende partner dan meteen zal begrijpen waarom het gaat.

8.	West	Noord	Oost	Zuid
	1SA	pas	2♣	pas
	2♦	pas	3♥	pas
	3SA	pas	4♠	pas
	pas	pas		

In deze biedserie zit géén vreemd bod!

Oost heeft overduidelijk twee hoge vijfkaarten. Ook als Transfers op de systeemkaart staat, verdient de Staymanconventie de voorkeur. Kijk maar.

2♣: vraagt naar hoge 4-kaart(en);

2♦: ontkent een hoge 4-kaart;

3♥: is mancheforcing vanwege de sprong; omdat west een 4-kaart ontkende moet oost daar wel een 5-kaart in hebben;

3SA: west geeft daarmee een 2-kaart harten aan;

4♠: west mag geen 1SA openen met twee 2-kaarten; nu de 2-kaart harten bekend is, moet west wel een 3-kaart schoppen hebben! Oost kiest – met zijn 5-kaart schoppen – nu voor de 5-3-fit in schoppen.

9.	West	Noord	Oost	Zuid
	1♥	1♠	3♥	pas
	pas	3♠	pas	pas
	4♥	pas	pas	pas

3♠ roept vraagtekens op.

Noord acht de kans dat OW 4♥ maken kennelijk kansrijk, anders gaf hij wel een strafdoublet. Daarmee is zijn 3♠-bod op z'n zachtst gezegd dubieus. Want daarmee helpt hij OW alsnog naar de manche. Een gevecht om de deelscore is goed, maar voorkom dat je daarmee de tegenstanders helpt naar een contract dat jou alleen maar naar de afgrond helpt. Daarnaast heeft noord met 1♠ zijn hand al vertelt. Het doorbieden ligt daardoor in de eerste plaats bij partner zuid.

4♥ hoeft níét verkeerd te zijn. Door noords doorbieden kan west uitgaan van extra schoppenlengte. En hoe meer schoppens bij noord, des te minder partner oost er kan hebben, dus des te minder schoppenverliezers er zijn.

10. West Noord Oost Zuid

1♥	1♠	2♥	2♠
2SA	3♠	4♥	pas
pas	pas		

In deze situatie kan 2SA een uitstekende afspraak zijn om aan partner oost te vragen met maximumkracht (van zijn 2♥-antwoord, 8/9 punten dus) de manche uit te bieden. Zónder zuids tussenbod van 2♠ zou west dat met 3♥ kunnen doen. Maar door die vervelende 2♠ kan 3♥ ook alleen maar bedoeld zijn om liever zelf 3♥ te spelen dan NZ 2♠ te laten spelen. Géén vraag dus naar Oosts maximum. 2SA voorkomt ieder misverstand.

Overigens is het raadzaam deze conventie óók zónder tussenbiedingen te spelen. Dus:

West Oost

1♥ 2♥

2SA..... = vraag naar maximum

3♥..... = 6/7 punten

4♥..... = 8/9 punten

Deze conventie gebruik je als je elke punt kunt gebruiken. Mis je een kleur, zoals in situatie 7, dan is een bod in die (vrijwel) ontbrekende kleur te verkiezen.

Met de 2SA-vraag naar partners maximum komt het 3♥-rebid vrij. Die gebruik je om te voorkomen dat de tegenstanders zich alsnog met het bieden gaan bemoeien. Dus:

1♥ 2♥

3♥.....= alleen de wens om 3♥ te spelen, partner moet – ook met 8/9 punten – passen.

Het spreekt vanzelf dat als je dit wapen in je biedsysteem opneemt, je dit met je partner de eerste weken steeds voor elke wedstrijd even moet doorspreken, anders loopt het gegarandeerd fout af!

11. Het voorkomen van een verliezer!

Vaak moet je redelijk snel een vaste verliesslag 'weggeven' om een dreigende verliesslag te voorkomen. Probeer de volgende drie spellen van een speelplan te voorzien met deze 'wijsheid' in je achterhoofd.

Spel 1

♠ B 7

♥ B 10 8 7 3

♦ A H 8

♣ 6 5 2

♠ H V 4

♥ A H V 5 4

♦ 9 2

♣ A H 7

Tegen je 6♥ start west met ♣V.

Hoe pak je dat aan?

Spel 2

♠ 7 6

♥ B 10 8 7 3

♦ A H 8

♣ 6 5 2

♠ H V 4

♥ A H V 5 4

♦ 9 2

♣ A H 7

West probeert weer met ♣V jouw 6♥-contract tegen te werken. Hoe probeer je die destructieve bedoelingen te pareren?

Spel 3

♠ 7 6

♥ B 8 6 4 3

♦ 9 8 2

♣ 6 5 2

♠ H V 4

♥ A H V 10 7

♦ A H

♣ A H 7

Voor de laatste maal zoekt west met ♣V zijn heil in de ontmanteling van jouw 6♥-contract.

Pikant detail: in de eerste troefslag bekend oost niet.

Hoe pak je dit spel aan?

Op het volgende blad staan de alternatieve speelplannen.

Antwoorden

Spel 1

♠ B 7

♥ B 10 8 7 3

♦ A H 8

♣ 6 5 2

♠ H V 4

♥ A H V 5 4

♦ 9 2

♣ A H 7

Tegen je 6♥ start west met ♣V.

Hoe pak je dat aan?

Je telt twee verliezers: ♠A en een slag in klaveren. Aan het afgeven van ♠A is niet te ontkomen, aan het verliezen van een klaverenslag wél. En dat doe je als volgt.

Je neemt de eerste slag met ♣A, haalt de ontbrekende troeven op en speelt dan (naar) ♠B.

Stel dat OW die slag nemen met ♠A, dan is de volgende slag beslist voor jou, welke kleur OW ook terugspelen. Dan speel je ♠H en ♠V; op ♠V ruim je in noord een klavertje op, waardoor je de derde klaverenslag kunt troeven.

Als OW de eerste schoppenslag duiken, speel je de volgende slag ♠7 naar ♠H.

Stel dat OW deze tweede schoppenslag met ♠A nemen, dan speel je zodra je weer aan slag bent ♠V, waarop je eveneens een klavertje in noord in de opruiming doet.

Mochten OW ook de tweede schoppenslag duiken, dan vervolg je meteen met ♠V.

En of OW de derde slag nu wel of niet nemen, je ruimt een klavertje op. Wel leuk als OW wéér zouden duiken, want dan kan hun ♠A bij het oud papier. Je noteert dan een overslag, zonder het gevoel dat je grootslem hebt gemist.

Spel 2

♠ 7 6

♥ B 10 8 7 3

♦ A H 8

♣ 6 5 2

♠ H V 4

♥ A H V 5 4

♦ 9 2

♣ A H 7

West probeert weer met ♣V jouw 6♥-contract tegen te werken. Hoe probeer je dat te voorkomen in dit spel?

Door het ontbreken van ♠B is het contract opeens niet meer waterdicht. Als ♠A jouw ♠H of ♠V verschalkt, heb je namelijk geen hoge schoppenkaart waarop de klaverenverliezer veilig het front kan verlaten. ♠A kan alleen geen kwaad als die in de **oosthand** zit - vóór ♠HV dus - én... als je de schoppenkleur **vanuit noord** aanspeelt.

Na ♣A en de troefouverture speel je vanuit noord een kleine schoppen voor.

Als oost neemt met ♠A, speel jij ♠4 bij. Zodra je weer aan slag bent, speel je ♠H en ♠V waarbij met ♠V een noordelijk klavertje de dansvloer verlaat.

Duikt oost, dan leg je ♠H. Als ♠H houdt, en dat moet om dit contract te kunnen maken, steek je meteen daarna over naar noord (bijvoorbeeld met ♦A) en speel je weer een kleine schoppen, nu naar ♠V.

Neemt Oost nu wél, dan leg je natuurlijk ♠4 en ruim je later op ♠H een klavertje op.

Duikt oost weer, dan maak je ♠H en verlies je geen schoppenstag. In dat geval kun je geen klaverenverliezer opruimen. Maar dat hoeft ook niet, je levert door het tweemaal duiken van ♠A nu immers geen schoppenstag in! Dus die klaverenverliezer kun je met een brede lach aan OW schenken.

Heeft **west** ♠A, dan zal die zich ontfemen over ♠H of ♠V. En daarmee is 6♥ onmaakbaar. Voor alle leiders! En dat is een troost.

Spel 3

♠ 7 6

♥ B 8 6 4 3

♦ 9 8 2

♣ 6 5 2

♠ H V 4

♥ A H V 10 7

♦ A H

♣ A H 7

Voor de laatste maal zoekt west met ♣V zijn heil in de ontmanteling van jouw 6♥-contract.

Hoe pak je dit spel aan?

Pikant detail: in de eerste troefslag bekent oost niet.

Antwoord

Inmiddels weten we dat we de schoppenkleur - mogelijk tweemaal - vanuit noord moeten aanspelen. Daarvoor moeten we tweemaal in de noordhand kunnen komen. Dat kan alleen in de troefkleur als we daar behoedzaam mee omgaan. Met ♥10 naar ♥B en met ♥7 naar ♥8. Als de ontbrekende troeven 3-0 zitten, is het zaak om in de derde troefronde al naar noord over te steken. Eerst ♥AHV, om dan pas over te steken, is namelijk catastrofaal als OW de eerste schoppenslag duiken. Om weer te kunnen oversteken moet je dan namelijk de laatste twee troefkaarten gebruiken, en dát is net te veel van het goede, omdat west dan na ♠A nog meer schoppenslagen kan verzilveren.

12. Ook met niets altijd passen?

De regel dat spreken zilver is en zwijgen goud, kan wat mij betreft mee met de voddenman. Te vaak zijn er situaties waarin juist zwijgend toezien heel veel schade mogelijk maakt. Natuurlijk heb ik het (óók) over de bridgecommunicatie...

Ditmaal geen theorie vooraf. Kies voor zilver of goud in de volgende tien biedsituaties. Geef aan welke kaartjes je uit de biddingbox zou pakken.

1	West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
--		1♥	pas	pas	♠ 7 5 4 2
	2♣	2♦	pas	??	♥ 6 4 2
					♦ 9 6 4
					♣ 9 3 2

2	West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
--		1♥	pas	pas	♠ 9 8
	2♣	pas	pas	??	♥ -
					♦ 9 8 7 5 4 3 2
					♣ 9 6 4 2

3	West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
--		1SA	pas	??	♠ 8 6 4 2
					♥ -
					♦ 9 7 5 4 2
					♣ 9 8 5 4

4	West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
--		1SA	pas	??	♠ 9 8 4 2
					♥ 8 7 4 3
					♦ 7 6 4 3 2
					♣ -
5	West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
1♥		doublet	pas	??	♠ 8 7 6 3
					♥ 9 8 5 4
					♦ 7 5
					♣ 10 7 5
6	West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
1♦		doublet	redoublet	??	♠ 9 8 7
					♥ 8 7 6
					♦ 6 5 4 2
					♣ 9 6 5
7	West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
1♦		doublet	redoublet	??	♠ 9
					♥ 9 8 6 5 3 2
					♦ 9 7 6 4
					♣ 6 2
8	West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
1♥		doublet	redoublet	??	♠ 4 3
					♥ 9 7 3
					♦ 9 7 6 4 3 2
					♣ 7 2

9	West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
--		1SA	pas	??	♠ 8 5
					♥ 9 8 6 5 2
					♦ 8 6 3
					♣ 9 5 2

10	West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
--		1♦	pas	pas	♠ 10 8 7 5 4
	doublet	pas	pas	??	♥ 9 8 6 4 3
					♦ -
					♣ 8 6 2

Op de volgende bladen staan mijn biedacties.

Mijn tien acties

1	West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
	--	1♥	pas	pas	♠ 7 5 4 2
	2♣	2♦	pas	??	♥ 6 4 2
					♦ 9 6 4
					♣ 9 3 2

2♥! Je hebt wel nul punten, maar dat neemt niet weg dat je liever een

hartencontract speelt dan ruiten. Partner garandeert met zijn 2♦-bod minstens vijf hartens en vier ruitens. Je *pas* beloofde maximaal vijf punten. Na die *pas* in je volgende beurt 2♥ bieden, kan niet opeens méér dan vijf punten beloven. Het kiezen voor 2♥ wordt ook wel 'contractverbetering' genoemd.

Ook als je partner met 1♥ al minstens vijf hartens belooft, *pas* je in de eerste ronde en bied je 2♥ na zijn 2♦-rebid.

2	West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
	--	1♥	pas	pas	♠ 9 8
	2♣	pas	pas	??	♥ -
					♦ 9 8 7 5 4 3 2
					♣ 9 6 4 2

Pas! Je hebt een uitstekende reden om heel snel te passen. Partner belooft met zijn opening dertien punten of meer. Als hij niet veel meer heeft, hebben OW genoeg voor de manche. De kans dat OW een redelijke schoppenkleur hebben, is beslist niet denkbeeldig. En de kans dat OW jou 2♦ laten spelen als je dat zou bieden, kun je helemaal op je buik schrijven.

Trouwens, het geeft ook niet echt een fijn gevoel als partner noord door jouw 2♦-bod genoeg moed krijgt om verder te bieden in harten... De kans dat OW een voor hen aantrekkelijk contract missen, of partners 2/3♥ gedoubleerd tegenspelen, is vele malen groter dan dat jullie je een buil vallen aan het tegenspelen van 2♣.

3	West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
--		1SA	pas	??	♠ 8 6 4 2
					♥ -
					♦ 9 7 5 4 2
					♣ 9 8 5 4

Pas! Inderdaad, niet bepaald een hand die goed is voor veel slagen in een sanscontract. Maar bieden kan alleen maar een grotere ramp veroorzaken. Bedenk daarbij dat 1SA niet is gedoubleerd. En als west dat alsnog gaat doen, en oost zou passen, dan kun je – zonder risico dat je partner mooie visioenen krijgt – wél 2♦ bieden.

Als oost meteen had gedoubleerd, kon je wél meteen met een veilig gevoel 2♦ bieden. Want een ijzeren wet zegt dat alle conventies (Stayman en Transfers) na een doublet of tussenbod vervallen. 2♦ is dan beslist een eindbod!

Speel je **geen** transfers, dan mag je direct 2♦ antwoorden omdat de 1SA-opener daarop (net als op 2♥ en 2♠) moet passen (killingbid).

4	West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
--		1SA	pas	??	♠ 9 8 4 2
					♥ 8 7 4 3
					♦ 7 6 4 3 2
					♣ -

2♣! Mits... je met je partner hebt afgesproken dat hij met twee hoge 4-kaarten de laagste hoge 4-kaart (2♥) biedt. Moet hij met twee hoge 4-kaarten 2SA antwoorden, dan wordt deze oh zo subtiele actie een stuk riskanter. Uiteraard pas je op elk antwoord op je Stayman, ook op 2♦...

5	West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
1♥		doublet	pas	??	♠ 8 7 6 3
					♥ 9 8 5 4
					♦ 7 5
					♣ 10 7 5

1 ♠! Zonder akelig gevoel! Partner weet dat je niet mag passen en zal daarom alleen minstens vier schoppenkaarten verwachten. Met een schoppentje minder en een ruitentje meer, zou je je wél vervelend kunnen voelen. Je enige 4-kaart zit dan in de openingskleur van west. Ook dán mag je niet passen. In dat geval zou ik zo laag mogelijk antwoorden: 1 ♠. Ondanks dat je in schoppen een 3-kaart hebt. Liever dan 1SA.

Deze situatie maakt tegelijk duidelijk hoe sterk het van oost kan zijn – en hoe vervelend voor ons – als oost met een sterke hand (10+) past in plaats van een rédoublet te geven. Na een rédoublet van oost mogen we immers wél passen! En met een heerlijk gevoel! Na een rédoublet van oost weet noord ook meteen hoe de kaarten en kansen liggen. Na oosts pas en ons verplichte bod heeft hij veel minder inzicht.

6	West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
	1♦	doublet	redoublet	??	♠ 9 8 7
					♥ 8 7 6
					♦ 6 5 4 2
					♣ 9 6 5

Pas!!! Met een diep dankbaar gevoel naar oost voor zijn rédoublet!

7	West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
	1♦	doublet	redoublet	??	♠ 9
					♥ 9 8 6 5 3 2
					♦ 9 7 6 4
					♣ 6 2

1♥! Ondanks dat we door het rédoublet van oost mogen passen, en ondanks onze nul punten bieden we onze hartenzeskaart. Partner noord mag daar namelijk niet uit opmaken dat wij sterk zijn. West beloofde met zijn opening minstens dertien punten en oost met zijn rédoublet minstens tien. Als noord daar zijn eigen openingskracht bij optelt, blijven er verdraaid weinig punten over voor zuid. Maximaal vier...

De reden dat je je kleur meteen noemt is om de kans zo klein mogelijk te maken dat noord zijn heil gaat zoeken in de schoppen- of klaverenkleur. Want als dát een bandje krijgt (mooi woord voor doublet), moet je al naar 2♥ omdat je geen echte steun hebt in de zwarte kleuren.

Oost opent met zijn rédoublet de schiettent: OW willen indien mogelijk graag gedoubleerd tegenspelen. Vanaf dat signaal moeten NZ zo laag mogelijk de meest veilige kleur trachten te vinden.

8	West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
	1♥	doublet	redoublet	??	♠ 4 3
					♥ 9 7 3
					♦ 9 7 6 4 3 2
					♣ 7 2

Pas! Niet consequent als we naar het vorige antwoord kijken? Toch wel! Welke kleur onze partner ook kiest, we kunnen onze ruitenkleur altijd nog uit het vet halen zónder dat we een slag meer moeten halen dan wanneer we nu meteen al onze zeskaart noemen. Dat is het grote verschil met het vorige spel. Alleen als OW het lef hebben om partners zwarte kleur te doubleren, bieden we 2♦; en dat is dan vroeg genoeg.

9	West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
--		1SA	pas	??	♠ 8 5
					♥ 9 8 6 5 2
					♦ 8 6 3
					♣ 9 5 2

2♦! Een heerlijke hand voor het plaatsen van een transfer. Op partners verplichte 2♥-reactie passen we uiteraard!

Speel je geen Transfers, dan kun je meteen 2♥ bieden. Daarop moet partner passen omdat je met enige kracht die een manche niet uitsluit, iets anders zou antwoorden dan 2♦, 2♥ of 2♠. Deze drie antwoorden worden ook wel killingbids genoemd. Maar nogmaals, dat geldt alleen voor degenen die (nog) géén transfers spelen.

10	West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
--		1♦	pas	pas	♠ 10 8 7 5 4
		doublet	pas	??	♥ 9 8 6 4 3
					♦ -
					♣ 8 6 2

Rédoublet! Het zal – ook partner noord – duidelijk zijn dat oost met zijn *pas* een heel sterke hand belooft met de nodige ruitens tegen. Met minder had hij immers moeten bieden op het informatiedoublet van zijn partner. Jouw *pas* in de eerste ronde spreekt eveneens duidelijke taal: je hebt minder dan zes punten. Met al deze informatie is het uitgesloten dat jij graag je partner 1♦ gerédoubleerd wilt laten spelen. Als je zelf één 5-kaart in een andere kleur had gehad, had je die nu geboden. Maar nu je er twee hebt, geef je graag je partner de keus. Met *rédoublet* vraag je hem zo goedkoop mogelijk te kiezen.

Jouw *rédoublet* zegt dus het tegenovergestelde van waarvoor het *rédoublet* is gemaakt: In plaats van: 'Dit contract gaan we maken, dus verdúbbelen die score', zeg je: 'Wegwezen; bied een nieuwe kleur.' Daarom wordt dit *rédoublet* ook wel een SOS-*rédoublet* genoemd.

Ben je bang dat je partner je *rédoublet* verkeerd zal begrijpen? Bied dan 1♥, en als dat ook wordt gedoubleerd: 1♠. Daarna kun je alleen nog afwachten.

13. Kies voor de meeste zekerheid

Een beetje irritante koptekst. Alsof zekerheid in het bridgespel altijd zo gemakkelijk voor het grijpen ligt. Neem nu alleen het volgende irritante spel.

Stel dat je leider bent in 2SA gedoubleerd, en

west start met ♠H.

Hoeveel slagen maak je dan als je voor **zekerheid** kiest?

♠ A

♥ H V B 10

♦ -

♣ 10 8 7 6 5 4 3 2

♠ -

♥ A

♦ A H 7 6 5 4 3 2

♣ A H V B

Het antwoord staat op het volgende blad.

Antwoord op de vraag naar het speelplan dat de meeste zekerheid verschaft.

13!

Ja, je leest het goed. Je maakt 100% zéker dertien slagen; vijf overslagen dus.

Kijk opnieuw naar het spel als je op een lager aantal uitkwam en probeer te zien(!) op welke wijze je de zekerheid van 13 slagen kunt verschaffen.

Op het volgende blad staat die zekerheid verschaffende aanpak.

Dertien zekere slagen

♠ A

♥ H V B 10

♦ -

♣ 10 8 7 6 5 4 3 2

♠ -

♥ A

♦ A H 7 6 5 4 3 2

♣ A H V B

2SA gedoubleerd; west start met ♠H.

Zodra je **in zuid** aan slag komt, maak je zeker achter elkaar acht slagen. Daarna is het feest afgelopen, omdat OW zich beslist over de derde ruitenslag zullen ontfermen en daarna hun schoppen zullen afdraaien. Het moet wel heel raar zitten als ze voor de dertiende slag niet uit armoe harten moeten terugspelen. Dus er komen waarschijnlijk nog wel een paar slagen bij. Maar het is leuker om 'alle dertien goed' te kunnen noteren. Dat kan alleen als je in noord aanslag blijft. Je blijft op de volgende manier in noord aan slag.

Op de eerste slag (♠A) gooi je ♥A weg!

Op noords ♥HVB10 zet je ♣AHVB bij het grof vuil.

Onder ♣10 valt de enige klaverenkaart van OW; de zeven overige klavertjes van noord doen de rest.

Zo kies je dus voor zekerheid...

Samenvattend. Het gaat niet in de eerste plaats om de veiligste keus, maar om te **zien** welke veiligheden er zijn. Hoe gek het ook is, maar bridge is daardoor vooral een kijkspel. Je moet eerst de plaatjes kunnen zien en vinden voordat je ze kunt inkleuren.

Probeer in de volgende drie spellen vooral te kijken naar wat je hebt en wat je daar mee zou kunnen doen.

Tip!

Je kunt natuurlijk eerst de drie speelplannen maken en dan achter elkaar mijn aanpak erop nalezen. Alternatief is om meteen na een gemaakt speelplan mijn visie te lezen; daarmee kan het volgende spel een stukje gemakkelijker worden.

Spel 1

♠ A 4

♥ B 4 3

♦ 6 5 4 2

♣ 9 6 4 3

♠ H 8 6

♥ A V

♦ A H V B

♣ A 10 5 2

Tegen 3SA start west met ♠V. Hoe begint je speelplan?

- Ik neem de eerste slag met ♠A; dan ♥3 en snijden op ♥H.
- Ik neem de eerste slag met ♠A; dan ♣3 en spelen naar ♣10.
- Ik neem de eerste slag met ♠H; dan ♣2 naar ♣9.
- Ik neem de eerste slag met ♠H; dan ♥A en ♥V na.
- Ik duik de eerste schoppenslag.

Spel 2

♠ 6 4

♥ H 4 3

♦ B 6 4 2

♣ 9 6 4 3

♠ A H 5 2

♥ A V

♦ A H V

♣ A 10 5 2

Tegen 3SA start west weer met ♠V. Hoe luidt je speelplan?

Spel 3

♠ 6 4

♥ H B 3

♦ B 6 5 2

♣ 9 6 4 3

♠ A H 5 2

♥ V 10

♦ A H V

♣ A 10 5 2

Tegen 3SA start west voor de laatste maal met ♠V. Hoe ga je daarmee om?

Antwoorden

Spel 1

♠ A 4

♥ B 4 3

♦ 6 5 4 2

♣ 9 6 4 3

♠ H 8 6

♥ A V

♦ A H V B

♣ A 10 5 2

Tegen 3SA start west met ♠V. Hoe begint je speelplan?

- a. Ik neem de eerste slag met ♠A; dan ♥3 en snijden op ♥H.
Als west zich met ♥H over ♥V ontfermt, is ♥B de negende slag; die is dan echter onbereikbaar!

- b. Ik neem de eerste slag met ♠A; dan ♣3 en spelen naar ♣10.
Als west neemt, speelt hij beslist schoppen door. OW hebben dan hun schoppens ontwikkeld vóórdát jij je negende slag kunt exploiteren.

- c. Ik neem de eerste slag met ♠H; dan ♣2 naar ♣9.
Als je in klaveren maar één slag hoeft af te geven, zou dit een heel mooie aanpak zijn. Maar nu verlies je de strijd om het tempo. OW hebben eerder hun schoppens ontwikkeld dan jij je klaveren.

d. Ik neem de eerste slag met ♠H; dan ♥A en ♥V na.

e. Ik duik de eerste schoppenstag.

Daarmee bewijs je zelfbeheersing. Maar daarmee verlies je tegelijk 50% van de zekerheid om je contract te maken. ♥H moet nu bij oost zitten om 3SA C te kunnen noteren.

Toelichting op de winnende speelwijze (d)

Je telt acht vaste slagen: twee in schoppen, één in harten, vier in ruiten en één in klaveren. Als je de eerste slag neemt met ♠H; en ♥A, ♥V naspeelt. Heb je altijd je negende slag. Als OW duiken heb je die vogel al in de hand. En als ♥H zich over ♥V ontfermt, is ♥B - bereikbaar met ♠H - goed voor het veiligstellen van je contract.

Spel 2

♠ 6 4

♥ H 4 3

♦ B 6 4 2

♣ 9 6 4 3

♠ A H 5 2

♥ A V

♦ A H V

♣ A 10 5 2

Tegen 3SA start west weer met ♠V. Hoe luidt je speelplan?

Antwoord

Je telt en maakt negen vaste slagen... als je achtereenvolgens speelt: ♠A, ♦AHV, ♥A, ♥V overnemen met ♥H en ♦B. ♠H en ♣A maken de negen slagen compleet.

Spel 3

♠ 6 4

♥ H B 3

♦ B 6 5 2

♣ 9 6 4 3

♠ A H 5 2

♥ V 10

♦ A H V

♣ A 10 5 2

Tegen 3SA start west voor de laatste maal met ♠V. Hoe ga je daarmee om?

Antwoord

Ook nu is ♦B goed voor de negende slag. Maar daarvoor moet je wel kunnen oversteken. Ondanks dat je ♥A mist kun je gegarandeerd in de hartenkleur naar noord. Na ♠A en ♦AHV, speel je ♥V naar ♥H, óf ♥10 naar ♥B. Dat zijn twee bruggen naar noord die OW maar éénmaal met ♥A kunnen blokkeren.

Voor alle duidelijkheid! Als OW meteen de eerste hartenslag met ♥A nemen, kun je het niet verkeerd doen. Zodra je weer in zuid aan slag bent kun je in harten dansend naar de overkant. Maar... als OW de eerste hartenslag duiken, heb je een probleem als die slag voor zuid is. Je wilde namelijk oversteken om ♦B te kunnen maken. En als OW wel je tweede hartenslag met het aas nemen, is daarmee ♦B onbereikbaar geworden.

14. Duidelijkheid

Bieden is te vergelijken met het bouwen van een brug, waarbij de partners vanaf de twee oevers naar elkaar toe werken. Uit deze oerregel zou je kunnen concluderen dat beide partners tijdens het biedproces ook dezelfde rol hebben en houden. En die conclusie zou toch verkeerd zijn. Allereerst is het niet noodzakelijk dat beide spelers aan elkaar vertellen wat zij in handen hebben. Het is voldoende – en zelfs gewenst – als één speler de kracht en verdeling van zijn partner weet en zijn eigen hand totaal onbekend is. Die speler kan dan namelijk wel het optimale eindbod bepalen. En niets is voor de tegenspelers zo vervelend om tegen te moeten spelen terwijl een van de handen in nevelen is gehuld. Zelfs als die onbekende hand dummy wordt, kan door een verkeerde uitkomst het kwaad al zijn geschied.

Op het volgende blad staan een paar biedsituaties waarmee ik je probeer te lanceren. Het enige dat ik meegeef is:

- houd voor ogen dat 26 punten in de regel voldoende is voor de manche;
- probeer te voorkomen dat je je tegenstanders vertelt waarmee ze (niet) moeten uitkomen!

Fijne oefening...

1. West Oost Oosthand
 1♦ ?? ♠ A V 4
 ♥ H V 2
 ♦ V 10 7 4 3
 ♣ 8 5
2. West Oost Oosthand
 1♦ ?? ♠ H 2
 ♥ 9 3 2
 ♦ 8 4
 ♣ A H V 5 4 3
3. West Oost Oosthand
 1♥ ?? ♠ A H B 4
 ♥ H 6 5 4
 ♦ 2
 ♣ B 10 6 4
4. West *Noord* Oost Oosthand
 1♠ *doublet* ?? ♠ 9 8 6 5 2
 ♥ 3 2
 ♦ 8 7 6 4 2
 ♣ 7
5. West Oost Oosthand
 1♥ 1♠ ♠ H V 4 3
 2♦ ?? ♥ H V 2
 ♦ V 10 4 3
 ♣ B 6
6. West Oost Oosthand
 -- 1♠ ♠ A H 4 3 2
 2♥ ?? ♥ V B 8
 ♦ H 2
 ♣ H 4 3
7. West Oost Oosthand
 -- 1♦ ♠ A H 2
 1♥ ?? ♥ 10 9 4 3
 ♦ H V B 6
 ♣ A V

8. West Oost Oosthand
 -- 1♦ ♠ H 10 2
 1SA ?? ♥ H V 3
 ♦ A H V B 4
 ♣ 5 4

9. West Oost Oosthand
 3♥ ?? ♠ 9 8 6 5
 ♥ 9 8 7 5
 ♦ -
 ♣ A H 4 3 2

10. West Oost Oosthand
 3♥ ?? ♠ V B 3
 ♥ V B 4
 ♦ H B 4 2
 ♣ H 4 3

Op het volgende blad begin ik met mijn voorstellen. Ondanks mijn onmetelijke arrogantie vertrouw ik je toe dat het beter is als jouw biedingen gelijk zijn aan die van je vaste bridgepartner dan aan die van mij...

Mijn biedvoorstellen

1. West Oost Oosthand
1♦ ?? ♠ A V 4
♥ H V 2
♦ V 10 7 4 3
♣ 8 5

3SA! Natuurlijk, de ruitens zijn voldoende aanwezig voor een ruitencontract. Maar de kans dat je 3SA maakt is toch kansrijker dan 5♦. En stel dat je tien slagen maakt, dan heb je al meer dan de 5♦ bieder die twaalf slagen incasseert. Inderdaad heb je geen echte klaverendeckking. De tegenstander zal echter zeer waarschijnlijk uitkomen in een hoge kleur, omdat je daar geen enkele interesse voor toont. Daar komt bij dat partner openingskracht heeft, dus waarschijnlijk ook iets in klaveren.

2. West Oost Oosthand
1♦ ?? ♠ H 2
♥ 9 3 2
♦ 8 4
♣ A H V 5 4 3

3SA! Ook met deze hand is 3SA te verkiezen boven het opbouwende bod van 2♣. De kans op een kansrijker contract in een hoge kleur is vrijwel nihil. En waarom zou je de tegenstander nu al vertellen dat je een klaverenuitkomst heerlijk vindt?

3. West Oost Oosthand
1♥ ?? ♠ A H B 4
♥ H 6 5 4
♦ 2
♣ B 10 6 4

4♥! De troefkleur is gevonden. Partner weet wat hij aan je heeft. Mocht hij met een hand van 18/19 punten zitten, dan kan hij altijd nog op zoek gaan naar iets mooiers. Voordeel is dat je linkertegenstander het heel moeilijk heeft om zijn eventuele ruitenkleur nog even te laten horen. Let wel, ik beweer niet dat het opbouwende bod van 1♠ verkeerd is. Want welk zwak rebid van partner je daar ook op krijgt, 4♥ is voor jou het minimale eindcontract. Voordeel van het directe 4♥-bod is dat je de communicatie tussen je tegenstanders flink dwarsboomt. En alhoewel ook ik heel veel van mensen houd; voor tegenstanders tijdens bridge kun je niet vervelend genoeg zijn.

4. West Noord Oost Oosthand
 1♠ doublet ?? ♠ 9 8 6 5 2
 ♥ 3 2
 ♦ 8 7 6 4 2
 ♣ 7

4♠ is – juist door je nul punten - een goede actie; daarmee maak je het zuid bijzonder lastig om zijn klaveren of hartenlengte te tonen. Maar... als je duidelijk met je partner hebt afgesproken dat hij na een vijandelijk doublet op een nieuwe kleur van jou **niét** mag passen, gaat mijn hart uit naar... 2♥!
 Daarmee voorkom je praktisch zeker dat NZ in een (voor hun gezond) hartencontract belanden. Wat partner daar ook op antwoordt, al jouw volgende antwoorden zullen in schoppen zijn...

5. West Oost Oosthand
 1♥ 1♠ ♠ H V 4 3
 2♦ ?? ♥ H V 2
 ♦ V 10 4 3
 ♣ B 6

4♥! Paren die alleen met een 5+kaart 1♥ openen, mogen na de 1♥-opening meteen met 4♥ in de ring komen. De 5-3-fit staat dan immers al meteen vast. En ik geef het toe, daarmee mis je de kans op het vinden van een mogelijke 4-4-fit in de schoppens. En, ook dat geef ik ruiterlijk toe, een 4-4-fit is soms gunstiger dan een 5-3-fit. Voordeel van het directe 4♥-bod is weer dat de tegenstanders veel minder van je hand weten én minder gelegenheid krijgen om iets van hun eigen hand te laten horen.

Paren die 1♥ met een 4-kaart mogen openen, moeten nog op zoek gaan naar de juiste speelsoort. Dat gaat het mooist met 1♠. Na wests 2♦ is zijn 5+kaart harten bekend; 4♥ is dan nog het enige alternatief.

6. West Oost Oosthand
 -- 1♠ ♠ A H 4 3 2
 2♥ ?? ♥ V B 8
 ♦ H 2
 ♣ H 4 3

Ook nu maken we onderscheid in de paren die 1♠ openen met een 4+kaart en in paren die dat met een 5+kaart doen. Om de kaart weer zo weinig aan de tegenstanders bekend te maken, is voor de paren die 1♠ openen op een 4-kaart, 3SA een heerlijk bod. Vooral omdat je met de twee heren in de lage kleuren – waar zeker in zal worden uitgekomen - dan mooi in de achterhand zit.

Open je 1♠ met minstens een 5-kaart, dan kun je na partners 2♥ meteen 4♥ bieden! Partner west moet namelijk minstens een 5-kaart harten hebben. Stel dat hij slechts vier hartens heeft, en maximaal twee schoppens, dan moet hij

minstens één lage 4-kaart hebben. En die zou hij dan ook – in plaats van harten – noemen. En voor het geval hij creatief bezig is, om op te bouwen, toch een 4-kaart harten hebben geboden – met daarnaast dan dus wél drie schoppens – dan kan hij jouw 4♥ altijd nog overrulen met 4♠.

7.

West	Oost	Oosthand
--	1♦	♠ A H 2
1♥	??	♥ 10 9 4 3
		♦ H V B 6
		♣ A V

4♥! Geen enkele discussie. Ik geef het toe, vooral in een parenwedstrijd oogt 3SA eveneens aantrekkelijk, ook omdat daarmee een uitkomst van zuid naar de klaverenvork heel plezant genoemd mag worden. Maar, vanwege de aftroefkans van klaveren, is de kans op een slag meer in harten, en daarmee een hogere score, te groot. 4♥ dus.

8.

West	Oost	Oosthand
--	1♦	♠ H 10 2
1SA	??	♥ H V 3
		♦ A H V B 4
		♣ 5 4

3SA! En wie dat niet durft vanwege de twee klavertjes vergeet dat partner west met zijn 1SA-antwoord in het ongunstigste geval vier klaverenkaarten heeft, want... hij ontkent met 1SA een 4-kaart ruiten, een 4-kaart harten en een 4-kaart schoppen. Toch heeft hij dertien kaarten, dus...

9.

West	Oost	Oosthand
3♥	??	♠ 9 8 6 5
		♥ 9 8 7 5
		♦ -
		♣ A H 4 3 2

4♥! Tel na een verdedigende opening van partner niet je punten maar de slagen die je meeneemt. Neem je vier slagen mee, dan bied je de manche uit. En die heb je. Twee klaverenslagen en twee ruitenaftroevers!

10.	West	Oost	Oosthand
	3♥	??	♠ V B 3
			♥ V B 4
			♦ H B 4 2
			♣ H 4 3

Pas! Tel na een verdedigende opening... Zie voor de rest van deze gouden regel antwoord 9. Beide heren zijn ieder goed voor een halve slag, tel daar één slag bij op voor de hartens en je neemt twee slagen mee.

15. De kunst van (bedekt) graaien...

Wij Hollanders schijnen op mensen met een andere nationaliteit ietwat hebberig over te kunnen komen. Nu gaat het mij te ver om hebberigheid per definitie als ondeugd te kwalificeren. Niet eens omdat ik toevallig ook Hollander ben, maar omdat het willen hebben van iets moois, iets aantrekkelijks, juist een van de mooie dingen is van het leven. Zolang dat maar niet uitmondt in jaloezie of jatwerk. Dat we kennelijk vrij oprecht te werk gaan om het begeerde goed van eigenaar te doen veranderen, pleit in ieder geval voor onze open eerlijke instelling. Maar ik geef tegelijk toe, een te doorzichtige hebberigheid kan zich gemakkelijk tégen ons richten. Het is – ook in bridge(!) – van het grootste belang om niet meteen toe te slaan; als je de kunst van het subtiel toeëigenen verstaat, alsof je geen enkele interesse hebt, groeit de kans op nóg meer. Waarlijk, ik ben ook Hollander. Met het beantwoorden van de vier vragen in deze aflevering kun je toetsen of je het subtiel vergaren van het maximale in het tegenspel beheerst...

1

Dummy

♠ A 6 4

♥ 6 2

♦ V B 9 2

♣ H 8 5 4

Oost (jij)

♠ 8 7 5 2

♥ 8 5 4 3

♦ H 10

♣ 7 6 3

Zuid/Noord boden respectievelijk 1SA – 3SA.

Tegen 3SA start partner west met ♠9.

Leider zuid laat die meteen nemen met ♠A en laat dummy ♦V terugspelen.

Welke ruitenkaart leg jij?

2

Dummy

♠ A 6 4

♥ 6 2

♦ V B 9 2

♣ H 8 5 4

Oost (jij)

♠ 8 7 5 4

♥ 8 4 3

♦ H 10 6

♣ 7 6 3

Wederom beproeft partner west zijn geluk met de uitkomst van ♠9, na de bidserie 1SA - 3SA, van Zuid/Noord. De leider kiest wederom voor ♠A, gevolgd door ♦V. Welke ruitenkaart leg je nu?

3

Dummy

♠ A 6 4

♥ 6 2

♦ V B 3 2

♣ H 8 5 4

Oost (jij)

♠ 8 7 5 2

♥ 8 5 4 3

♦ H 5

♣ 7 6 3

Voor de laatste keer start partner west na 1 SA - 3SA met ♠9. Leider legt ♠A en vervolgt met ♦V. Hoe ga je ditmaal om met je aangeboren graai-instinct?

Echt graaiprobleem

Je biddingbox is gevallen; alleen de kaartjes: **Pas, Doublet, 1SA** en **2♦** liggen nog op tafel, de rest ligt op de grond. Je moet nog drie spellen spelen. Welke van deze vier kaartjes heb je - als zuidspeler - **niet** nodig?

Biedserie

	West	Noord	Oost	Zuid
A	1♦	pas	1♥	??
B	1♦	pas	pas	??
C	1♥	pas	1♠	??

Zuidhand

♠ H B

♥ A B 6 5

♦ H V 8 7 2

♣ A V

Op het volgende blad staan de juiste antwoorden...

Antwoorden

1

Dummy

♠ A 6 4

♥ 6 2

♦ V B 9 2

♣ H 8 5 4

Oost (jij)

♠ 8 7 5 2

♥ 8 5 4 3

♦ H 10

♣ 7 6 3

Zuid/Noord boden respectievelijk 1SA – 3SA.

Tegen 3SA start partner west met ♠9.

Leider zuid laat die meteen nemen met ♠A en dummy ♦V terugspelen.

Welke ruitenkaart leg jij?

Antwoord

Leg meteen ♦H, anders staat vrijwel vast dat ♦10 verzuipt. Met het meteen leggen van ♦H heb je een redelijke kans dat zuid je ♦H pakt met ♦A, om daarna vanuit zuid te snijden op ♦10.

2

Dummy

♠ A 6 4

♥ 6 2

♦ V B 9 2

♣ H 8 5 4

Oost (jj)

♠ 8 7 5 4

♥ 8 4 3

♦ H 10 6

♣ 7 6 3

Wederom beproeft partner west zijn geluk met de uitkomst van ♠9, na de biedserie 1SA - 3SA, van Zuid/Noord. De leider kiest wederom voor ♠A, gevolgd door ♦V. Welke ruitenkaart leg je nu?

Antwoord

Je legt ♦6! Met het meteen leggen van ♦H kun je namelijk niets winnen. Zelfs als partner west onder zijn ♦A zou uitkomen geef je met het meteen leggen van ♦H een ruitenslag weg. Zodra ♦B op tafel komt is het vroeg genoeg om ♦H ten tonele te voeren.

3

Dummy

♠ A 6 4

♥ 6 2

♦ V B 3 2

♣ H 8 5 4

Oost (jij)

♠ 8 7 5 2

♥ 8 5 4 3

♦ H 5

♣ 7 6 3

Voor de laatste keer start partner west na 1 SA - 3SA met ♠9. Leider legt ♠A en vervolgt met ♦V. Hoe ga je ditmaal om met je aangeboren graai-instinct?

Antwoord

Je legt meteen ♦H. Daarmee hoop je dat er iets promoveert bij je partner. Als je ♦5 bijspeelt, is het risico groot dat ♦H zich in de volgende slag moet buigen over ♦2. En daar is een heer niet voor gemaakt.

Echt graaiprobleem

Je biddingbox is gevallen; alleen de kaartjes: **Pas, Doublet, 1SA** en **2♦** liggen nog op tafel, de rest ligt op de grond. Je moet nog drie spellen spelen. Welke van deze vier kaartjes heb je - als Zuidspeler - **niet** nodig?

Biedserie

	West	Noord	Oost	Zuid
A	1♦	pas	1♥	??
B	1♦	pas	pas	??
C	1♥	pas	1♠	??

Zuidhand

♠ H B

♥ A B 6 5

♦ H V 8 7 2

♣ A V

Antwoord

Biedkaartje **1SA** had óók op de grond mogen vallen. Want...

- **in biedserie A** pas je! Partner noord heeft immers hoogstens één punt. En op jouw doublet zal hij beslist een kleur laten horen waarop je niet zit te wachten. Verder is oosts 1♥-antwoord forcing voor een ronde; je kunt het vervolg dus in alle rust aanzien.

- **in biedserie B** geef je een *informatiedoublet*.
- **in biedserie C**, ten slotte, is 2♦ het meest aantrekkelijkste bod. Ook nu staat vast dat partner noord maximaal één punt heeft. Met je ene schoppenopvang is 3SA uitgesloten. Met wests 1♥-opening kun je 4♥ ook vergeten, en 5♣/♦ met één puntje bij partner? Wie weet, help je OW in een onmaakbaar contract. En áls je weer aan de beurt komt en het ís mogelijk, kan het geen kwaad om het 3♦-kaartje nog even snel van de grond te grissen...

16. Slemconventies 1

Voorlopig houden we de regelmaat van de ene week biedtechniek en de andere week speeltechniek even vast. In de komende afleveringen van de biedtechniek kijken we naar het uitbieden van slems. Op zich is daar geen drol aan; nee, een slem is zo uitgeboden. En als je die dan ook nog uitbiedt in een speelsoort die je partner het eerste bood, kun je terwijl hij zich vruchteloos in het zweet werkt, nog rustig een kop koffie halen ook. Alhoewel dit medium ontspanning hoog in het vaandel heeft staan, zullen we ons toch richten op het uitbieden van maakbare slems.

Een van de meest gebruikte slemconventies is de vraag naar azen. Veertig jaar geleden – sprak de oude man – had je daar maar één echt gangbare conventie voor. Het 4♣-bod. Daarmee vroeg je naar azen. En de antwoorden waren meer dan duidelijk: 4♦ 0; 4♥ 1; 4♠ 2; 4SA 3 en 5♣ 4. Langzamerhand kwamen daar varianten op, ik zal je daar niet mee vermoeien. Ik ben tenslotte geen historicus. Wel hadden de meeste varianten één ding gemeen: het aantal azen werd niet meer gevraagd met 4♣ maar met 4SA. Vooral de zwakkere spelers hadden daar toen moeite mee, omdat door dat hogere vraagbod de antwoorden ook hoger uitpakten. En als het aantal azen dan tegenviel, moest je toch een hoger, en mogelijk een te hoog, contract spelen. 4SA had echter een nog groter voordeel; er was meer ruimte voor het uitwisselen van andere wezenlijke informatie. Daarop komen we in een andere aflevering beslist nog terug.

We gaan ons in deze aflevering richten op een van de meest duidelijke conventies van deze tijd: **De sleutelkaartconventie** (ook wel de vijfazenconventie genoemd).

Op het volgende blad geef ik een overzicht van deze schone conventie.

De sleutelkaartconventie *(wordt ook wel de vijfazenconventie genoemd)*

4SA vraagt naar het aantal sleutelkaarten. *Er zijn vijf sleutelkaarten: alle azen en troefheer.*

De antwoorden op 4SA

5♣: 0 of 3 sleutelkaarten

5♦: 1 of 4 sleutelkaarten

5♥: 2 sleutelkaarten zónder troefvrouw

5♠: 2 sleutelkaarten mét troefvrouw

(Vijf azen is uitgesloten; je mag namelijk aannemen dat degene die tot dit onderzoek overgaat toch op z'n minst zelf wel één sleutelkaart zal hebben!)

Er kan alleen sprake zijn van troefheer en troefvrouw als een troefkleur vaststaat.

Een paar voorbeelden

West Oost

1♠ 4SA...*stelt schoppen als troefkleur vast; ♠H wordt dus als aas/sleutelkaart geteld.*

1♦ 1♥

4SA.....*stelt harten als troefkleur vast; ♥H als aas meetellen.*

1SA 4SA... *Geen sprake van troefkleur, alleen de echte azen tellen mee als sleutelkaart.*

1SA 2♥

2♠ 4SA... *Stelt schoppen vast als troefkleur, denk aan ♠H.*

1♥ 1♠

3♣ 4SA... *Ondanks dat het zeer de vraag is of oost aan een klaverencontract denkt, is het goed om ♣H als sleutelkaart mee te tellen; in principe de laatst geboden kleur.*

1♠ 4♦... *cuebid; alleen bestemd voor degenen die al cuebids spelen!*

4SA.....*Het cuebid van 4♦ stelde schoppen al vast als troefkleur. In dit geval is dus niet de heer van de laatst geboden (ruiten)kleur de sleutelkaart, maar schoppenheer!!!*

Voordat wij ons op de oefeningen werpen; waarbij het je uiteraard vrij staat om je eigen conventie te testen en/of deze, nog even een stukje historische ontspanning.

Ruim dertig jaar geleden deed ik met Ger van Zoelen mee aan de Bridgemarathon in het Amsterdamse Hilton. En in de derde ronde, zaterdagmiddag dus (het eerste spel sneden we aan op vrijdagavond 21:30 uur...), opende Ger 1♣. Ik had nogal wat in mijn handen en plaatste 4SA. Daarop kreeg ik als antwoord: 5♣, 0 of 3 azen. Ik had er zelf één, dus gooide ik hem in 6SA. 'Doublet', zei Jan Mulder, die net Nederlands kampioen paren was geworden. En inderdaad, ik ging kansloos drie down. Jan had

drie azen en Ger de rest... Niet één dus. Ik weet nog dat ik meesmuilend tegen Jan zei: 'Nou, om zo'n doublet te durven geven hoef je niet echt Nederlands kampioen te zijn.' Ondanks deze ramp sliep ik trouwens heerlijk na afloop. Gek hé.

Bied de handen op het volgende blad uit, zowel voor west als voor oost. Veel plezier!

In alle situaties is west de opener

1

Westhand	Oosthand
♠ A H 5 4	♠ V B 3 2
♥ V B 4 3 2	♥ H 10
♦ H V B	♦ 9 8 7 3 2
♣ H	♣ A V

2

Westhand	Oosthand
♠ A H V 4	♠ 10 9 3 2
♥ V B 4 3 2	♥ A H
♦ B	♦ H V 7 3 2
♣ H B 9	♣ A V

3

Westhand	Oosthand
♠ A 5 4 3	♠ 10 9
♥ 8	♥ A H V B 7 6 5 2
♦ H V 4 3 2	♦ B
♣ H B 2	♣ A V

4

Westhand	Oosthand
♠ H V 4 3	♠ 10 9
♥ 8	♥ A H V B 7 6 5 2
♦ H V 4 3 2	♦ B
♣ H B 2	♣ A V

5

Westhand	Oosthand
♠ A B 4 3	♠ H
♥ 8 3	♥ A H V B 7 6 5 2
♦ A 4 3	♦ B 10
♣ A 8 7 2	♣ H 3

Het spreekt vanzelf dat je ook je eigen slemconventies op deze handen los kunt laten. Bereik je daarmee hetzelfde resultaat, switch dan niet! Mis je wat boten, of kom je op een boot terecht waar je helemaal niet op wilt zitten, probeer dan ook de sleutelkaartconventie even uit.

Op het volgende blad staan de biedingen waarin de sleutelkaartconventie uit het sleutelkastje is gehaald.

De biedseries

1

Westhand	Oosthand
♠ A H 5 4	♠ V B 3 2
♥ V B 4 3 2	♥ H 10
♦ H V B	♦ 9 8 7 3 2
♣ H	♣ A V

1♥	Opening in langste kleur.
1♠	Minstens zes punten met minstens een 4-kaart schoppen; maximaal aantal punten: 27...
4♠	Voldoende kracht en voldoende schoppens om zelfs met een minimumhand van oost de manche in schoppen uit te bieden.
4SA	West gaat met 4♠ uit van oosts minimum; oost heeft echter veel meer; alle reden om op onderzoek te gaan naar slem. 4SA vraagt naar het aantal sleutelkaarten.
5♥	Twee sleutelkaarten, zónder troefvrouw.
5♠	We hebben slechts drie van de vijf sleutelkaarten. Dat maakt een slem te riskant; ook als we één aas met troefheer zouden missen.
Pas	Het bieden van de vastgestelde troefkleur betekent het eind van het onderzoek.

3

Westhand	Oosthand
♠ A 5 4 3	♠ 10 9
♥ 8	♥ A H V B 7 6 5 2
♦ H V 4 3 2	♦ B
♣ H B 2	♣ A V

1♦

Langste kleur

4SA

Is alleen maar geïnteresseerd in het aantal sleutelkaarten. Denkt daarbij beslist niet aan een ruitencontract...

5♠

Twee sleutelkaarten + troef(♦)vrouw. West kan immers niet weten dat oost een heel ander speelsoortvisioen heeft en gaat er dus terecht van uit dat ruiten de troefkleur gaat worden.

6♥

Twee sleutelkaarten en ♦V moeten voldoende zijn voor een verantwoord slem. Ook al is ruiten alleen maar een bijkleur, de gratis informatie dat west ook ♦V heeft is vrij waardevol. Namelijk als west niet twee azen heeft maar één aas en ♦H.

Nu is het niet de kunst om te weten hoeveel sleutelkaarten west heeft. Het enige dat telt is wát dat antwoord betekent voor het totaal aantal verliezers. Laten we even kijken.

De oosthand telt vier verliezers; twee sleutelkaarten van west halveert dat aantal tot twee verliezers. Oost heeft openingskracht; naast die twee sleutelkaarten moet hij normaalgesproken nóg een slag meenemen. 6♥ is daarom een alleszins verantwoord contract.

pas

4

Westhand	Oosthand
♠ H V 4 3	♠ 10 9
♥ 8	♥ A H V B 7 6 5 2
♦ H V 4 3 2	♦ B
♣ H B 2	♣ A V

1♦ Langste kleur.

4SA Wil met twee sleutelkaarten naar klein, en met drie sleutelkaarten naar groot slem.

5♦ Slechts één sleutelkaart.

5♥ Slem uitgesloten.

Pas

Op het volgende blad staat een toegift...

Alle conventies uit je hoofd leren, betekent helaas niet dat je ze automatisch optimaal kunt toepassen. Bridge blijft gelukkig een spel waarbij hij vooral gaat om de creativiteit.

Met het volgende spel kun je meten hoe ver je creatief vermogen al in beweging is. Realiseer je dat als de meting geen enkele creativiteit waarneemt, dat dan juist een voorbode kan zijn, een soort stilte voor de storm, van een geweldige explosie.

Creativiteitstest

Je partner opent 1SA.

Volgens jullie systeemkaart belooft hij daarmee 15/17 punten met een sansverdeling (4333; 4432 of 5332).

Op de 1SA-opening spelen jullie Stayman en Jacoby Transfers, waarbij 2♠ een zwak spel belooft met een lange klaveren- of ruitenkaart. Op 2♠ móét de 1SA-opener 3♣ antwoorden, waarop jij met lengte klaveren past en met lengte ruiten 3♦ biedt.

Verder behoort de sleutelkaartconventie tot jullie biedarsenaal.

Jij hebt in je handen:

♠ A

♥ A

♦ A

♣ V B 10 9 8 6 5 4 3 2

Hoe ga jij om met partners 1SA-opening? *De tegenstanders passen.*

Mijn voorstel staat op het volgende blad.

Antwoord creativiteitstest

Feiten

Ik heb vijftien harde punten; partner heeft er 15/17; de tegenstanders kunnen tien punten hebben.

Overwegingen

Als de tegenstanders ♣AH hebben, zit er voor ons geen slem in; maximaal 3SA met twee overslagen en minimaal 3SA met één overslag.

Die ene overslag maken ze alléén als ze naast ♣AH nog precies één heer hebben én onder die heer uitkomen.

Als partner alleen ♣H heeft, verliezen wij uitsluitend ♣A; 6♣ maken we dan altijd!

Als partner alleen ♣A heeft, verliezen wij geen slag! Partner heeft immers een sansverdeling, dus minstens een 2-kaart klaveren. Waar ♣H ook zit, hij zit kaal, want met partner mee hebben wij twaalf kaarten in de klaveren. Daarom willen wij alleen weten of partner ♣A heeft.

Actie

Meteen na 1SA reageer je met 4SA, in de hoop dat partner dat ene gouden aas aangeeft.

Antwoordt partner 5♣ (0 of 3 azen): dan kies je voor 6♣.

Beloofd partner dat ene aas: dan kies je voor 7SA!!! Toch? We hebben dertien slagen op rij. Theoretisch is 7SA ook veiliger dan 7♣. Want... tegen 7♣ kan de ene tegenstander uitkomen in een kleur die de ander tegenstander meteen met ♣H introeft.. En ga niet zeggen dat dat niet kan, met zelf een tienkaart klaveren in handen...

Verkeerde creativiteit

Een creatieve gedachte zou kunnen zijn om na 1SA, 2♠ te bieden, om na het verplichte antwoord van 3♣ tot 4SA over te gaan. Daarmee stel je namelijk heel inventief de klaverenkleur vast als troefkleur, waardoor partner zowel ♣A als ♣H als sleutelkaart zal tellen.

Maar... omdat alleen ♣A - door het dan sec zitten van ♣H – geen enkele verliesslag garandeert, schiet je met deze creativiteit in je eigen voet. Want als partner één sleutelkaart belooft, weten wij niet of dat ♣A of ♣H is... Je moet dan gokken tussen 6♣ en 7SA.

17. De brug naar redding

Vaak kom je ogen te kort bij het maken van een speelplan. Je moet slagen tellen, erop letten dat de tegenstanders niet eerder hun kleur hebben ontwikkeld dan jij de jouwe, nagaan welke tegenstander beslist niet aan slag mag komen, proberen de communicatie tussen tegenstanders te voorkomen, kijken in welke kleuren de grootste kans op extra slagen zit en... ervoor zorgen dat áls je dan met veel bloed, zweet en tranen de noodzakelijke extra slagen hebt ontwikkeld, deze reddende kaarten ook bereikbaar zijn!

Met dit verhaal verraad ik welke angel ik in de volgende vier spellen heb verborgen. Stom van me, want nu is de kans dat je de mist in gaat vrijwel nihil. Maar, het kan misschien toch geen kwaad om bij het componeren van je speelplan niet te snel over te schakelen op je automatische piloot!

Spel 1

♠ A 4

♥ 8 7 2

♦ 7 6 2

♣ A H 8 6 5

♠ H 6 2

♥ A V 6 5

♦ A B 4

♣ V 4 2

Tegen jouw 3SA start west met ♠V.

Welke eerste drie slagen stroken met jouw speelplan?

(Kijk pas naar de alternatieven als je je eigen speelplan hebt getrokken. Daarmee voorkom je dat ik je op het verkeerde been zet!)

- a. Ik neem de eerste slag met ♠A, dan ♣A en ♣H.
- b. Ik neem de eerste slag met ♠A, dan ♣5 naar ♣V en ♣2 naar ♣A.
- c. Ik neem de eerste slag met ♠H, dan ♣2 naar ♣A en vervolgen met ♣H.
- d. Ik neem de eerste slag met ♠H, dan ♣V en ♣2 naar ♣A.
- e. Er is méér dan één antwoord goed.

Spel 2

♠ 8 4

♥ 8 7 2

♦ 7 6 2

♣ A 8 6 5 3

♠ A H 2

♥ A H 6 5

♦ A B 3

♣ H 4 2

Tegen jouw 3SA start west weer met ♠V. Welke weg volg je nu?

Spel 3

♠ 8 4

♥ 8 7

♦ 7 6 2

♣ A V 7 6 5 3

♠ A H 2

♥ A V 6 5

♦ A B 4 3

♣ B 10

Tegen jouw laatste 3SA van deze aflevering start west eveneens voor het laatst met ♠V.

Je neemt met ♠A en speelt ♣B voor, met het voornemen in noord ♣3 te spelen. West speelt echter ♣H bij. Wat doe je; pak je dit lekkere hapje of weersta je de verleiding?

Spel 4

♠ V B

♥ V 5

♦ 8 2

♣ V B 10 7 6 4 2

♠ A H 2

♥ A 6 4 3

♦ A 7 5 4

♣ A H

West probeert met de uitkomst van ♠8 jouw prachtige **6SA** te ondermijnen. Hoe voorkom je dat snode plan?

Op de volgende bladen staan de winnende speelplannen.

Antwoorden

Spel 1

♠ A 4

♥ 8 7 2

♦ 7 6 2

♣ A H 8 6 5

♠ H 6 2

♥ A V 6 5

♦ A B 4

♣ V 4 2

Tegen jouw 3SA start west met ♠V.

Welke eerste drie slagen stroken met jouw speelplan?

- Ik neem de eerste slag met ♠A, dan ♣A en ♣H.
- Ik neem de eerste slag met ♠A, dan ♣5 naar ♣V en ♣2 naar ♣A.
- Ik neem de eerste slag met ♠H, dan ♣2 naar ♣A en vervolgen met ♣H.
- Ik neem de eerste slag met ♠H, dan ♣V en ♣2 naar ♣A.
- Er is méér dan één antwoord goed.

Antwoord

Je telt zeven vaste slagen. Twee in schoppen, één in harten, één in ruiten en drie in klaveren.

Als de ontbrekende klaveren 3-2 zitten, levert deze kleur – met je vinger in je neus - de twee noodzakelijke extra slagen op.

Met ♥H bij oost is de hartenkleur goed voor een overslag. Vooral van groot belang in een parenwedstrijd, alhoewel je in een viertallenwedstrijd minstens 24 imps kunt noteren als je in elk spel een slag meer maakt dan het vijandelijke paar aan de

andere tafel... Dus ook in een viertallenwedstrijd kan het geen kwaad (veilige) overslagen mee te pikken.

Speelwijze a is alleen goed als je er alle belang bij hebt je tegenstanders blij te maken! Je volgende klaverenslag zal immers voor zuid zijn, en daarna kun je nooit meer bij je overige noordelijke klaveren komen. Dit soort blokkades voorkom je door eerst de plaatjes aan de kant waar je de minste kaarten in die kleur hebt, uit te spelen. Dus eerst (naar) ♣V, dan pas ♣AH.

Speelwijze b is uitstekend... mits de ontbrekende klaveren 3-2 zitten! Zitten ze 4-1, dan zul je een klaverenslag moeten afgeven om je vijfde klaverenkaart te kunnen maken. Zodra je na die klaverenweggever weer aan slag bent, moet je om twee redenen naar noord: 1. Om je vijfde klaverenkaart te maken. 2. Om vanuit noord te kunnen snijden op ♥H, noodzakelijk voor je negende slag. Je kunt echter niet meer naar noord...

Speelwijze c begint sterk met het bewaren van noords schoppenentree. Jammer dat je de klaveren verkeerd aanpakt. Dat kan je namelijk een slag kosten, zelfs als de ontbrekende klaveren 3-2 zitten. Om de laatste klaveren te maken moet je namelijk oversteken naar ♠A. Daarmee is je laatste schoppendekking verdwenen. En dat maakt de snit op ♥H voor een overslag wel érg riskant. En met de klaveren 4-1, is je contract zelfs onmaakbaar. Eerst moet je naar de tafel oversteken om de vierde klaverenslag weg te geven, maar je komt daarna niet meer in noord om de vijfde klaveren te maken en de snit te nemen op ♥H.

Speelwijze d is superieur! Ook als de ontbrekende klaveren 4-1 zitten, hou je alle kansen open om je contract te maken. Allereerst wordt ♠A gekoesterd als entree, en daarnaast wordt de klaverenkleur goed aangepakt. Het volledige speelplan luidt:

de eerste slag is voor ♠H, dan ♣V en ♣2 naar ♣A. Dan is bekend of de ontbrekende klaveren 4-1 zaten. Stel dat ze inderdaad 4-1 zitten, dan ♣H en ♣6 na voor OW. Zodra weer aan slag, oversteken naar ♠A, de vijfde klaveren maken en de snit op ♥H. Stel dat de vierde klaverenslag voor oost was, en oost speelt harten terug, dan snij je meteen op ♥H!

Spel 2

♠ 8 4

♥ 8 7 2

♦ 7 6 2

♣ A 8 6 5 3

♠ A H 2

♥ A H 6 5

♦ A B 3

♣ H 4 2

Tegen jouw 3SA start west weer met ♠V. Welke weg volg je nu?

Antwoord

Ook in dit spel is klaveren de reddende kleur. Mits je dummy's laatste vrije klaveren kunt bereiken. Dat lukt door - na ♠A - de eerste of tweede klaverenslag 'weg te geven'. ♣A is voorbestemd voor het maken van de derde klaverenslag. Met de ontbrekende klaveren 3-2 zijn daarmee OW's klaverentanden getrokken en is de weg vrij voor noords klaverenrestant. Begin dus met: ♠A; ♣H en ♣2 naar ♣5(!). Dat kost best moeite, vooral als west op ♣5 ♣V legt! Het is trouwens ook goed als je na de eerste (schoppen)slag meteen begint met ♣2 naar ♣5.

Spel 3

♠ 8 4

♥ 8 7

♦ 7 6 2

♣ A V 7 6 5 3

♠ A H 2

♥ A V 6 5

♦ A B 4 3

♣ B 10

Tegen jouw laatste 3SA van deze aflevering start west eveneens voor het laatst met ♠V.

Je neemt met ♠A en speelt ♣B voor, met het voornemen om in noord ♣3 te spelen. West speelt echter ♣H bij. Wat doe je; pak je dit lekkere hapje of kun je de verleiding weerstaan?

Antwoord

Je duikt! Als je neemt, maak je namelijk nog maximaal één klaverenslag. Met ♣H sec bij west heeft oost een vierkaart tegen, dan kunnen je klaveren het contract niet redden. Je moet dus hopen dat west ♣Hx of ♣Hxx heeft, en dat hij jou met het meteen leggen van ♣H probeert te verleiden om ♣A te vroeg uit de kast te halen. Door ♣B te duiken, en later ♣10 met de vrouw over te nemen, maak je het contract als west ♣H-tweede of -derde heeft.

Spel 4

♠ V B

♥ V 5

♦ 8 2

♣ V B 10 7 6 4 2

♠ A H 2

♥ A 6 4 3

♦ A 7 5 4

♣ A H

West probeert met de uitkomst van ♠8 jouw prachtige **6SA** te ondermijnen. Hoe voorkom je dat snode plan?

Antwoord

Neem ♠V met ♠A over(!); dan ♣A; ♣H; ♠2 naar ♠B; vijf klaverenslagen, oversteken naar zuids rode azen en ♠H.

OW kunnen het nog lastig genoeg hebben met hun opruimwerk om te voorkomen dat je een overslag maakt. En het kan geen kwaad om ze het zo lastig mogelijk te maken.

Probeer tijdens het 'afdraaien' van de noordelijke klaveren, het aantal bijgespeelde ruitens en hartens te tellen. Bewaar de lage rode kaart waar OW de meeste van opruimden. Steek na de laatste klaveren over naar het rode aas dat je sec hebt gezet; speel dan ♠H (dat kan heel lastig zijn voor de tegenspeler die geen schoppen meer heeft, want wát moet hij vasthouden?) en dán pas het ander rode aas waar je de lage kaart van hebt bewaard. Als de tegenspelers die slag maken, verdienen ze hem ook! Je hebt in ieder geval je contract binnen en ze afgemat. Dat laatste kan nuttig zijn voor het volgende spel...

18. Controlebiedingen

De meest bekende slemconventie is de vraag naar het aantal azen. Dat is ook vaak de eerste vraag die gelegenheidspartners aan elkaar stellen: 'Hoe vragen we azen?'

Naast de azenvraag kennen we de controlebiedingen, ook wel cuebids genaamd. Denk nu niet dat onder de noemer controlebiedingen slechts één soort schuilgaat. Bridgers blijven nu eenmaal uiterst intensief zoeken naar (gevoelsmatige) verbeteringen. Wij gaan in onze training uit van het bieden van 2e en 1e controles.

Wat is een 1e controle?

Een aas! En als vaststaat dat we afstevenen op een troefcontract, is een renonce – géén kaart in een bijkleur – eveneens een eerste controle.

Wat is een 2e controle?

Een heer, liefst de combinatie heer/vrouw. En in een troefcontract een singleton – één kaart in een bijkleur!

Wat is het voordeel van 1e én 2e controles bieden? Dat geeft toch onduidelijkheid!

Klopt! Het bieden van alleen 1e controles geeft meteen alle duidelijkheid over die controle. Maar... het bieden van ook 2e controles geeft sneller duidelijkheid over het hele spel. Ik weet het, deze edele uitspraak schreeuwt om een onderbouwing. En die geef ik graag.

Eerst de vijf basisregels van het controlebieden.

1. Het bieden van controles begint met een dubbele sprong in een nieuwe kleur (bijvoorbeeld: 1♥ - 3♠), of met een nieuwe kleur op 4-hoogte (1♥ - 3♥ - 4♣) en stelt de daarvoor geboden kleur als troefkleur vast. In beide voorbeelden wordt harten dus de troefkleur.
2. De kleur waarin je een 1^e controle hebt, mag je twee keer bieden.
3. Je moet je controles zo goedkoop mogelijk bieden.

4. Zodra een speler weet dat in beide handen in een bepaalde kleur geen 1e of 2e controle aanwezig is, biedt deze zo laag mogelijk de vastgestelde speelsoort.
5. Het bieden van controles sluit het vragen van het aantal azen (of sleutelkaarten) niet uit. 4SA blijft het vraagbod naar die dingen.

Dan nu de onderbouwing van de stelling dat het bieden van 1e én 2e controles sneller duidelijkheid geeft over het hele spel.

Stel, de bieding gaat als volgt:

West Oost

1♦ 3♠

4♣

Dan stelt oost met zijn dubbele sprong van 3♠ de ruitenkleur (de laatst geboden kleur) vast als troefkleur en belooft hij een 1e en/of 2e controle in de schoppenkleur. West geeft met zijn 4♣ een 1e en/of 2e controle aan in klaveren **én in harten!!!** Waarom ook in harten? Omdat oost met zijn 3♠ een 1e én 2e controle in harten ontkent. Hij moet zijn controles immers zo goedkoop mogelijk bieden; met een hartencontrole had hij - na 1♦ - 3♥ geboden. West weet nu dat oost geen 1e of 2e controle in harten heeft. Daarin kan de tegenpartij dus achter elkaar twee slagen maken als west daar ook geen controle in heeft. Zonder controle in harten heeft west geen keus en moet hij – ondanks zijn klaverencontrole – de vastgestelde (ruiten)troefkleur bieden: 4♦). Dat hij toch doorgaat met het aangeven van controles, bewijst daarom de aanwezigheid van een ‘stop’ in de harten.

Als alleen 1^e controles worden aangegeven, zou 3♠ minder duidelijkheid geven over het hele spel. Oost kán dan immers ook een 2^e controle in harten hebben. Een mogelijk hartenlek blijft nu nog onder water.

Genoeg gepraat; we gaan over tot het echte biedwerk. Bied voor beide handen de volgende vijf spellen uit. Je kunt dat desgewenst tweemaal doen; aan de hand van het slemwapenarsenaal dat je tot op heden hanteert, en met behulp van de in deze aflevering behandelde controlebiedingen.

Ook kun je (telefonisch) de handen samen met je partner uitbieden, waarbij je de kaarten van je partner afdekt (en hij die van jou). Daarmee test je meteen je zelfbeheersing... Nee, vrees niet, daar krijg je geen schoolcijfer voor!

Westhanden (opent!)

Oosthanden

A ♠ A H 4 3 2

♥ A 7 6 5

♦ H 4

♣ 8 5

♠ V B 10 7 4

♥ -

♦ A V B 7 6 5

♣ B 6

B ♠ A H 4 3 2

♥ A 7 6 5

♦ H 4

♣ 8 5

♠ V B 10 7 4

♥ 3

♦ A V B 7 6 5

♣ B

C ♠ A H V 3 2
♥ A
♦ 4 3
♣ H V B 10 7

♠ 10 7 6 4
♥ H V B
♦ H V 6 5
♣ 6 2

D ♠ A V 8 3 2
♥ A
♦ A 3
♣ H V B 10 7

♠ H 7 6 4
♥ H V B
♦ V 6 5
♣ 6 2

E ♠ A V 8 3 2

♥ A 8 7 5

♦ A 3

♣ H V

♠ H

♥ H V B 10 4

♦ H V 6 5 2

♣ A 6

Op de volgende pagina's geef ik mijn biedgedachten...

Mijn biedingen

Opgelet! Bedenk dat het belangrijker is om het met je vaste partner eens te zijn dan met mij!

Ja, inderdaad, degenen die mij menen te kennen hebben gelijk als ze denken dat ik dit zinnetje met heel veel moeite eruit krijg!

	West (opent)	Oost
A	♠ A H 4 3 2	♠ V B 10 7 4
	♥ A 7 6 5	♥ -
	♦ H 4	♦ A V B 7 6 5
	♣ 8 5	♣ B 6
	1♠	4♦
	4♠	pas

4♦ is een dubbele sprong in een nieuwe kleur; dus een controlebod.

Daarmee vertelt oost drie belangrijke dingen. 1. De laatst geboden kleur (schoppen) wordt troef. 2. Oost heeft een 1^e en/of 2^e controle in ruiten, en... 3. Oost ontkent een 1^e of 2^e controle in klaveren!

4♠ is het goedkoopste bod in de vastgestelde kleur, dus het eindbod! West

moet het slemonderzoek wel stoppen omdat hij – net als oost – geen controle in klaveren heeft. OW kunnen dus zonder probleem twee klaverenslagen oppakken voordat de leider iets creatiefs kan doen.

Merk op dat het eindcontract hier juist door de controlebiedingen laag is;

zonder controlebiedingen was oost azen gaan vragen, waardoor het eindcontract minstens 5♠ wordt. Misschien zelfs 6♠, omdat oost moet raden welk aas buiten boord is. Met ♣A in plaats van ♥A zou slem immers een verantwoorde poging zijn.

B	♠ A H 4 3 2	♠ V B 10 7 4
	♥ A 7 6 5	♥ 3
	♦ H 4	♦ A V B 7 6 5
	♣ 8 5	♣ B
	1♠	4♣
	4♦	4SA
	5♣	6♠
	pas	

Het is vooral de verdeling die een slem kansrijk maakt. Met de juiste topkaarten bij west ziet oost heel weinig verliesslagen.

4♣ stelt schoppen vast als troefkleur en belooft een 1^e en/of 2^e controle klaveren.

4♦ geeft 1^e en/of 2^e controle ruiten. Dat klinkt oost als muziek in de oren; helemaal als die controle ♦H blijkt te zijn.

4SA vraagt naar het aantal azen. Daarmee neemt oost bewust het initiatief.

Met een minder grillige hand zou oost na 4♦ met 4♥ het controlebieden kunnen voortzetten. Regel is dat de hand die qua verdeling het onbekendst is, het azenvragen start.

5♣ 0 of 3 sleutelkaarten (troefheer wordt ook als sleutelkaart geteld).

6♠ met vier van de vijf sleutelkaarten is klein slem een verantwoord eindcontract.

C	♠ A H V 3 2	♠ 10 7 6 4
	♥ A	♥ H V B
	♦ 4 3	♦ H V 6 5
	♣ H V B 10 7	♣ 6 2
	1♠	3♠
	4♣	4♦
	4♥	4SA
	5♣	5♠
	pas	

3♠ een zogenaamd limietantwoord: 10/11 met schoppensteun.

Met de juiste topkaarten bij oost (♣A met ♦A of ♦HV, of alleen ♦AH), ziet west terecht goede slemkansen. Daarom onderneemt hij een slem poging.

4♣ stelt de schoppenkleur vast als troefkleur en belooft een 1^e en/of 2^e controle in klaveren.

4♦ minstens 2^e controle ruiten.

4♥ minstens 2^e controle harten.

4SA vraagt naar het aantal sleutelkaarten.

5♣ (0 of) 3 sleutelkaarten.

5♠ met twee sleutelkaarten buitenboord is slem niet verantwoord.

D	♠ A V 8 3 2	♠ H 7 6 4
	♥ A	♥ H V B
	♦ A 3	♦ V 6 5
	♣ H V B 10 7	♣ 6 2
	1♠	3♠
	4♣	4♥
	4SA	5♦
	6♠	pas

Ook nu geeft oost met 3♠ 10/11 punten aan met schoppensteun. Deze extra kracht geeft west vleugels. Menig westspeler zou deze hand met een sterke 2-opening beginnen.

4♣ stelt de schoppenkleur vast als troefkleur en belooft minimaal een 2e controle in de klaveren.

4♥ geeft minstens een 2e controle harten aan, en ontkent tegelijk een controle in de overgeslagen ruitenkleur.

4SA vraagt naar het aantal sleutelkaarten. Zónder controle in de door oost overgeslagen ruitenkleur had west braaf 4♠ geboden.

5♦ 1 of 4 controles. Dus één controle, want west heeft er zelf al drie van de vijf.

6♠ ook nu geldt dat met vier sleutelkaarten klein slem een heel kansrijk contract moet zijn.

Hoe zou je de eerste slagen van dit contract trouwens spelen?

♠ H 7 6 4

♥ H V B

♦ V 6 5

♣ 6 2

♠ A V 8 3 2

♥ A

♦ A 3

♣ H V B 10 7

West start ♣8; voor oosts ♣A. Oost speelt ♦2 terug (volgens de systeemkaart van OW belooft een lage kaart een hoog plaatje).

Leg je meteen ♦A of laat je die slag doorlopen naar ♦V?

Op het volgende blad staat mijn aanpak.

Speelplan 6♠

Natuurlijk leg je meteen ♦A; je laat je niet door een lage ruiten in de luren leggen. Nadat je de troeven an OW hebt opgehaald en ♥A hebt gespeeld, kun je die ene ruitenverliezer op noords hartens kwijt. En als je dat te ingewikkeld vindt, je hebt in zuid genoeg vrije klaveren om noords twee ruitenverliezers op te ruimen.

E	♠ A V 8 3 2	♠ H
	♥ A 8 7 5	♥ H V B 10 4
	♦ A 3	♦ H V 6 5 2
	♣ H V	♣ A 6
	1♠	2♥
	4♣	4♦
	4♠	4SA
	5♣	7♥

2♥ minstens 10 punten met minstens een 4-kaart harten.

4♣ nieuwe kleur op 4-hoogte; stelt de hartenkleur vast als troefkleur en belooft minstens een 2^e controle in de klaverenkleur.

4♦ minstens 2^e controle ruiten.

4♠ minstens 2^e controle schoppen; omdat harten is vastgesteld als troefkleur, is de openingskleur schoppen nu ook een gewone bijkleur waarvan de controles worden geboden.

4SA vraagt naar het aantal sleutelkaarten.

5♣ 0 of 3 sleutelkaarten; het sterke bieden garandeert drie sleutelkaarten.

7♥ vooral in een parenwedstrijd is 7SA verleidelijk. Want dat zijn toch 10 punten meer. Met een dichtere ruitenkaart zou dat ook een mooi bod zijn; nu is dat te riskant, want als de ruiten niet lopen heb je echt een heel groot en vooral duur probleem!

We sluiten af met een uitkomstvraag

West Oost

-- 1♥

4♣ 4♥

pas

Zuidhand

♠ H B

♥ V 5

♦ H V 5 4 3

♣ V B 10 9

OW bieden hun controles zoals dat is behandeld in deze aflevering. Met welke kaart zou je als Zuidspeler uitkomen tegen 4♥?

Mijn voorkeur staat op het volgende blad.

Antwoord uitkomstvraag

West Oost

-- 1♥

4♣ 4♥

pas

Zuidhand

♠ H B

♥ V 5

♦ H V 5 4 3

♣ V B 10 9

West slaat het goedkoopste controlebod (3♠) over. Daar heeft hij dus geen 1^e of 2^e controle in. En oost zwaait daarna meteen af naar de vastgestelde troefkleur; die zal dus ook geen schoppencontrole hebben. Alle reden om in schoppen te starten. En... omdat partner dus zeker ♠A moet hebben, beginnen we met ♠H, gevolgd door ♠B met een heel grote kans om ♥V, ondanks dat die 'tweede' zit, als introever te maken.

19. Oergevoel

Heb jij dat ook? Dat je je speelplan opmaakt tijdens de eerste slag, in plaats van vóór het bijspelen van dummy's kaart in de eerste slag. Alsof de eerste kaart er niet zo toe doet. Doe spelen we ook meestal niet vanuit een soort logica maar gestuurd door ons oergevoel. In deze aflevering nodig ik je van harte uit om de strijd aan te binden tegen je eigen oergevoel. Vergis je niet; dat kan een héél zware strijd worden!

Spel 1

♠ H 4

♥ A 4 3 2

♦ 10 4 3

♣ H 7 6 5

♠ B 3 2

♥ H 5

♦ A H V B 2

♣ A 9 8

West beproeft zijn geluk met ♠5 tegen jouw 3SA. Wat stel je daar tegenover?

Spel 2

♠ B 8

♥ A 7 6 5

♦ 10 7 4

♣ H 8 6 2

♠ V 5 2

♥ H 4

♦ A H V B 2

♣ A 9 7

Je speelt 3SA; west start met ♠10. Wat fluistert je oergevoel in en welke kaart speel je?

Spel 3

♠ H 2

♥ A 7 6 5

♦ 10 7 4

♣ H 8 6 2

♠ V 10 5

♥ H 4

♦ H V B 5 2

♣ A 9 7

Tegen je 3SA start west met ♠4. Hoe luid je speelplan?

Op de systeemkaart van OW staat dat een uitkomst met een lage kaart vraagt/schreeuwt om terugkomst in die kleur.

Spel 4

Met deze zuidelijke droomhand mag je 3SA spelen. West start met ♠V. Hoe probeer je dit contract te maken?

♠ 7 5 2

♥ 5 4 3 2

♦ 4 2

♣ 5 4 3 2

♠ A H 10 4

♥ A H B

♦ A H V 10

♣ A V

- Ik neem ♠V met ♠A en speel een kleine schoppen na. Als de schoppens 3-3 zitten, vallen daarna de laatste schoppens onder ♠H en is ♠10 goed voor de negende slag.
- Ik neem ♠V met ♠A, speel meteen ♠H na met de gratis kans dat ♠B daaronder valt; in dat geval is ♠10 mijn negende slag. Met deze speelwijze houd ik de kans op een extra slag als de schoppens 3-3 zitten.
- Ik neem ♠V met ♠A en draai eerst ♦AHV af in de hoop dat ♦B valt; dan ♥AH, in de hoop dat ♥V valt; dan ♠H, in de hoop dat ♠B valt, en pas als al die loten nieten opleveren, speel ik schoppen na in de hoop op een 3-3-zitsel in de schoppenkleur. Daarbij heb ik een extra kans omdat OW toch een keer klaveren moeten spelen. Een geslaagde snit op ♣H is eveneens goed voor de noodzakelijke extra slag.
- Ik zie een speelwijze die meer kans op succes heeft dan de gegeven drie alternatieven, namelijk...

Op het volgende blad beginnen mijn antwoorden.

Antwoorden

Spel 1

♠ H 4

♥ A 4 3 2

♦ 10 4 3

♣ H 7 6 5

♠ B 3 2

♥ H 5

♦ A H V B 2

♣ A 9 8

West beproeft zijn geluk met ♠5 tegen jouw 3SA. Wat stel je daar tegenover?

Antwoord

Mogelijk voel je een natuurlijke weerstand om ♠4 bij te spelen, omdat je dan je ♠H 'kaal' zet. Daarmee wordt ♠H immers een vrijwel vaste prooi voor ♠A. Toch moet je ♠4 bijspelen. Als oost dan de gevreesde ♠V legt en schoppen terugspeelt voor wests ♠A, waaraan dan inderdaad ♠H ten onder gaat, verrijst je ♠B tot vaste slag! Zou je in de eerste slag ♠H leggen, dan haal je géén schoppenslag als oost neemt met het aas en schoppen terugspeelt naar ♠V10 van west. Je bent dan al down voordat je aan slag bent. Leg je in noord ♠4, dan kunnen OW niet voorkomen dat je een schoppenslag maakt, hoe de schoppens ook verdeeld zitten.

Spel 2

♠ B 8

♥ A 7 6 5

♦ 10 7 4

♣ H 8 6 2

♠ V 5 2

♥ H 4

♦ A H V B 2

♣ A 9 7

Je speelt 3SA; west start met ♠10. Wat fluistert je oergevoel in én welke kaart speel je?

Antwoord

Ook nu kan een oergevoel bij je bovenkomen om ♠B te leggen. 'Honneur op honneur' werd al in de oertijd genoemd als gouden regel. In dit spel is het leggen van ♠B echter hoogstens goed voor blik! Je hebt namelijk geen schoppenopvang als oost overneemt en schoppen terugspeelt. Door ♠10 in noord te duiken, verzeker je je van een schoppenslag. Legt oost ♠A of ♠H, en speelt hij schoppen terug, dan zal of ♠B, en anders ♠V, de deur openen naar je overige negen slagen. En legt oost geen tophonneur, dan ben je al meteen aan slag met een schoppenslag. Dankzij de schoppenuitkomst maak je dan zelfs een overslag!

Wet

Als je aan de ene kant de vrouw hebt en aan de andere kant de boer, zul je daar altijd een slag mee maken als de TEGENSTANDER die kleur aanspeelt. Speel jezelf die kleur aan, dan is de kans op een slag in die kleur onaantrekkelijk laag!

Spel 3

♠ H 2

♥ A 7 6 5

♦ 10 7 4

♣ H 8 6 2

♠ V 10 5

♥ H 4

♦ H V B 5 2

♣ A 9 7

Tegen je 3SA start west met ♠4. Hoe luid je speelplan?

Op de systeemkaart van OW staat dat een uitkomst met een lage kaart vraagt/schreeuwt om terugkomst in die kleur.

Antwoord

Zelfs als je ervan overtuigd bent dat west ♠A heeft, leg je ♠2. Daarmee verzeker je je van twee schoppenlagen. Leg je ♠H, dan heb je één schoppenstop als oost toch overneemt en schoppen terugspeelt. Na ♦A van OW kun je dan alleen nog maar kijken naar de resterende schoppens van OW die voorbijtrekken...

Spel 4

Met deze zuidelijke droomhand mag je 3SA spelen. West start met ♠V. Hoe probeer je dit contract te maken?

♠ 7 5 2

♥ 5 4 3 2

♦ 4 2

♣ 5 4 3 2

♠ A H 10 4

♥ A H B

♦ A H V 10

♣ A V

- a. Ik neem ♠V met ♠A en speel een kleine schoppen na. Als de schoppens 3-3 zitten, vallen daarna de laatste schoppens onder ♠H en is ♠10 goed voor de negende slag.
- b. Ik neem ♠V met ♠A, speel meteen ♠H na met de gratis kans dat ♠B daaronder valt; in dat geval is ♠10 mijn negende slag. Met deze speelwijze houd ik de kans op een extra slag als de schoppens 3-3 zitten.
- c. Ik neem ♠V met ♠A en draai eerst ♦AHV af in de hoop dat ♦B valt; dan ♥AH, in de hoop dat ♥V valt; dan ♠H, in de hoop dat ♠B valt, en pas als al die loten nieten opleveren, speel ik schoppen na in de hoop op een 3-3-zitsel in de schoppenkleur. Daarbij heb ik een extra kans omdat OW toch een keer klaveren moeten spelen. Een geslaagde snit op ♣H is eveneens goed voor de noodzakelijke extra slag.
- d. Ik zie een speelwijze die meer kans op succes heeft dan de gegeven drie alternatieven, namelijk...

Antwoord

Ik duik de eerste slag. Alleen als ik dié beheersing kan opbrengen, maak ik mijn contract, ongeacht de verdeling en het verdere tegenspel van OW. Ik tel namelijk

acht vaste slagen. Als west de eerste slag houdt, heeft deze speler de 'eer' om de negende slag te komen brengen. Want wat hij ook doet, in dit 'bestek' speelt hij in een van mijn vier 'vorken'.

De gegeven alternatieven geven geen van alle zoveel maakkans als het 'weggeven' van de eerste slag.

Met het duiken van de eerste slag stellen we ons contract dus veilig. Maar... daarmee zijn we er nog niet; helemaal niet als we dit contract in een parenwedstrijd spelen! Alle concurrenten zullen zeer waarschijnlijk eveneens in 3SA zitten. Onze score wordt dus vooral bepaald door het aantal overslagen.

Subvraag (eveneens van invloed op je score)

Ga ervan uit dat je Wests ♠V dook (oost ♠3), onder luid applaus van de omstanders. En dat west ♠6 naspeelt (oost ♠8). Hoe speel je dan verder?

Op het volgende blad staat het antwoord.

Antwoord subvraag

♠ 7 5 2

♥ 5 4 3 2

♦ 4 2

♣ 5 4 3 2

♠ A H 10 4

♥ A H B

♦ A H V 10

♣ A V

West kwam uit met ♠V; jij dook. West vervolgt met ♠6, oost speelt in beide slagen een lage schoppen bij. Hoe speel je verder?

Antwoord

Door het tweemaal bijspelen van schoppen door oost, kan west niet meer dan vier schoppens hebben. Met die wetenschap kunnen we de veilig overige schoppenslagen incasseren en ♦AHV slaan. Zitten de ruitens 4-3 en valt ♦B niet, dan spelen we ♦10 na. Komt west daarmee aan slag, dan kan die niet anders dan terugspelen in een van de overige twee vorken. En als oost aan slag komt kun je snijden op de kleur die oost na speelt. Op deze wijze houd je een zo groot mogelijke kans op een overslag.

20. Bod in kleur tegenpartij

Als een tegenstander aangeeft een 4-kaart of langer te hebben in een bepaalde kleur, staat die kleur daarmee automatisch niet bepaald bovenaan ons lijstje van gewenste speelsoorten... Dat maakt de kleur van de tegenstander tot een prachtig middel om heel andere informatie aan onze partner door te geven óf te vragen.

Kijk even mee.

	Noord	
	--	
West		Oost
--		1♥
	Zuid	
	2♥	

Als zuid werkelijk een hartenkaart heeft, zal hij een hartencontract liever tegenspelen dan zelf daarin leider zijn. Een dergelijk bod, in de kleur dus van de tegenpartij, gebruiken we daarom om iets heel anders aan te geven: een loeisterk spel! Noord mag aannemen dat zuid een hand heeft waarbij hij maar heel weinig van noord nodig heeft om een verantwoord manchecontract uit te bieden. 2♥ zegt niets over zuids verdeling; ook niet over zuids bezit in de hartenkleur. In deze situatie is 2♥ alleen maar een krachtbod dat aan partner (noord) vraagt iets te vertellen over zijn hand/verdeling.

	Noord	
	1SA	
West		Oost
--		2♠
	Zuid	
	3♠	

- Als het bod van oost echte lengte in schoppen belooft, staat één ding vast: zuid wil zelf geen schoppencontract spelen.
- Als zuid wél minstens vier schoppens heeft, wil zuid waarschijnlijk maar één ding: 2♠ gedoubleerd tegenspelen. Partner noord belooft immers al 15/17 punten; zeven punten bij zuid is dan al genoeg voor een lucratief strafdoublet.

Laten we ook even kijken naar een belangrijke nuance. Net als in een normaal gesprek, gaat het niet om wat wordt gezegd maar wat wordt bedoeld...

West is geveer

	Noord	
	pas	
West		Oost
1SA		2♥
	Zuid	
	- 3♥	
	- 2♠	
	- doublet	
	- 3♣/♦	

Zuid heeft – naast pas – vier mogelijkheden.

3♥

Als oost op 1SA transfers speelt, belooft oost met 2♥ minstens een 5-kaart schoppen. Schoppen is dan de aangegeven kleur. De kleur ook waarin zuid beslist niet wilt spelen. Het 2♥-bod zegt niets over het hartenbezit van oost. Die kleur is dan ook nog ongeboden. Zuids 3♥ kan daarom niets anders zijn dan een storend bedoeld bod, met niet al te veel kracht en minstens een 7-kaart harten.

2♠

Nu biedt zuid wel de kleur van oost. Dat betekent minstens de minimumkracht van de sansopener en een schreeuw om nadere informatie over noords bezit.

Doublet

Omdat 2♥ niets over de hartenkleur zegt, vraagt dit doublet alleen aan partner noord om een uitkomst in harten. Conventionele biedingen – zoals transfers, Stayman en controlebiedingen – geven tegenstanders het voordeel om heel goedkoop en risicovrij informatie uit te wisselen over een gewenste uitkomst.

3♣/♦

Alleen geboden om te spelen, net als het 3♥-bod in deze situatie. Dus weinig kracht en veel kaarten in de geboden kleur. Dat moet ook wel, omdat de SA-opener al minstens 15 punten tegen heeft.

Samenvattend

Een bod in de kleur van de tegenpartij waarin lengte wordt beloofd, is NOOIT om te spelen maar om kracht aan te geven, met een schreeuw om nadere informatie van partner. Als je dat alleen onthoudt, kan er niets verkeerd gaan!!! Zo'n bod is minstens manche-inviterend. Met iets meer dan niets mag de manche worden uitgeboden.

Werp je nu in alle rust op de volgende zes biedseries.

Bepaal per biedserie het bod van zuid

1

West Noord Oost Zuid
1♣ doubl. 3♣ ??

Zuidhand

♠ V 10 8 7 3
♥ H B 9 6 2
♦ A V
♣ 8

2

West Noord Oost Zuid
1SA pas 2♠* ??

* Transfer; zwak met een lange lage kleur.

Zuidhand

♠ A V B 10 3
♥ V B 10 6 2
♦ A H 2
♣ -

3

West Noord Oost Zuid
-- 1♦ 1♥ ??

Zuidhand

♠ A H 6 4
♥ H 4 2
♦ 7 4
♣ V B 8 3

4

West Noord Oost Zuid
-- -- 1♦ doubl.
3♦ 4♦ pas ??

Zuidhand

♠ A H 6 2
♥ A 4
♦ 8 7 2
♣ V B 3 2

5

West	Noord	Oost	Zuid
--	--	--	1♦
1♥	2♥	4♥	??

Zuidhand

♠ V 10 8 2
♥ V 3
♦ A H 6 3 2
♣ H 7

6

West	Noord	Oost	Zuid
--	--	1SA	pas
2♠*	3♠	pas	??

*2♠ Transfer, zwak met lengte in een lage kleur.

Zuidhand

♠ 9 8 7 4
♥ 8
♦ V 6 5 2
♣ 8 7 4 3

Het is vooral zinvol als je je vaste partner eveneens deze handen laat bieden, om daarna met elkaar te kijken naar de eventuele verschillen.

Op het volgende bladen staan mijn ideeën.

Mijn biedvoorkeuren

1

West Noord Oost Zuid

1♣ doubl. 3♣ ??

Zuidhand

♠ V 10 8 7 3

♥ H B 9 6 2

♦ A V

♣ 8

Noord belooft openingskracht. Oost springt in klaveren. Daarmee heeft oost maar één doel: het ons zo lastig mogelijk maken om het juiste contract te vinden! Als oost écht kracht had gehad, had hij deze ronde gepast (gedoubleerde overslagen zijn heel lucratief), óf een rédoublet geplaatst (minstens tien punten mee).

Met noords informatiedoublet staat voor zuid al vast dat de manche moet worden uitgeboden. Maar waarin?

Niet in 3SA; noord hoeft namelijk geen stop te hebben in de klaveren.

Een doublet zou kunnen, op voorwaarde dat partner noord jouw doublet ziet als een vraag om nadere informatie (zo'n doublet heet: teruggekaatst doublet). Nadeel is dat west 4♣ kan bieden waarop noord mogelijk past. Dan weten we nóg niet welke speelsoort het aantrekkelijkst is. Ook heeft een doublet een lager krachtminimum dan een bod in de kleur van de tegenpartij.

Bied daarom 4♣! De kleur van de tegenpartij. Daarop MOET noord spreken. En dat zal hij beslist doen in zijn beste hoge kleur, waarmee meteen de manche een feit is.

2

West Noord Oost Zuid
1SA pas 2♠* ??

* Volgens de systeemkaart *transfer*, zwak met een lange lage kleur.

Zuidhand

♠ A V B 10 3
♥ V B 10 6 2
♦ A H 2
♣ -

Een schitterende hand, ondanks de sansopening achter je. Je hebt bijzonder weinig van partner nodig om de manche uit te bieden. Oosts 2♠-bod kan zelfs met nul punten worden gedaan, met bijvoorbeeld zesmaal ♣10, of een lange ruitenkaart. SA-opener moet verplicht 3♣ bieden, waarop oost past met klaveren, en met ruitens 3♦ biedt als eindcontract.

Met deze zuidhand wil je maar één ding: dat áls noord iets heeft in een hoge kleur, hij dat ook laat horen. Als je in deze situatie een doublet als uitkomstdoublet speelt, valt daarmee het plaatsen van een informatiedoublet af. Maar zelfs áls je in deze situatie doublet als informatie zou spelen, zal partner niet rekenen op zo'n geweldige hand, en met een minimumhand passen als noord braaf 3♣ biedt. Dan ligt het probleem weer helemaal bij jou. Je weet dan nog niet in welke hoge kleur je je heil moet zoeken.

Bied daarom 3♣! Dat is de kleur waarin oost een 6-kaart of langer kan hebben. Uitgesloten dat je partner denkt dat je 3♣ wilt spelen. Op 3♥ bied je 4♥, en op 3♠ bied je 4♠. Zelfs met drie kaarten in die hoge kleur bij partner is een manchecontract in een hoge kleur zeer kansrijk.

3

West Noord Oost Zuid
-- 1♦ 1♥ ??

Zuidhand

♠ A H 6 4
♥ H 4 2
♦ 7 4
♣ V B 8 3

1♠ heeft als nadeel dat je daarmee minstens een 5-kaart schoppen belooft. Met een 4-kaart schoppen plaats je in deze situatie een doublet. Een doublet zou dus kunnen, omdat je daarmee niet echt maximumkracht aangeeft.

2♥ heeft als voordeel dat partner noord meteen weet dat je op de manche uit bent. Als west daarop 3- of zelfs 4♥ biedt, zal noord met een 4-kaart schoppen de manche uitbieden, óf een strafdoulet durven plaatsen.

4

West	Noord	Oost	Zuid
--	--	1♦	doubl.
3♦	4♦	pas	??

Zuidhand

♠ A H 6 2
♥ A 4
♦ 8 7 2
♣ V B 3 2

We staan nu aan de andere kant van de toonbank. Partner biedt met het verhogen van de kleur van de tegenstanders mancheforcing. Hij smeekt ons om daarin mee te gaan. Het minste dat wij kunnen doen is 4♠ bieden; de manche in onze hoge 4-kaart.

Het is aardig om de zuidhand uit de eerste biedserie erbij te nemen en die te verheffen tot noordhand in déze biedserie. Met die 'noordhand' zou namelijk 4♦ een goede actie zijn. Kijk mee.

Noordhand

♠ V 10 8 7 3
♥ H B 9 6 2
♦ A V
♣ 8

Kijken we naar beide handen, dan is duidelijk dat door de mooie aansluiting 4♠ zelfs aan de pessimistische kant zou kunnen zijn... Zonder dat je het wist heb je met beide handen geboden. Als je tot de manche kwam, heb je dat dus helemaal zelf gedaan!

5

West	Noord	Oost	Zuid
--	--	--	1♦
1♥	2♥	4♥	??

Zuidhand

♠ V 10 8 2
♥ V 3
♦ A H 6 3 2
♣ H 7

Noords 2♥ belooft minstens een opening mee. De manche staat voor noord vast, de speelsoort nog niet. Zuid kan en moet maar één ding doen: de manche uitbieden in zijn 4-kaart schoppen: 4♠ dus!

Het 2♥-bod van noord had gedaan kunnen zijn op de zuidkaart uit biedserie 3. We pakken hem erbij en verheffen hem tot noordhand.

Noordhand

♠ A H 6 4
♥ H 4 2
♦ 7 4
♣ V B 8 3

En ook nu blijkt dat met deze beide handen 4♠ een verantwoord contract is.

6

West	Noord	Oost	Zuid
--	--	1SA	pas
2♠*	3♣	pas	??

*2♠ Transfer, zwak met lengte in een lage kleur.

Zuidhand

♠ 9 8 7 4
♥ 8
♦ V 6 5 2
♣ 8 7 4 3

Noord belooft met een bod in de mogelijke 6-kaart of langer van west een hand waarin zuid niet veel hoeft mee te nemen om de manche uit te bieden. Met dat bod laat noord aan zuid min of meer de keus in welke kleur dat zal zijn. Het staat vrijwel vast dat noord een hoge kleur zoekt. Als noord een 4-kaart of langer heeft in schoppen, neemt deze zuidhand opeens een prachtige hand mee. Toch is 3♠ aan te bevelen omdat noord in deze situatie geen informatiedoublet kan geven (doublet smeekt om een uitkomst in de geboden kleur). Dat maakt dat het minimum van het 3♣-bod wat lager kan liggen. Speel je met je partner ook in deze situatie doublet als informatie, dan is het niet eens gek om met deze hand na 3♣ meteen 4♠ uit te bieden!

Bij de bieding van noord, past de zuidhand van biedvraagstuk 2.

Noordhand

♠ A V B 10 3
♥ V B 10 6 2
♦ A H 2
♣ -

Het moge duidelijk zijn dat noord met deze hand zuids 3♠ tot 4♠ zal verhogen. En terecht; 4♠ is een heel mooi contract.

Uitsmijter

Noord gever/NZ kwetsbaar
Partner noord
1SA (15/17)

Tegenstander oost
2♠

Jouw bod
??

Jouw zuidhand
♠ 7 6
♥ H V 10 8
♦ H V B 3
♣ 8 5 2

Antwoord uitsmijter

3♠!

Doublet zou een strafdoublet zijn. Je schoppenbezit én de kwetsbaarheid maken een strafdoublet niet aantrekkelijk. Uitgaand van een maakbaar manchecontract voor NZ, moeten OW gedoubleerd liefst vier down (!) om daar wijzer van te worden.

Door oosts belofde lengte in schoppen, kan partner noord niet denken dat jij liever zelf schoppen speelt dan oost gedoubleerd tegenspeelt.

Stayman is niet meer mogelijk, 3♠ is de enige manier om je kracht aan te geven én aan noord de ruimte te geven om nog iets naders over zijn hand te vertellen. Als noord een 4-kaart harten heeft, zal hij die beslist laten horen! Zonder harten-4-kaart, maar mét schoppenopvang, kan noord voor 3SA kiezen; gerustgesteld door jouw belofde kracht.

3♥ zou een 5-kaart harten beloven. Met een 3-kaart harten gooit noord hem dan vol, waardoor je dan in 4♥ zit met zes troeven tegen.

21. De dubbele vork

Praktisch elke bridger weet wat snijden is. Naast beroemde snijdilemma's als *slaan of snijden* en *wel snijden, maar over wie*, kunnen we ook de zogenaamde *dubbele vork* voor onze kiezen krijgen, bijvoorbeeld (♥AV10). De keus gaat dan tussen twee mannen: snijden op ♥H of ♥B.

Spel 1

♠ 5 2

♥ 6 3 2

♦ 8 7

♣ A V 10 5 4 2

♠ A H

♥ A H 5 4

♦ H V 3 2

♣ 7 6 3

Tegen 3SA start west met ♠V. Hoe pak je de klaverenkleur aan?

Spel 2

♠ 5 2

♥ 6 3 2

♦ 8 7 6

♣ A V 10 9 5

♠ A H

♥ A H 5 4

♦ H V 3 2

♣ 7 6 3

Je mag wederom 3SA spelen, tegen wests uitkomst van ♠V.

Hoe ga je nú met de klaveren om?

Spel 3

♠ 5 2

♥ A H 2

♦ 8 7

♣ A V 10 9 5 4

♠ A H 6 3

♥ 8 6 5 4

♦ H V 3 2

♣ 7

Je mag voor de laatste maal 3SA spelen, tegen wests uitkomst van ♠V.

Hoe ga je in dit spel met de klaveren om?

Toegift: de leer van het tempo

Onder de leer van het tempo wordt de wedloop verstaan tussen leider en tegenspelers om het eerst de eigen kleur 'ontwikkeld' te hebben. Dat wil zeggen: de ontbrekende hoge kaart(en) door de tegenpartij laten maken, om vervolgens de overige kaarten in die kleur in slagen om te zetten.

Ter illustratie verplaatsen we ons even in de beleving van west. West speelt een sanscontract tegen **én** is aan slag.

Hoe zou je als west tegenspelen?

Dummy

♠ -

♥ A B

♦ H V B 10 9

♣ A

West

♠ -

♥ H V

♦ A

♣ H V B 10 9

Als west begint met ♣H, heeft west eerder zijn klaveren ontwikkeld dan dummy zijn ruitens. West heeft dan *het tempo*. Hij zal vijf slagen maken: vier klaverenslagen en ♦A. Stel dat west zou beginnen met ♥H, dan zou hij slechts twee slagen maken: ♥V en ♦A. Want noord zou zich meteen met ♥A over ♥H ontfermen en ♦H naspelen. Met als gevolg dat dan de lange kaart van dummy het eerst is ontwikkeld. Dan heeft dummy de slag om het tempo gewonnen!

Spel 4

♠ H B 4

♥ 6

♦ V B 7 3

♣ A H V 9 6

♠ V 3

♥ A V

♦ 10 9 6 5 4 2

♣ B 3 2

Tegen je laatste 3SA van deze aflevering start west met ♥B. Hoe pak je dit spel aan?

Op het volgende blad staan dezelfde opgaven met antwoorden.

Antwoorden

Spel 1

♠ 5 2

♥ 6 3 2

♦ 8 7

♣ A V 10 5 4 2

♠ A H

♥ A H 5 4

♦ H V 3 2

♣ 7 6 3

Tegen 3SA start west met ♠V. Hoe pak je de klaverenkleur aan?

Antwoord

Je neemt met ♠A en speelt een kleine klaveren naar ♣V. De klaverenkleur is goed voor zes slagen als de klaveren 2-2 zitten, met ♣H bij west. Maar ook met ♣H-derde bij west. Oosts ♣B-sec valt dan onder ♣V waarna ♣H eruit kan worden gesneden door de volgende klaverenslag naar ♣A 10 te spelen. Na ♣V is ♦7 naar ♦HV alvast goed voor een overslag.

Spel 2

♠ 5 2

♥ 6 3 2

♦ 8 7 6

♣ A V 10 9 5

♠ A H

♥ A H 5 4

♦ H V 3 2

♣ 7 6 3

Je mag wederom 3SA spelen, tegen wests uitkomst van ♠V.

Hoe ga je nú met de klaveren om?

Antwoord

De kans dat ♣B kaal bij oost zit is nu veel kleiner dan in het vorige spel. Je hoopt nu op ♣HB bij west, en anders op ♣B bij west; je speelt daarom een kleine klaveren naar ♣10.

Spel 3

♠ 5 2

♥ A H 2

♦ 8 7

♣ A V 10 9 5 4

♠ A H 6 3

♥ 8 6 5 4

♦ H V 3 2

♣ 7

Je mag voor de laatste maal 3SA spelen, tegen wests uitkomst van ♠V.

Hoe ga je in dit spel met de klaveren om?

Antwoord

Je kunt slechts éénmaal snijden. Het is het kansrijkst om dat op ♣H te doen. Je speelt dus ♣7 naar ♣V. Ongeacht wat er gebeurt, sla je daarna ♣A. Met deze speelwijze leveren de klaveren de nodige vijf slagen op als ♣B tweede zit. De klaveren 3-3 met ♣H bij west is eveneens goed voor vijf klaverenwinners. Datzelfde geldt voor ♣H tweede bij west. Niet voor ♣H sec, omdat oosts ♣8 dan nét even te lang blijft plakken.

Spel 4

♠ H B 4

♥ 6

♦ V B 7 3

♣ A H V 9 6

♠ V 3

♥ A V

♦ 10 9 6 5 4 2

♣ B 3 2

Tegen je laatste 3SA van deze aflevering start west met ♥B. Hoe pak je dit spel aan?

Antwoord

Waarschijnlijk speelt ook in jouw achterhoofd de drang om het eerst je langste kleur, in dit geval de ruitenkleur, te ontwikkelen. Probleem is echter dat je de twee ruitentoppers mist. OW zullen eerder hun harten- dan jij je ruitenkleur ontwikkeld hebben. Daarom moet je je heil zoeken in de veel kortere schoppenkleur. Om die te ontwikkelen hoef je maar éénmaal van slag. De twee schoppen-, de twee harten- en de vijf klaverenslagen zijn samen goed voor 3SA gemaakt.

Stel, dat OW de eerste schoppenlag duiken, dan speel je nóg een keer schoppen. Wordt die óók door OW gedoken, dan heb je wat je wilt en verzilver je je overige vaste slagen.

22. Duidelijkheid

Ditmaal geen theoretische beschouwingen vooraf. We werpen ons in verschillende biedsituaties, met slechts één doel: daar waar we duidelijkheid kunnen verschaffen, leggen we geen dilemma neer bij onze partner!

Duidelijk? Zo nee: lees nog een keer de vorige alinea; zo ja: stort je in de volgende tien biedsituaties.

1	West	Noord	Oost	Zuid
	--	1♠	pas	1SA
	pas	3♣	pas	??

Zuidhand

♠ 8 6 3

♥ A H 5 2

♦ V 10 3 2

♣ 9 5

2	West	Noord	Oost	Zuid
	--	1♥	pas	1SA
	pas	3♦	pas	??

Zuidhand

♠ 9 4

♥ B 8 3

♦ B 10 3 2

♣ AH 4 2

3 West Noord Oost Zuid

-- 1♥ doubl ??

Zuidhand

♠ 8 6 2

♥ A H 5 2

♦ A V 3 2

♣ 9 5

4 West Noord Oost Zuid

-- 1♠ doubl ??

Zuidhand

♠ 8

♥ A H 5 2

♦ H V 7 3

♣ V B 8 2

5 West Noord Oost Zuid

-- 3♥* 3♠ ??

*6/9 punten met minstens 6-kaart harten

Zuidhand

♠ 8 6

♥ B 10 8 7 5

♦ V 10 5 3 2

♣ 9

6 West Noord Oost Zuid

-- pas pas 1♥

pas 1♠ pas ??

Zuidhand

♠ 10 8 6 3

♥ A H 6 5 2

♦ A V B

♣ A

7 West Noord Oost Zuid

-- 1♥ pas ??

Zuidhand

♠ H 6

♥ 4 2

♦ A H B 10 3 2

♣ 9 5 2

8 West Noord Oost Zuid

-- 1♦ pas 1♥

pas 1♠ pas ??

Zuidhand

♠ B 8 5 2

♥ A H 5 2

♦ 10 3 2

♣ 9 5

9 West Noord Oost Zuid
 -- 1♣ pas 1♥
 pas 1♠ pas ??

Zuidhand

♠ 8 6

♥ A H 5 2

♦ V 10 3 2

♣ A 5 2

10 West geveer/Niemand kwetsbaar

West Noord Oost Zuid
 1♦ 1♠ 2♥ ??

Zuidhand

♠ 8 6 3

♥ A H B 2

♦ V 10 3 2

♣ 9 5

Het spreekt vanzelf dat het belangrijker is om jouw biedingen met die van je partner af te stemmen, dan met de biedingen die ik op de volgende bladen voorstel.

Mijn biedvoorstellen

1	West	Noord	Oost	Zuid
	--	1♠	pas	1SA
	pas	3♣	pas	??

Zuidhand

♠ 8 6 3

♥ A H 5 2

♦ V 10 3 2

♣ 9 5

4♠!

Partners rebid in klaveren garandeert - ook als 1♠ met een 4-kaart mag - een 5-kaart schoppen. De sprong belooft minstens zo'n 16/17 punten. Met een minimaal 1SA-antwoord (6/7 punten) zou je 3♠ bieden; met de maximale kracht van 9 punten is 4♠ het enige alternatief. Met 3♠ (na 3♣) leg je de beslissing ten onrechte bij partner; want die mag dan alleen met 19 punten de manche nog uitbieden. Pas als vaststaat dat schoppen de troefkleur wordt, mag je voor de 2-kaart klaveren een punt bijtellen; je hebt na partners 3♣ dus eigenlijk een 10-punter!

Voor paren die 1♠ openen met minstens een 5-kaart

Paren die met 1♠ een 5-kaart beloven, antwoorden met deze zuidhand niet 1SA! Het gaat dan:

1♠ 3♠... tien punten door de extra punt voor de 2-kaart klaveren

4♠

Maar nog liever:

1♠ 2♥ (in plaats van 3♠)

...

Als door de distributie (terecht) een punt wordt bijgeteld, is het beter om in plaats van 3♠ 2♥ te antwoorden. Het is immers mogelijk dat opener naast de 5-kaart schoppen een 4-kaart harten heeft. En een 4-4-fit in troef is aantrekkelijker dan een 5-3-fit. Je kunt dan dus beter nog even wachten met het scheppen van duidelijkheid over de schoppenkleur.

Reden: een 4-4-fit levert een extra troefslag op als een introever wordt gemaakt, ongeacht de hand waarmee dat gebeurt. Met een 5-3-fit levert een introever uitsluitend een extra slag op als dat met de hand gebeurt waarin de minste troeven zitten.

Vervolg vraagstuk 1

West	Noord	Oost	Zuid
--	1♠	pas	1SA
pas	3♣	pas	??

Zuidhand

♠ 8 6 3

♥ A H 5 2

♦ V 10 3 2

♣ 9 5

Uitgaand van extra openingskracht wordt het biedverloop dan:

1♠ 2♥

4♥..... omdat 2♥ al minstens 10 punten belooft, kan opener met een 4-kaart harten mee en extra kracht de manche meteen uitbieden.

Of (als opener geen 4-kaart in harten heeft):

1♠ 2♥

3SA..... Ontkent een 4-kaart harten en een 6-kaart schoppen. Ook nu kan opener door de minimumkracht van 2♥ meteen de manche uitbieden. Met een 6-kaart schoppen en extra kracht, kan opener na 2♥ een sprong in schoppen geven (3♠).

4♠... Met de 3-kaart schoppen mee en de wetenschap dat opener geen 4-kaart harten heeft, lijkt 4♠ nu het aantrekkelijkste alternatief.

2 West Noord Oost Zuid
-- 1♥ pas 1SA
pas 3♦ pas ??

Zuidhand

♠ 9 4

♥ B 8 3

♦ B 10 3 2

♣ A H 4 2

4♥!

Laat je niet misleiden door de 4-kaart in partners tweede (ruiten)kleur. Partners rebid in een lagere kleur belooft immers tegelijk minstens vijf harten. Ook nu is de belofde extra kracht door de sprong voldoende om met deze maximale 1SA-hand meteen de manche uit te bieden.

Belooft je partner met 1♥ al minstens een 5-kaart: dan is 3♥ (10/11 punten en 3+kaart harten mee) in plaats van het gegeven 1SA-antwoord, het juiste antwoord. Met zijn extra openingskracht zal partner dan beslist 4♥ voor zijn rekening nemen.

Als voor jou de 1♥-opening minstens een 5-kaart belooft, mag je een punt noteren als je het al meteen niet eens was met 1SA omdat je 3♥ had willen bieden. Noteer nul punten als je in plaats van 1SA liever 2♥ had geantwoord...

3 West Noord Oost Zuid

-- 1♥ doubl ??

Zuidhand

♠ 8 6 2

♥ A H 5 2

♦ A V 3 2

♣ 9 5

Een situatie met verschillende wegen die naar Rome leiden. We fietsen ze even af.

1♠!

Inmiddels zal het niet al te veel verbazing oproepen als ik heel graag 1♠ wil antwoorden... Niet om te spelen natuurlijk, ook ik wil maar één eindcontract: 4♥! Maar ik wil zo graag het risico van een 4♠-afneembod van de tegenstanders zo klein mogelijk maken. Partner mag op mijn 1♠ niet passen, en wat hij ook antwoordt, 4♥ is mijn volgende bod. Door het openingsdoublet van oost is de kans dat noord voldoende kracht heeft voor een slempoging uiterst klein. En mocht hij 1♠ in één klap naar 4♠ verhogen, dan zal 5♥ er ook inzitten. Alles heeft zijn prijs.

Redoublet!

Met redoublet beloven we minstens tien punten. Feitelijk zeggen we met redoublet dat opener met deze zuidhand samen meer punten heeft dan de tegenpartij, en dat we uit zijn op het gedoubleerd tegenspelen. Maar... eigenlijk kunnen we dat alleen met een goed gevoel als de vijand zo vriendelijk is een ruitencontract te bieden. In de zwarte kleuren is tegenspelen niet echt aantrekkelijk. Vooral omdat 4♥ een hamerstuk moet zijn. Met deze hand raad ik daarom een redoublet sterk af.

Pas

Ik zou liever passen dan redoubleren! Daarmee verstop ik mijn kracht en móét west spreken. Passen op 1♥ gedoubleerd mag hij van mij trouwens ook...

1♥ gedoubleerd+3 levert meer op dan 4♥ precies gemaakt. Niet kwetsbaar +460 (tegen 420) en kwetsbaar +760 (tegen +620).

4♥

Het voor de hand liggende alternatief.

4 West Noord Oost Zuid

-- 1♠ doubl ??

Zuidhand

♠ 8

♥ A H 5 2

♦ H V 7 3

♣ V B 8 2

Redoublet!

Als één hand te bedenken is waarmee het tegenspel tot een gelukzalige bezigheid wordt verheven, is dat wel déze hand! Met slechts één kaart in partners kleur voelen we ook niet echt een dilemma tussen zelf spelen of tegenspel.

3SA

Als je zelf 3SA kunt maken, moet vrijwel elk contract van de tegenstander – verpakt in een feestpapiertje met doublet erop – veel méér punten opleveren.

5 West Noord Oost Zuid

-- 3♥* 3♠ ??

*6/9 punten met minstens 6-kaart harten

Zuidhand

♠ 8 6

♥ B 10 8 7 5

♦ V 10 5 3 2

♣ 9

Pas!

Eén ding weten we zeker: 4♠ moet voor OW een waterdicht contract zijn. Uitgaand van partners twee maximums, hebben ze samen minstens 28 punten én acht schoppens. Partner heeft namelijk maximaal 9 punten en een 3-kaart schoppen. Met een 4-kaart in een hoge bijkleur mogen we immers niet verdedigend openen omdat we daarmee te gemakkelijk in onze eigen voet schieten.

Als je 4♥ biedt, geef je daarmee ook oost nog een keer het woord, en daarmee de kans om alsnog 4♠ uit te bieden. Geef west de gelegenheid om te passen op 3♠... Daarmee staat oost meteen buitenspel. Partner noord moet uiteraard zijn mond houden; die heeft met zijn opening zijn kracht en verdeling al exact aangegeven. Ook met bridge is het vervelend om hetzelfde verhaal nóg eens te horen. De enige die kan bepalen wat zilver is of goud, ben jij. Stel dat west 4♠ biedt, dan kun je er altijd nog – zeker als jij niet en de 4♠-bieder wel kwetsbaar is – een 5♥ uitgooien!

4♥

Je helpt OW hiermee naar 4♠. Er zou wél heel veel voor 4♥ te zeggen zijn als oost na partners 3♥ had gepast!

6 West Noord Oost Zuid
 -- pas pas 1♥
pas 1♠ pas ??

Zuidhand

♠ 10 8 6 3

♥ A H 6 5 2

♦ A V B

♣ A

4♠!

Met deze verdeling is er geen sprake van een dilemma. Zelfs als noord geen punt in schoppen zou hebben, is de manche niet kansloos. Door dan toch troef te trekken, vallen de hoge schoppens van OW over elkaar. En érgens moet noord toch z'n minstens zes punten in hebben.

7 West Noord Oost Zuid
 -- 1♥ pas ??

Zuidhand

♠ H 6

♥ 4 2

♦ A H B 10 3 2

♣ 9 5 2

3SA!

Een heerlijke hand om partner meteen duidelijkheid te geven over wat je wilt spelen, en de tegenstanders onduidelijkheid over waar je kracht in zit. Stel dat ze met schoppen starten, dan is ♠H alvast goed voor een slag. En wat ♦V betreft, er is slechts een kans van 1 op 3 dat die verkeerd zit. Zij zit namelijk goed als noord of oost haar heeft...

2♦

Nadeel is dat je meteen vertelt dat OW beter van de ruitenkleur af kan blijven. Zelfs als er alleen maar iets laags bij dummy ligt. Ook geef je OW de kans hun eventuele klaverenkaart te bieden; en als noord leider wordt in 3SA zit ♠H niet meer op de achterhand als daarin wordt gestart.

8	West	Noord	Oost	Zuid
	--	1♦	pas	1♥
	pas	1♠	pas	??

Zuidhand

♠ B 8 5 2

♥ A H 5 2

♦ 10 3 2

♣ 9 5

2♠

Ik geef het toe, door het zwakke rebid van noord is de manche vrijwel uitgesloten. Je zou kunnen passen zonder risico dat je iets moois mist. Maar... het 2♠-bod heeft als voordeel dat west niet meer zo gemakkelijk in kan springen met een of ander vervelend bodje in een lage kleur. Het nadeel van een pas op 1♠ is namelijk dat west uiterst goedkoop 2♣/♦ kan bieden en dat

oost, na ons dan noodzakelijk geworden 2♠, daar 3♣/♦ van maakt. Dan zitten we voor een dilemma dat we helemaal niet willen.

9	West	Noord	Oost	Zuid
	--	1♣	pas	1♥
	pas	1♠	pas	??

Zuidhand

♠ 8 6

♥ A H 5 2

♦ V 10 3 2

♣ A 5 2

3SA

Partner noord heeft de zwarte kleuren en wij de rode. Met partners openingskracht mee, stond voor ons de manche al vast. Na partners rebid van 1♠ is dat ook het geval met de speelsoort. En die twee duidelijkheden zijn uitstekend verenigd in het 3SA-bod.

10 West geveer/Niemand kwetsbaar

West Noord Oost Zuid

1♦ 1♠ 2♥ ??

Zuidhand

♠ 8 6 3

♥ A H B 2

♦ V 10 3 2

♣ 9 5

2♠

Een lastig dilemma. Samen met noord heb je acht schoppens. Je hartenkaart is zeer waarschijnlijk goed voor drie hartenslagen, wellicht komt daar ook nog een klaverintroevertje bij. De kans dat 2♠ wordt gemaakt is in ieder geval groot, en dat is goed voor +110 punten.

2♥ tegenspelen oogt eveneens aantrekkelijk; je maakt ook dan zeer waarschijnlijk drie hartenslagen. Daarmee is jouw bijdrage echter rond... Het is de vraag of de hand van noord meer dan twee slagen meeneemt in het tegenspelen van een hartencontract. Maar zelfs als 2♥ twee down gaat – in dat geval moet noord dus vier slagen maken – scoor je minder dan met een eigen 2♠-contract. 2♥ doubleren is een optie; maar dan verlies je nog steeds tegenover 2♠-gemaakt als OW slechts 1 down gaan. En we denken dan even niet aan de mogelijkheid dat noord twee slagen meeneemt; want in dat geval maken OW 2♥ gedoubleerd, wat goed is voor de manchepremie. Volgens de Acolregels belooft oost met zijn 2♥: 8/11 punten met minstens een 5-kaart harten. OW hebben dus wel de meeste punten van dit spel.

23. De grootste kans

Als een spel verschillende kansen biedt, en de leider daar maar één van kan benutten, is het zaak om te weten welke aanpak de meeste kans van slagen heeft. Het spijt me, meer vertel ik daar niet over. Hier zul je het mee moeten doen...

Spel 1

♠ A H 10

♥ A 8 4

♦ H B 9 3

♣ 7 6 3

♠ 7

♥ H 5 2

♦ A V 10 8 5 4 2

♣ 8 4

Tegen jouw 5♦ legt west achtereenvolgens ♣A, ♣H en ♥V op tafel. Hoe luidt je speelplan?

Spel 2

♠ A H 10 5 2

♥ A 8 4

♦ H B 9

♣ 7 6

♠ 7 4

♥ H 5 2

♦ A V 10 8 4 2

♣ 8 4

Tegen jouw 5♦ begint west wederom met ♣A, ♣H en ♥V. Hoe pak je het nu aan?

Spel 3

♠ A H 10

♥ A 8 4

♦ H B 9 3

♣ 7 6 3

♠ 7 4

♥ H 5 2

♦ A V 10 8 4 2

♣ 8 4

Voor de laatste maal probeert west met ♣A, ♣H, ♥V jouw 5♦-contract om zeep te helpen. Welke kans grijp je nu, **wetend dat west het bieden opende met 1♣?**

Geintje

♠ -

♥ A

♦ A H

♣ B 10 9 8 7 6 5 4 3 2

♠ A

♥ H V 5 4 3 2

♦ V B 10 9 8 7

♣ -

Vraag 4

Tegen jouw 3SA (!) start west met ♠H. Hoe was je dit varkentje?

Vraag 5

Is het gunstig, dat west tegen 3SA uitkwam in schoppen?

- Ja dat is gunstig, alleen door deze uitkomst is 3SA te maken.
- Ja dat is gunstig, want er is een andere uitkomst mogelijk die 3SA om zeep helpt.
- De uitkomst in schoppen is **ongunstig**; als west namelijk was uitgekomen in harten of ruiten, had de leider minstens één overslag gemaakt.

Vraag 6

Met deze verdeling is 3SA niet bepaald het meest voor de hand liggend contract dat met blinde kaarten zal worden uitgeboden. Stel dat je zou mogen bieden met beide handen open; welk contract speel je dan het liefst als je weet dat OW zo sterk mogelijk zullen tegenspelen, en hoe speel je dat als we weten dat west in ieder geval start met ♠H?

Op het volgende blad begin ik met de antwoorden.

Antwoorden

Spel 1

♠ A H 10

♥ A 8 4

♦ H B 9 3

♣ 7 6 3

♠ 7

♥ H 5 2

♦ A V 10 8 5 4 2

♣ 8 4

Tegen jouw 5♦ legt west achtereenvolgens ♣A, ♣H en ♥V op tafel. Hoe luidt je speelplan?

Antwoord

Je mag geen slag meer verliezen. En dat doe je ook niet. Je ontfermt je over ♥V, maakt niet uit aan welke kant, haalt alle ontbrekende troeven op en speelt ♠A, ♠H om op die laatste kaart de verliezende hartenkaart op te ruimen. Dit is geen kans doch 100% zekerheid (mits oost de eerste hartenslag natuurlijk niet aftroeft...).

Spel 2

♠ A H 10 5 2

♥ A 8 4

♦ H B 9

♣ 7 6

♠ 7 4

♥ H 5 2

♦ A V 10 8 4 2

♣ 8 4

Tegen jouw 5♦ begint west wederom met ♣A, ♣H en ♥V. Hoe pak je het nu aan?

Antwoord

Je mag geen slag meer verliezen. Het is dus zaak om te voorkomen dat je een hartenslag afgeeft. De veiligste weg is de schoppen *vrijtroeven* zodat je op een vrije schoppen een hartentje kunt opruimen.

Speelplan

♥V neem je met ♥H.

♦2 naar ♦B,

♦9 (♦4 weg),

♠A, ♠H, ♠2 met ♦8 getroefd,

♦10 naar ♦H,

♠5 getroefd met ♦V,

met ♦A de eventueel laatste troef van OW ophalen,

met ♥2 naar ♥A en op ♠10 verlaat ♥5 schielijk het front.

Wat is vrijtroeven?

In een troefcontract een lange bijkleur spelen, waarop de tegenstanders hun hoge kaarten moeten bekennen en jij aan de andere kant (telkens) troeft. Zodra de tegenstanders geen kaarten meer in die kleur hebben en jij wel, is die bijkleur vrijgetroefd.

Spel 3

♠ A H 10

♥ A 8 4

♦ H B 9 3

♣ 7 6 3

♠ 7 4

♥ H 5 2

♦ A V 10 8 4 2

♣ 8 4

Voor de laatste maal probeert west met ♣A, ♣H, ♥V jouw 5♦-contract om zeep te helpen. Welke kans grijp je nu, **wetend dat west het bieden opende met 1♣?**

Antwoord

Het gaat weer om het voorkomen van een hartenverliezer. En dit spel geeft slechts één kans. West moet ♠VB hebben. Fijn dat hij opende, dat vergroot de kans dat hij ook díé plaatjes bezit. U neemt ♥V, haalt de troeven op en speelt vanuit zuid schoppen naar ♠10. Legt west ♠V of ♠B, dan neemt u, om daarna nogmaals vanuit zuid op schoppen te snijden. Op noords derde schoppenslag gaat in zuid een lage harten in de aanbidding!

Geintje

♠ -

♥ A

♦ A H

♣ B 10 9 8 7 6 5 4 3 2

♠ A

♥ H V 5 4 3 2

♦ V B 10 9 8 7

♣ -

Vraag 4

Tegen jouw 3SA (!) start west met ♠H. Hoe was je dit varkentje?

Antwoord

In dit spel gaat het niet in de eerste plaats om de kaarten die je speelt, maar om het 'papier' dat je daarbij opruimt. Door in de eerste slag ♥A te offeren, en in de tweede en derde (harten)slag ♦AH, maak je de weg vrij voor de broodnodige zes ruitenslagen voor 3SA C. Want één ding is zeker, zodra je in noord aan slag komt, moet je veel eerder dan je lief is aan de klaveren beginnen. En als OW eenmaal aan slag zijn, hebben ze geen signaal meer nodig om hun heil in de schoppens te zoeken...

Vraag 5

♠ -

♥ A

♦ A H

♣ B 10 9 8 7 6 5 4 3 2

♠ A

♥ H V 5 4 3 2

♦ V B 10 9 8 7

♣ -

Is het gunstig, dat west tegen 3SA uitkwam in schoppen?

- Ja dat is gunstig, alleen door deze uitkomst is 3SA te maken.
- Ja dat is gunstig, want er is een andere uitkomst mogelijk die 3SA om zeep helpt.
- Nee, de uitkomst in schoppen is **ongunstig**. Als west namelijk was uitgekomen in harten of ruiten, had de leider minstens een overslag gemaakt.

Antwoord

Laten we beginnen met waarmee we altijd moeten beginnen als het om een sanscontract gaat: het tellen van de vaste slagen. Dat zijn er tien(!); zes in ruiten, drie in harten en ♠A. Met een schoppenstart zijn dat er négen, omdat OW met die uitkomst het tempo wint: al meteen ná de eerste slag is de schoppenkleur van OW volledig ontwikkeld. Daarom zijn we verplicht om een vaste hartenslag (♥A) onder ♠A te gooien om te voorkomen dat OW aan slag komen voordat wij onze negen slagen hebben veiliggesteld.

Als west met een rode kleur uitkomt, heeft de leider nog ♠A als veiligheidsknop. Het is dan geen enkel probleem om van slag te gaan. OW kunnen immers niet meer dan drie klaverenslagen oprapen, en dan moeten ♣AHV nog op één hand zitten ook!

Door de uitkomst in harten of ruiten kan de leider het zich permitteren om ♥A te maken in plaats van als oud vuil op te ruimen.

Kijk mee:

West start met ♥B: is voor ♥A; ♦AH en klaveren na. OW kunnen twee of drie klaveren maken om daarna terug te keren in de schoot van de leider.

West start met ♦6: is voor ♦A; ♦H, ♥A, klaveren na en verder hetzelfde verhaal. Als de ontbrekende hartens 3-3 zitten bepaalt het klaverenzitsel het aantal slagen voor OW. Waarschijnlijk slechts twee, misschien drie.

Vraag 6

Stel dat je zou mogen bieden met beide handen open; welk contract speel je dan het liefst als je weet dat OW zo sterk mogelijk zullen tegenspelen, en hoe speel je dat als we weten dat west in ieder geval start met ♠H?

♠ -

♥ A

♦ A H

♣ B 10 9 8 7 6 5 4 3 2

♠ A

♥ H V 5 4 3 2

♦ V B 10 9 8 7

♣ -

Antwoord

7♦!

Overweging bij het opbouwen van het speelplan

Het gaat om een troefcontract; dus moet je eerst je verlieslagen tellen. Die verlieslagentellerij is echter vaak gemakkelijker gezegd dan gedaan. Laten we dat daarom eens 'vertraagd' proberen te doen.

Het kan al een stuk overzichtelijker worden als we uitgaan van de hand van de leider, in dit spel dus van de zuidhand.

De zuidhand telt alleen drie mogelijke hartenverliezers. Eén van de vier lage harten verdwijnt namelijk met noords ♥A.

We missen zes hartenkaarten; de kans is heel groot dat die 4-2 of 3-3 zitten (samen 84%). In dat geval hoeven we maar **één keer** een hartenslag af te troeven; de speler met vier harten houdt er dan drie over die alledrie verdwijnen onder ♥AHV. Zuids overige twee harten zijn dan vrij(getroefd).

We missen vijf troeven. Het is volgens de kansberekening het waarschijnlijkst dat die 3-2 zitten (68%). We hoeven dan maar driemaal troef te trekken. Maar... de kans dat de ontbrekende troeven 4-1 zitten is 28%. In ruim één van de vier spellen is viermaal troeftrekken noodzakelijk.

Daarom kunnen we beter één hartenslag aftroeven dan twee. Want als we twee hartenslagen zouden aftroeven – noodzakelijk als de ontbrekende harten 5-1 zitten – hebben we drie introevers in zuid nodig om de zuidhand weer aan slag te brengen. Met het logische gevolg dat we slechts driemaal kunnen troeftrekken.

Uitvoering

De eerste slag is voor ♠A; ♥2 naar ♥A; ♣2 getroefd; ♥3 getroefd met ♦H; ♦A; ♣3 getroefd, waarna zuid de laatste troefkaarten uitspeelt en – liefst van bovenaf – de harten.

24. Biedmeter 1 (van de 4)

In deze vakantiemaanden zetten we onze bridgetraining op een iets lager pitje. Wat minder stof per aflevering. En omdat juist in de vakantietijd veel nieuwe partnerships ontstaan, richten we ons de komende weken op het biedsysteem.

Met deze en de volgende afleveringen meet je in de eerste plaats de frequentie van je vaste partnership door. Het gaat dus niet om mijn mening en voorkeuren maar om de eenheid binnen jullie team. Ik geef mijn alternatieven dan ook met ongekend veel moeite...

Gebruiksaanwijzing

Vul in de uiterst rechtse IK-kolom jouw antwoorden in. Vouw dan die kolom naar achteren en laat je partner zijn gedachten zichtbaar maken in de PARTNER-kolom. Daarna haal je jouw kolom weer naar voren en vergelijk je jullie antwoorden.

Mochten er verschillen zijn, dan is het goed om met een flinke dosis wederzijds respect te kijken naar het beste alternatief. Kom je daar niet met een goed gevoel uit, dan kán het helpen om mijn alternatieven te bekijken. Een andere mogelijkheid is, om bij een hardnekkiger verschil van inzicht een proeftijd af te spreken. Een bepaalde variant wordt dan een maand toegepast. En elke keer als die is voorgekomen, kijk je achteraf naar het resultaat, en naar de mogelijke consequenties van die andere mogelijkheid.

Als je op zo'n manier met elkaar kunt bouwen aan je biedsysteem, kun je met recht zeggen dat bridge werkelijk de mooiste voorwaarde is om met een fijn gevoel met mensen om te gaan.

Veel plezier met het invullen én afstemmen van de volgende drie biedsituaties!

	West	Noord	Oost	Zuid	1. Wat belooft jouw partner (noord) aan kracht en verdeling in de volgende drie biedseries? 2. Mag zuid passen?	
					PARTNERKOLOM	IK-KOLOM
1	- pas	1♦ 2♠	pas	2♣		
2	- pas pas	1♦ 1♠ 2♠	pas pas	1♥ 1SA		
3	- pas pas	- 2♣ 2♠	- pas	1♥ 2♦		

	West	Noord	Oost	Zuid
1	-	1♦	pas	2♣
	pas	2♠		

1. Noords kracht en verdeling: minstens zestien punten met minstens een 4-kaart ruiten en schoppen. Noord biedt reverse; overschrijdt de grens van 2 in zijn openingskleur met het bieden van een nieuwe kleur. Dat mag alleen met extra kracht. Er zijn 'mediums' die vinden dat zo'n reversebod minstens een 5-kaart belooft in de openingskleur. Dat zou je kunnen afspreken. Maar met handen van 18/19 punten, dus te sterk voor de 1SA-opening en te zwak voor een 2-opening, kan door die grens toch een openingsprobleem ontstaan.
2. Zuid mag beslist niet passen! Door zuids minimum van tien punten, en noords belofte van 16+ staat de manche immers vast; het gaat alleen nog om het vinden van de meest aantrekkelijke speelsoort.

	West	Noord	Oost	Zuid
2	-	1♦	pas	1♥
	pas	1♠	pas	1SA
	pas	2♠		

1. Noords kracht en verdeling: maximaal 14/15 punten met minstens een 6-kaart ruiten en 5-kaart schoppen. Noord biedt tweemaal de schoppenkleur; dat moet dus minstens een 5-kaart zijn. Met twee 5-kaarten opent noord in zijn hoogste 5-kaart. Toch opent noord 1♦. De enige verklaring is dat de ruitenkaart langer is dan een 5-kaart.
2. Zuid mag op 2♠ passen; dat had met 6/9 punten en wat aansluiting in de schoppenkleur al op noords 1♠-rebid gemogen. Maar nu noords 6-kaart ruiten vaststaat, mag noord – ook met het minimum van zes punten – nog voor de ruitenkleur kiezen.

	West	Noord	Oost	Zuid
3	-	-	-	1♥
	pas	2♣	pas	2♦
	pas	2♠		

1. Noords kracht en verdeling: minstens openingskracht mee; noord biedt heel sterk. Hij had zijn schoppenkleur immers veel goedkoper kunnen bieden met meteen 1♠ na zuids 1♥-opening. Vanwege zijn extra kracht kon hij eerst zijn langere klaverenkaart aangeven, in de wetenschap dat hij daarna zijn schoppens het licht kan laten zien.

Er zijn ook spelers die aan dit 2♠-bod een heel andere betekenis geven. En die andere betekenis wordt ook wel 'vierde kleur' genoemd. Het 2♣-bod van noord ontkent feitelijk een 4-kaart schoppen. Als hij wel een mooie opvang in schoppen heeft, zou hij na zuids ruitenbod sans kunnen bieden. 2SA met 10/11 punten en 3SA met iets meer. Zónder schoppenopvang kan noord een rebidprobleem hebben. En dan kan de vierde kleur van pas komen. Met het bieden van de vierde kleur vraágt de bieder schoppenopvang in plaats van dat te beloven. Daarop zal zuid mét schoppenopvang 2SA bieden, en zónder schoppendedkking voor een van de drie reeds geboden kleuren kiezen.

2. Ongeacht of NZ wel of geen vierde kleur spelen, op 2♠ mag beslist niet worden gepast!

25. Biedmeter 2 (van de 4)

In deze vakantiemaanden zetten we onze bridgetraining op een iets lager pitje. Wat minder stof per aflevering. En omdat juist in de vakantietijd veel nieuwe partnerships ontstaan, richten we ons de komende weken op het biedsysteem.

Met de vorige, deze en de volgende twee afleveringen meet je in de eerste plaats de frequentie van je vaste partnership door. Het gaat dus niet om mijn mening en voorkeuren maar om de eenheid binnen jullie team. Ik geef mijn alternatieven dan ook met ongekend veel moeite...

Gebruiksaanwijzing

Vul in de uiterst rechtse IK-kolom jouw antwoorden in. Vouw dan die kolom naar achteren en laat je partner zijn gedachten zichtbaar maken in de PARTNER-kolom. Daarna haal je jouw kolom weer naar voren en vergelijk je jullie antwoorden.

Mochten er verschillen zijn, dan is het goed om met een flinke dosis wederzijds respect te kijken naar het beste alternatief. Kom je daar niet met een goed gevoel uit, dan kán het helpen om mijn alternatieven te bekijken. Een andere mogelijkheid is, om bij een hardnekkiger verschil van inzicht een proeftijd af te spreken. Een bepaalde variant wordt dan een maand toegepast. En elke keer als die is voorgekomen, kijk je achteraf naar het resultaat, en naar de mogelijke consequenties van die andere mogelijkheid.

Als je op zo'n manier met elkaar kunt bouwen aan je biedsysteem, kun je met recht zeggen dat bridge werkelijk de mooiste voorwaarde is om met een fijn gevoel met mensen om te gaan.

Veel plezier met het invullen én afstemmen van de volgende vier biedsituaties!

	West	Noord	Oost	Zuid	3. Wat belooft jouw partner (noord) aan kracht en verdeling in de volgende vier biedseries? 4. Mag zuid passen?	
					PARTNERKOLOM	IK-KOLOM
1	1♣	1♠				
2	1♥	1♠				
3	- 2♣	- 2♥	-	1♦		
4	- 2♣	- 2♥	-	1♠		

Mijn ideeën

	West	Noord	Oost	Zuid
1	1♣	1♠		

1. Minstens 5-kaart schoppen met 9/10 punten (niet kwetsbaar tegen kwetsbaar 6/7 punten). Het mooie van het 1♠-bod is dat daarmee heel veel biedruimte wordt weggenomen voor OW. Zo is het ook heel aantrekkelijk om na een 1♦-opening een 2♣-volgbod te plaatsen. Door het optimaal storende karakter mag je de puntengrens beslist wat lager stellen; pas wel op als je kwetsbaar bent en de tegenpartij niet...
2. Door de duidelijke maximumgrens van noords volgbod, mag zuid zelfs met openingskracht mee passen!

	West	Noord	Oost	Zuid
2	1♥	1♠		

1. minstens 5-kaart schoppen met 13/15 punten. Door west 1♥-opening, neemt noord nu met 1♠ geen enkele biedruimte weg. En áls oost al van plan was om 1♠ te antwoorden, zal die waarschijnlijk blij zijn met jouw 1♠-waarschuwing. 1♠ heeft nu dus niets storends. Dat kan een goede reden zijn om zonder wegnemen van biedruimte normale openingskracht te beloven, mét minstens een 5-kaart in die geboden kleur. Met een 4-kaart kun je het informatiedoublet lanceren.
2. Mag – eveneens door de bekende bovengrens – op worden gepast met handen tot negen punten.

	West	Noord	Oost	Zuid
3	- 2♣	- 2♥	-	1♦

1. 8/11 punten, met minstens een 5-kaart harten.
2. Als zuid echt heel minimaal is, en harten de beste speelsoort lijkt, mag zuid passen. Noord belooft immers maximaal 11 punten.

	West	Noord	Oost	Zuid
4	- 2♣	- 2♥	-	1♠

1. 10 of meer, minstens 4-kaart harten.
2. Nu mag zuid niet passen; want noord geeft nu geen bovengrens aan.

Het verschil met biedserie 3 is dat in die biedserie noord zijn hartenkleur op 2-hoogte moet laten horen dóór wests tussenbod. In biedserie 4 had zuid zijn hartens ook zónder tussenbod op 2-hoogte moeten bieden.

26. Biedmeter 3 (van de 4)

In deze vakantiemaanden zetten we onze bridgetraining op een iets lager pitje. Wat minder stof per aflevering. En omdat juist in de vakantietijd veel nieuwe partnerships ontstaan, richten we ons de komende weken op het biedsysteem.

Met de vorige twee, deze en de volgende aflevering meet je in de eerste plaats de frequentie van je vaste partnership door. Het gaat dus niet om mijn mening en voorkeuren maar om de eenheid binnen jullie team. Ik geef mijn alternatieven dan ook met ongekend veel moeite...

Gebruiksaanwijzing

Vul in de uiterst rechtse IK-kolom jouw antwoorden in. Vouw dan die kolom naar achteren en laat je partner zijn gedachten zichtbaar maken in de PARTNER-kolom. Daarna haal je jouw kolom weer naar voren en vergelijk je jullie antwoorden.

Mochten er verschillen zijn, dan is het goed om met een flinke dosis wederzijds respect te kijken naar het beste alternatief. Kom je daar niet met een goed gevoel uit, dan kán het helpen om mijn alternatieven te bekijken. Een andere mogelijkheid is, om bij een hardnekkiger verschil van inzicht een proeftijd af te spreken. Een bepaalde variant wordt dan een maand toegepast. En elke keer als die is voorgekomen, kijk je achteraf naar het resultaat, en naar de mogelijke consequenties van die andere mogelijkheid.

Als je op zo'n manier met elkaar kunt bouwen aan je biedsysteem, kun je met recht zeggen dat bridge werkelijk de mooiste voorwaarde is om met een fijn gevoel met mensen om te gaan.

Veel plezier met het invullen én afstemmen van de volgende drie biedsituaties!

	West	Noord	Oost	Zuid	5. Wat belooft jouw partner (noord) aan kracht en verdeling in de volgende drie biedseries? 6. Mag zuid passen?	
					PARTNERKOLOM	IK-KOLOM
1	- 2♥	- doublet	1♥	Doublet		
2	- doublet	- redoublet	-	1♠		
3	-	3♥				

Op het volgende blad geef ik mijn ideeën.

	West	Noord	Oost	Zuid
1	-	-	1♥	doublet
	2♥	doublet		

1. Zuid vraagt met zijn doublet naar noords verdeling. Kennelijk heeft noord een verdeling waarmee hij aansluiting heeft in verschillende kleuren. Daarom 'kaatst' hij zuids informatiedoublet terug. Zo iets van: biedt je beste kleur maar, ik regel het dan wel verder.
2. Op dit doublet mag zuid beslist niet passen! Merk op dat OW elkaar hebben gevonden in de hartenkleur. De kans dat noord een kaart heeft om dat contract down te spelen is vrijwel nihil. Gebruik het doublet daarom voor een situatie die veel vaker voorkomt!

	West	Noord	Oost	Zuid
2	-	-	-	1♠
	doublet	redoublet		

1. Noord belooft minstens tien punten. Over de verdeling van noords hand zegt dat redoublet helemaal niets. De enige boodschap is: partner, wij hebben meer punten dan OW; laten we proberen er een veel punten opleverend gedoubleerd tegenspel van te maken.
2. Daar mag je alleen op passen! Mocht oost bieden, dan gaat zuids keus tussen pas en doublet. Zuid mag in géén geval iets anders doen. Het risico dat zuid daarmee noord voor de voeten loopt, is namelijk veel te groot. Zuid heeft immers geen idee waarin noord lengte en kracht heeft. Zuid doubleert als hij iets leuks heeft in de kleur van oost, een 4-kaart of iets als AHB.

	West	Noord	Oost	Zuid
3	-	3♥		

1. 6/9 punten met minstens een 7-kaart in de geopende kleur; maximaal een 3-kaart schoppen!
2. Daar mag zuid op passen. Met vier slagen mee mag zuid 4♥ bieden.

Zowel kracht als lengte van de verdedigende 3-opening zijn aan inflatie onderhevig. Door de waarde van het storen wordt allang niet meer naar de kracht van die hartenkleur gekeken. En menig paar opent ook met een 6-kaart preventief. Om te voorkomen dat je je eigen glazen ingooit is het goed om niet verdedigend te openen met een 4-kaart in de hoge bijkleur(en)! In dat geval begin je met zo'n groen kaartje. Herkenbaar aan het woordje 'Pas'.

Een heel aantrekkelijk alternatief is de - al redelijk oude – Verdiconventie. De bezitter van de lange kleur opent dan op 3-hoogte in de kleur ónder die lange kleur. Dus met een lange hartenkaart opent noord 3♦. Het spreekt vanzelf dat zuid daar niet op past doch 3♥ - en met vier slagen mee - 4♥ biedt. Het grote voordeel is dat de uitkomst dan naar de sterke hand toe is. De partner van de 3♦-opener zal immers meer kracht hebben, met de mogelijke vorken. De uitkomst naar die hand toe kan al meteen goed zijn voor een extra slag. Daar komt als extra voordeel bij, dat de verdeling van die hand vrijwel onbekend is.

Er is nog een voordeel. Stel je hebt in handen:

♠ H B 4

♥ -

♦ H V B 4 3 2

♣ 8 5 3 2

En je partner opent 3♦, daarmee een zwakke hand aangevend met een lange hartenkaart. Dan is dit toch een heerlijke hand om te passen. Dat is extra lucratief als

de tegenstander vóór je, een sterk spel heeft, maar het eerste rondje paste omdat jij verplicht zou zijn de hartenkleur te bieden...

Voor de volledigheid: met een lange klaverenkaart open je 3♠. Extra lastig dus voor de tegenspelers om er nog in te komen. Moet ik nog zeggen dat je kwetsbaar tegen niet-kwetsbaar met een flodderkaart beter kunt passen? Nee!

27. Biedmeter 4 (van de 4)

In deze vakantiemaanden zetten we onze bridgetraining op een iets lager pitje. Wat minder stof per aflevering. En omdat juist in de vakantietijd veel nieuwe partnerships ontstaan, richten we ons de komende weken op het biedsysteem.

Met de vorige drie en deze aflevering meet je in de eerste plaats de frequentie van je vaste partnership door. Het gaat dus niet om mijn mening en voorkeuren maar om de eenheid binnen jullie team. Ik geef mijn alternatieven dan ook met ongekend veel moeite...

Gebruiksaanwijzing

Vul in de uiterst rechtse IK-kolom jouw antwoorden in. Vouw dan die kolom naar achteren en laat je partner zijn gedachten zichtbaar maken in de PARTNER-kolom. Daarna haal je jouw kolom weer naar voren en vergelijk je jullie antwoorden.

Mochten er verschillen zijn, dan is het goed om met een flinke dosis wederzijds respect te kijken naar het beste alternatief. Kom je daar niet met een goed gevoel uit, dan kán het helpen om mijn alternatieven te bekijken. Een andere mogelijkheid is, om bij een hardnekkiger verschil van inzicht een proeftijd af te spreken. Een bepaalde variant wordt dan een maand toegepast. En elke keer als die is voorgekomen, kijk je achteraf naar het resultaat, en naar de mogelijke consequenties van die andere mogelijkheid.

Als je op zo'n manier met elkaar kunt bouwen aan je biedsysteem, kun je met recht zeggen dat bridge werkelijk de mooiste voorwaarde is om met een fijn gevoel met mensen om te gaan.

Veel plezier met het invullen én afstemmen van de volgende drie biedsituaties!

	West	Noord	Oost	Zuid	7. Wat belooft jouw partner (noord) aan kracht en verdeling in de volgende drie biedseries? 8. Mag zuid passen?	
					PARTNERKOLOM	IK-KOLOM
1	- 2♣	- doublet	- pas	1SA ??		
2	- doublet	- 2♣	- pas	1SA ??		
3	- 2♦	- doublet	- pas	1♥ ??		

Op het volgende blad geef ik mijn ideeën.

	West	Noord	Oost	Zuid
1	-	-	-	1SA
	2♣	doublet	pas	pas

1. Als 1SA kracht aangeeft (15/17) met een evenwichtige hand, is het goed om met scherp te kunnen schieten op elk tussenbod. De sanshand neemt namelijk door zijn kracht en verdeling ook de nodige slagen mee in het tegenspel. Daarom raad ik aan om noords doublet als straf te spelen. Noord heeft dus minstens een punt of acht (met de sanshand mee dus méér kracht dan OW kunnen hebben) en een 4+kaart klaveren tegen. Noord moet daarbij wel de kwetsbaarheid in de gaten houden. Kwetsbaar tegen een niet kwetsbare OW moet 2♣ minstens vier down om meer punten te kunnen noteren dan een eigen manchecontract.
2. Daar mag zuid niet alleen op passen, daar móét zuid op passen! Met 1SA heeft zuid verteld wat hij heeft, noord bepaalt het verdere verloop. En dat is op dit moment 2♣ gedoubleerd tegenspielen.

Stel dat noord toch liever zelf speelt; door de kwetsbaarheid, of door een grillige hand die alleen van waarde is bij het spelen van een eigen contract, dan is het aangewezen bod een verhoging in de kleur van de tegenstander. In deze situatie dus 3♣. Op zo'n verhoging geeft de sansopener zijn eventuele hoge 4-kaart aan. Ook als het tussenbod 2♦ is en partners bod 3♦.

	West	Noord	Oost	Zuid
2	-	-	-	1SA
	doublet	2♣	pas	pas

1. Zwak met minstens 5-kaart klaveren.
2. Daar móét zuid op passen!

Het is mogelijk dat partner 1SA opent en dat je als partner niets mee hebt. Zo'n contract kan heel beroerd aflopen; helemaal als dat gedoubleerd moet! Om dat soort rampen te voorkomen is het goed om af te spreken dat na een doublet op de 1SA-opening alle conventies (Stayman en Transfers) vervallen. Elk bod van 2 in een kleur is dan zwak met lengte. Heeft noord wél kracht mee, dan kan hij al een redoublet plaatsen vanaf 8 punten. NZ kunnen dan met hun vinger aan de trekker achterovergeleund kijken in welke kleur OW hun Waterloo willen vinden...

	West	Noord	Oost	Zuid
3	-	-	-	1♥
	2♦	doublet	pas	pas/2♥

1. Minstens tien punten en 4+kaart ruiten.
2. Mag zuid op passen. Alleen als hij opende op een erg grillige (hartenhand) en verdedigend niet echt een paar lekkere slagen meeneemt, kan hij kiezen voor het uitnemen met 2♥.

Het kan ook goed zijn om op deze hoogte dit doublet nog als informatief/sputnik te spelen. Dus geen straf. Het is zaak om dat goed met je partner af te stemmen.

28. Bepaal de échte verliezende kaart!

Vaak is het opruimen van de juiste kaart minstens zo belangrijk als het ontwikkelen van een kaart. Ben ik onduidelijk? Fijn, dan valt er (eindelijk) iets te leren! Na het laatste spel zal het je in ieder geval wél duidelijk zijn.

Het is nog steeds vakantietijd; alle reden om in gepaste rust verder te gaan. Ik leg slechts twee spellen aan je voor.

Spel 1

♠ A H 8 3 2

♥ A 4

♦ A H 5 2

♣ 10 9

♠ V B 10 9

♥ H V 5

♦ 7 6 3

♣ A V 7

Je speelt 6♠. West start met ♦10. Hoe pak je dit spel aan?

Spel 2

♠ A H 8 3 2

♥ A 4

♦ A H 5 2

♣ A V

♠ V B 10 9

♥ H V 5

♦ 7 6 3

♣ 10 9 7

Je speelt weer 6♠. West start met ♣5. Hoe pak je dit spel aan?

Op het volgende blad staan de antwoorden

Antwoorden

Spel 1

♠ A H 8 3 2

♥ A 4

♦ A H 5 2

♣ 10 9

♠ V B 10 9

♥ H V 5

♦ 7 6 3

♣ A V 7

Je speelt 6♠. West start met ♦10. Hoe pak je dit spel aan?

Antwoord

Je telt twee zwakke plekken: een ruiten- en een klaverenverliezer. Nadat je de ontbrekende troeven hebt opgehaald speel je driemaal harten. Als je op de derde hartenslag een ruitenverliezer zou opruimen blijf je een ruitenslag verliezen en ga je down als ♣H miszit. Ruim je daarentegen een klaverkaart op, dan voorkom je een klaverenverliezer, waar ♣H ook zit; en maak je je contract altijd.

Je kiest dus duidelijk níét voor de snit op ♣H! Want zelfs als die goed zit verlies je een (ruitens)slag!

Spel 2

♠ A H 8 3 2

♥ A 4

♦ A H 5 2

♣ A V

♠ V B 10 9

♥ H V 5

♦ 7 6 3

♣ 10 9 7

Je speelt 6♠. West start met ♣5. Hoe pak je dít spel aan?

Antwoord

Als je spel 1 goed aanpakte, laat je je in dit spel niet verleiden door de donkerharige (♣)vrouw. Op de 3e hartenslag zul je haar moeten offeren; daarmee voorkom je een klaverenverliezer. Want ook nu zou het opruimen van de zo lonkende ♦2 geen ruitenverliezer voorkomen en ben je helemaal afhankelijk van een geslaagde klaverensnit.

De echte avonturiers moeten juist wél ♦2 opruimen, omdat ze anders zonder enige spanning '6♠ C' moeten noteren...

29. Bepaal de échte verliezende kaart 2/2!

Alhoewel elk spel per definitie op zichzelf staat, liggen de volgende twee spellen in de lijn van de vorige aflevering. Ik zeg er verder dan ook niets over!

Spel 1

♠ A H 8 3 2

♥ A 4

♦ A H 5 2

♣ B 10

♠ V B 10 9

♥ H V 5

♦ 7 6 3

♣ A V 7

Inderdaad, ook nu probeer ik je te verleiden; je speelt weer 6♠, nu met de start van ♦10 en een hogere octaaf in je klaverenbezit dan het laatste spel van de vorige aflevering. Vertel eens eerlijk, gooi je er nu wél een klaverensnit tegenaan?

Spel 2

♠ A H 8 3 2

♥ A 4

♦ A H 5 2

♣ V 6

♠ V B 10 9

♥ H V 5

♦ 7 6 3

♣ A 10 7

Je laatste 6♠; start ♦10; wat nu?

Op het volgende blad beginnen de antwoorden

Antwoorden

Spel 1

♠ A H 8 3 2

♥ A 4

♦ A H 5 2

♣ B 10

♠ V B 10 9

♥ H V 5

♦ 7 6 3

♣ A V 7

Je speelt weer 6♠, nu met de start van ♦10 en een hogere octaaf in je klaverenbezit. Gooi je er nu wél een klaverensnit tegenaan?

Antwoord

Omdat de klaveren nu zo sterk vertegenwoordigd zijn, is het inderdaad goed om wél te kiezen voor de klaverensnit. Zit ♣H bij oost, dan maak je een overslag! En zit ♣H bij west, dan maak je precies contract. Want in beide gevallen ruim je op zuids derde klaveren- en hartenslag de twee lage ruitens op.

Spel 2

♠ A H 8 3 2

♥ A 4

♦ A H 5 2

♣ V 6

♠ V B 10 9

♥ H V 5

♦ 7 6 3

♣ A 10 7

Je laatste 6♠; start ♦10; wat nu?

Antwoord

Hoe de klaveren ook tegenzitten, je geeft daar altijd een slag in af. Als je ♣V voorspeelt zal oost ♣H beslist leggen, en anders west wel. Daarom blijft je in dit spel van de klaveren af. Op zuids derde hartenslag ruim je ♣6 op. Daarmee stel je ook dit contract veilig.

30. Een stukje tegenspel

(Ga er lekker bij onderuit zitten; omdat het vakantietijd is doen we maar één probleem)

Dummy

♠ A 9 6 2

♥ A B 6 2

♦ 8 7 4

♣ H 10

(jouw) westhand

♠ H B 3

♥ 10 4

♦ V B 10

♣ 9 8 5 3 2

Partner oost

Leider zuid

Tegen zuids 4♠ (1♠ - 4♠) start je met ♦V. Partner oost neemt over met ♦A en speelt ruiten terug voor zuids ♦H. Zuid begint de derde slag met ♠10 (troef) op tafel te leggen. Welke troefkaart speel je bij?

Op het volgende blad staat het antwoord.

Antwoord

Dummy

♠ A 9 6 2

♥ A B 6 2

♦ 8 7 4

♣ H 10

(jouw) westhand

♠ H B 3

♥ 10 4

♦ V B 10

♣ 9 8 5 3 2

Partner oost

Leider zuid

Tegen zuids 4♠ (1♠ - 4♠) start je met ♦V. Partner oost neemt over met ♦A en speelt ruiten terug voor zuids ♦H. Zuid begint de derde slag met ♠10 (troef) op tafel te leggen. Welke troefkaart speel je bij?

Antwoord

In dit geval gaat het verhaal 'honneur op honneur' niet op. Stel dat spelleider zuid ook ♠V zou hebben. Dan zou het toch logischer zijn om een kleine schoppen vanuit zuid naar ♠A te spelen, en vanuit noord naar ♠V, in de hoop dat ♠H bij oost zit. De kans dat partner oost ♠V (sec) heeft is beslist niet denkbeeldig. Duiken dus. Dat kan je nooit een slag kosten maar wel opleveren.

31. Eindspel

Schakers onderscheiden hun spel in drie fasen: opening, middenspel en eindspel. Ook bridgers kennen drie delen, ook al benoemen ze er slechts twee: de uitkomst en het eindspel. Met deze twee namen kunnen we niet om het derde deel heen...

Zoomen we in op het eindspel, dan zien we dat bij het schaken het meest belangrijke stuk per definitie in het spel is tot aan de laatste zet. Dat hoeft bij bridge niet. Het is heel goed mogelijk dat de laatste vernietigende slagen worden gemaakt door irritant lage kaarten, als pionnen die tot koningin promoveren. In deze aflevering blijven we dicht bij het schaken; ik leg drie eindspelen aan je voor waarin de hoogste stukken van het bridge nog in het spel zijn.

In alle spellen speel je als **westspeler** een sanscontract tegen!

Spel 1

Noord (dummy)

♠ -

♥ A V

♦ H V

♣ -

West (jouw hand)

Oost (partner)

♠ -

♥ H B

♦ A B

♣ -

Zuid (leider)

Jij (west) bent aan slag. Hoe probeer je in dit sanscontract zoveel mogelijk slagen te maken?

Spel 2

Noord (dummy)

♠ -

♥ A V

♦ H V

♣ A B

West (jouw hand)

Oost (partner)

♠ -

♥ H B

♦ A B

♣ H V

Zuid (leider)

Jij (west) bent aan slag. Je hebt twee kaarten meer dan in het vorige spel. Hoe probeer je nu in dit sanscontract zoveel mogelijk slagen te maken?

Spel 3

Noord (dummy)

♠ H V

♥ A V

♦ H V

♣ A B

West (jouw hand)

Oost (partner)

♠ A B

♥ H B

♦ A B

♣ H V

Zuid (leider)

Jij (west) bent aan slag. Hoe probeer je in dit laatste sanscontract van deze aflevering zoveel mogelijk slagen te maken?

Op het volgende blad staan de antwoorden.

Antwoorden

Spel 1

Noord (dummy)

♠ -

♥ A V

♦ H V

♣ -

West (jouw hand)

Oost (partner)

♠ -

♥ H B

♦ A B

♣ -

Zuid (leider)

Jij (west) bent aan slag. Hoe probeer je in dit sanscontract zoveel mogelijk slagen te maken?

Antwoord

De hand die het eerst de hartenkleur aanspeelt, geeft daarmee een hartenslag weg. Als west dat doet haalt hij géén hartenslag in plaats van één, en als noord met harten begint haalt noord één in plaats van twee hartenslagen.

Speel daarom ♦A, ♦B. Daarmee breng je noord aan slag. Die kan dan niets anders doen dan als eerste de harten aanspelen waarmee jouw (wests) ♥H beslist een slag wordt.

Spel 2

Noord (dummy)

♠ -

♥ A V

♦ H V

♣ A B

West (jouw hand)

Oost (partner)

♠ -

♥ H B

♦ A B

♣ H V

Zuid (leider)

Jij (west) bent aan slag. Je hebt twee kaarten meer dan in het vorige spel. Hoe probeer je in dit sanscontract zoveel mogelijk slagen te maken?

Antwoord

Ook nu moet je voorkomen dat je de hartenkleur zelf aanspeelt. Wat jij in het vorige spel met de ruitenkleur deed (noord tegen zijn zin aan slag brengen) en ook in dít spel met je ruitens kunt doen, kan noord nu met zijn klaveren flikken. Dat kun je alleen voorkomen door dit klaverenvalluik meteen op te blazen. Start met ♣H. Als noord duikt vervolg je met ♣V. Noords ruitennaspel neem je met ♦A om met ♦B noord wederom voor jouw hartenkarretje te spannen.

Stel dat noord jouw ♣H meteen neemt en ♦H naspeelt. Dan moet je ♦H meteen nemen, ♣V spelen en met ♦B de boel afmaken...

Beginnen met ♦A en dán ♣H, is fataal als noord ♣H neemt, ♦V speelt en dan ♣B op tafel legt...

Spel 3

Noord (dummy)

♠ H V

♥ A V

♦ H V

♣ A B

West (jouw hand)

Oost (partner)

♠ A B

♥ H B

♦ A B

♣ H V

Zuid (leider)

Jij (west) bent aan slag. Hoe probeer je in dit laatste sanscontract van deze aflevering zoveel mogelijk slagen te maken?

Antwoord

Ook dit derde spel is een dans om de hartens. Wie harten aanspeelt levert een slag in. Je hebt als west twee kleuren waarmee je noord aan slag kunt brengen: schoppen (♠A, ♠B na) en ruiten (♦A, ♦B na). Gevaar zit in de klaveren, daarmee kan noord hetzelfde kunstje met jou uithalen. Die angel moet er zo snel mogelijk uit.

Begin met ♣H.

- **Duikt noord ♣H**, dan speel je ♣V na. Wat noord dan ook naspeelt, schoppen of ruiten, je pakt met het aas, incasseert eventueel ook al meteen het andere aas, en vervolgt met ♠B of ♦B.
- **Neemt noord ♣H en speelt hij klaveren na**, dan is ♣V voor jou, je incasseert de beide azen en geeft ruimhartig ♠B of ♦B weg.
- **Neemt noord ♣H en speelt hij schoppen of ruiten na**, dan pak je het aas van die kleur, het andere aas, ♣V(!) om dan weer nederig met ♠B of ♦B dummy noord aan slag te brengen.

Als je begint met één van de azen en dan meteen ♣H, kun je je ook geen buil vallen. Maar... fataal is als je begint met het uitspelen van je beide azen. Want als je daarna ♣H op tafel legt, zal noord die pakken, zijn ♠H en ♦H maken en jou met ♣B lanceren!

Ook een begin als ♠A, ♠B, is fataal. Noord komt dan met ♠H aan slag en zal vervolgen met ♦H. Hij doet dan terug wat jij in het 2^e spel met hem deed.

32. Troefspel

Je kent de basisregels. In een sanscontact begin je met het tellen van de vaste slagen; in een troefcontract met je verliesslagen. Ondanks dat deze regels al in de prilste beginnerslessen in de leerlingen worden geschoven, ben ik toch zo vrij om ook bij het maken van een troefcontract te beginnen met het tellen van mijn vaste slagen. Vind je dit begin al meteen te provocerend klinken? Klik dan meteen op het kruisje rechtsboven in je scherm! Degenen die aan mijn lippen blijven hangen vertrouw ik graag de volgende eigen [spatie!] wijsheid toe.

Schrik niet, ook deze aflevering is een vakantieaflevering; we doen maar één spel!

Het tellen van de verliesslagen in een troefcontract geeft naar mijn idee veel te vaak te weinig duidelijkheid. Mijn voorkeur gaat uit naar de volgende aanpak als ik leider ben in een troefcontract.

1. Ik tel eerst mijn vaste slagen, ervan uitgaand dat ik troef speel tot alle vijandelijke troefkaarten horizontaal of verticaal op tafel liggen.
2. Daarna incasseer ik de slagen in de bijkleuren.

Ongeacht het aantal slagen dat deze twee tellingen opleveren, kijk ik vervolgens naar het aantal slagen dat ik extra kan maken met behulp van introevers. Dat is van groot belang, want als ik eerst alle troeven ophaal, vervalt daarmee misschien de mogelijkheid van aftroevers.

Tot slot benadruk ik nog even dat een aftroever **géén extra slag** oplevert als je dat aan de kant doet waar je de meeste troeven hebt!

♥10 9 8

♥A H V B

- Als harten troef is en je gewoon viermaal harten speelt, maak je vier troefslagen.

- Stel dat je voor het troeftrekken eerst een slag **in zuid** aftroeft, de kant waar je de meeste troeven hebt, en daarna al je hartens speelt, dan haal je eveneens vier hartenslagen.
- Troef je voor het troefspelen eerst **in noord** een slag af, dan maak je vijf troefslagen!
- Stel dat je **in zuid tweemaal** een introever maakt, dan maak je óók een extra slag. De eerste introever levert geen slag op omdat je in zuid de meeste troeven hebt. Maar ná die introever heeft zuid evenveel troefkaarten als noord, dan is een introever wél goed voor een extra slag.

Genoeg gepraat. Kijk op het volgende blad als leider naar de 26 kaarten en componeer je speelplan op de wijze die je zelf het meest overzichtelijk vindt.

♠ A 6 2

♥ H 9 5

♦ V 8 6 4 2

♣ 9 5

♠ H 8 4

♥ A V B 10 8

♦ 10

♣ A 8 4 3

Na:

1♥ 1SA

2♣ 3♥

4♥ pas

speel jij als zuid **4♥**.

West start met ♠V.

Hoe zit je speelplan in elkaar? Denk aan de structuur in je opbouw!

Op het volgende blad staat mijn aanpak.

Antwoord

♠ A 6 2

♥ H 9 5

♦ V 8 6 4 2

♣ 9 5

♠ H 8 4

♥ A V B 10 8

♦ 10

♣ A 8 4 3

Je speelt 4♥.

West start met ♠V.

Opbouw speelplan

- Ik kijk eerst hoeveel slagen ik maak als ik de eerste slag meteen pak en alle troeven ophaal. *Dat zijn er acht: ♠A en ♠H, vijf troeven en ♣A.*
- Dan zoek ik naar mogelijkheden om extra slagen binnen te halen. *Het introeven van ruitens oogt misschien leuk, maar levert pas een extra slag op als ik in zuid evenveel troefkaarten heb als in noord; dus pas ná twee zuidelijke aftroevers. Wat wel meteen goed is voor extra slagen is het aftroeven van klaveren in noord! Als ik dat tweemaal doe, heb ik twee extra slagen en dus het contract!*

Dan ga ik na wat ik moet doen om twee klaverenintroevers te maken. *Ik moet daarvoor tweemaal naar de zuidhand om klaveren te kunnen spelen. Dat kan in schoppen en in troef. Ik kan maar éénmaal in troef naar zuid, omdat ik de andere twee noordelijke troeven moet gebruiken voor het introeven. Ik moet daarom zuinig zijn op Zuids entree, ♠H.*

Speelplan

Pak de uitkomst met noords ♠A. Dan ♣5 naar ♣A en klaveren na. Daarna tweemaal naar zuid voor het introeven van de twee lage klaveren. Het contract kan dan niet down.

Fataal

Het pakt verkeerd uit als je meteen na de eerste slag ruiten zou spelen. Want daarmee geef je OW de kans om troef terug te spelen. En als ze dát doen – of al meteen in de eerste slag met troef waren uitgekomen – kun je het contract niet maken!

33. Troefspel

In de vorige aflevering keken we al even naar de wijze waarop je je speelplan in elkaar timmert. Alle reden om nu zonder voorafgaand geneuzel meteen tot actie over te gaan.

♠ H 2

♥ B 10 4 2

♦ H V B 7

♣ 8 4 2

♠ A 4 3

♥ H V 8 6 5

♦ 10 8

♣ A 10 6

Je bent leider in 4♥. West probeert dat contract met de uitkomst van ♠V naar de filistijnen te helpen. Hoe probeer je dat te voorkomen?

Tip

Je zou je speelplan als volgt kunnen opbouwen.

1. Tel de slagen die je maakt als je domweg zou beginnen met het ophalen van alle ontbrekende troefkaarten.
2. Ga na hoeveel/welke slagen je kunt verliezen als je met het troefspelen begint.
3. Zoek naar een aanpak waarmee je een of meer verliesslagen kunt voorkomen.

Op het volgende blad staan mijn opbouw en aanpak.

Opbouw en aanpak speelplan

♠ H 2

♥ B 10 4 2

♦ H V B 7

♣ 8 4 2

♠ A 4 3

♥ H V 8 6 5

♦ 10 8

♣ A 10 6

Je bent leider in 4♥. West start met ♠V.

Opbouw speelplan

1. Tel de slagen die je maakt als je domweg zou beginnen met het ophalen van alle ontbrekende troefkaarten.

Ik kom op tien slagen: twee in schoppen, vier in de hartens, drie in de ruitens en één in de klaveren. Dat oogt veilig. Vooral omdat de schoppenkleur een extra (troef)slag op zal leveren.

2. Ga na hoeveel/welke slagen je kunt verliezen als je met het troefspelen begint.

Er dreigen vier verlieslagen: ♥A, ♦A en twee klaverenslagen. Als dat werkelijkheid wordt, gaan we 1 down. Alle reden om ons te richten op regel 3 van ons bouwplan.

3. Zoek naar een aanpak waarmee je een of meer verlieslagen kunt voorkomen.

Het verlies van beide ontbrekende azen is niet te voorkomen. Maar aan het incasseren van twee klaverenslagen door OW is wél wat te doen. Als we een klaveren kunnen opruimen vóórdat ♣A is gespeeld, verliezen we slechts één klaverenslag. En we kunnen een klaveren opruimen; op de ruitenkleur. Wij moeten ♣A nog hebben op het moment dat OW met ♦A aan slag komen.

Zouden we na de eerste slag meteen met troefspelen beginnen, dat hebben we een groot probleem als west met ♥A aan slag komt en klaveren naspeelt.

Houd er ook rekening mee dat OW ♦A een keer kunnen duiken. Als ze dan de tweede ruitenslag nemen en klaveren naspelen, is ♠H noodzakelijk voor de oversteek naar noord om ruiten na te spelen (en daarop je klaveren op te ruimen).

Het speelplan staat op het volgende blad

♠ H 2

♥ B 10 4 2

♦ H V B 7

♣ 8 4 2

♠ A 4 3

♥ H V 8 6 5

♦ 10 8

♣ A 10 6

Speelplan

Neem de eerste slag met ♠A en speel ♦10 na.

- Als OW meteen met ♦A nemen en klaveren naspelen, leg je ♣A, dan ♦8 naar ♦H, om daarna op ♦V een klaveren op te ruimen. Het kan geen kwaad om daarna ♦B te leggen en zuids laatste klaveren het veld te laten ruimen. OW maken dan hoogstwaarschijnlijk wel een troefslag, maar daar staat tegenover dat we dan helemaal geen klaverenslag afgeven.
- Duiken OW de eerste ruitenslag, dan vervolg je met ♦8 naar ♦H. Die zullen OW wel nemen. Zo niet, dan maak je ook je contract omdat je dan geen ruitenslag verliest. Het klaverennaspel pak je meteen met ♣A, dan naar de zuinig bewaarde ♠H en ♦V als nooddeur voor de vlucht van de klaverenverliezer.

Pas na de opruiming van de klaverenverliezer(s) spelen we troef. En daarna is het nog vroeg genoeg voor het aftroeven van een schoppentje. Alleen als de ontbrekende (vier) troeven op één hand zitten, is het verstandig om een schoppen af te troeven voordat voor de viermaal troef wordt gespeeld.

34. Uitkomst

In deze vakantieaflevering pakken we even heel kort en krachtig twee uitkomstvraagstukken bij de kladden.

1

West Oost

--- 2SA (20/22 punten)

3SA pas

Voor welke uitkomst kies je met deze zuidhand?

♠ 7 2

♥ B

♦ H B 10 9 7 6 5 4

♣ A 2

2

West Oost

--- 1SA (15/17 punten)

4SA 5♥ (twee azen)

6SA pas

Voor welke uitkomst kies je met deze zuidhand?

♠ V 3 2

♥ 10 9 8

♦ 8 7 6 4 2

♣ A 2

Mijn uitkomsten staan op het volgende blad.

1

West Oost

--- 2SA (20/22 punten)

3SA pas

Voor welke uitkomst kies je met deze zuidhand?

♠ 7 2

♥ B

♦ H B 10 9 7 6 5 4

♣ A 2

Antwoord

We willen maar één ding, op het moment dat we met ♣A aan slag komen, een vrije ruitenkaart hebben. Welke uitkomst maakt die kans het grootst?

Er is maar één juiste uitkomst: de uitkomst van ♦H! Daarmee voorkom je dat ♦V-sec roet in het eten gooit. Want die valt dan onder ♦H waardoor je de ruitens kunt doorspelen tot ♦A is gevallen. De leider kan geen ♦V-sec hebben; die belooft met 2SA immers een sansverdeling. Maar stel dat dummy ♦V-sec heeft; dan geef je een slag weg als je met een lagere ruiten uitkomt. En als partner noord ♦V-sec heeft, en de leider nog even wacht met het spelen van ♦A, dan kan partner de jacht op de ruitenontwikkeling niet voortzetten. Als we dán later met ♣A aan slag komen, kunnen we nog niets met onze ruitens beginnen.

2

West Oost

--- 1SA (15/17 punten)

4SA 5♥ (twee azen)

6SA pas

Voor welke uitkomst kies je met deze zuidhand?

♠ V 3 2

♥ 10 9 8

♦ 8 7 6 4 2

♣ A 2

West heeft geen echte lengte in de hoge kleuren; want dan had hij wel transfers of Stayman van stal gehaald. Als hij lengte heeft, zal dat in een lage kleur zijn. Door onze vijf ruitens is de kans dat hij een flinke reeks klaveren klaar heeft staan groter dan een ruitentocht. Het is in ieder geval zaak om áls we een slag kunnen ontwikkelen om dat te doen vóórdát we met ♣A aan slag komen.

Ruiten ontwikkelen? Vergeet het! Daarvoor heeft partner noord wel héél veel steun nodig, en moeten OW wel héél licht hebben geboden. Met harten uitkomen is ook niet echt aantrekkelijk. Daarmee help je de leider waarschijnlijk om over de juiste hand te snijden. En alleen als partner in harten HV heeft, ontwikkel je een slag.

Daarom is een schoppenstart het meest aantrekkelijk. Als het voorspelen van een lage kaart om terugspelen vraagt, is ♠2 een uitstekende uitkomst. Partner zal ♠H beslist leggen waardoor jij na ♣A de downslag in handen hebt.

Tegen een sansslam is het riskant om met een aas uit te komen. Want daarmee kun je heel gemakkelijk het contract cadeau doen.

We leggen alleen de kleuren waar het in dit spel om gaat onder de loep, klaveren en schoppen dus.

Partner

♠ H 9 8 7

♣ 6 3

Dummy

♠ 10 5 4

♣ 10 9 8 5 4

Leider

♠ A B 6

♣ H V B

Onze zuidhand

♠ V 3 2

♣ A 2

We zien dat de klaverenkleur de leider vier slagen zal opleveren. Dat kan niet zonder ♣A af te geven. Als zuid uitkomt met ♣A, ligt de klaverenweg al meteen open.

Wanneer de ruitens en hartens samen goed zijn voor zeven slagen, is – met ♠A mee – 6SA gemaakt.

Maar... als zuid start met ♠2, zal partner noord zijn ♠H leggen. En daarmee is het lot van de leider bezegeld. Want om het afstaan van ♣A kan hij niet heen. En het staat vast dat ♠V meteen daarna het podium zal betreden voor de noodzakelijke downslag. Met ♠HV en ♣A had je ook voor de schoppenstart (♠H) gekozen. Met alleen ♠V hoop je op ♠H bij je partner.

35. Eenmaal een pas altijd een pas geeft geen pas!

Misschien is de titel iets leesbaarder met leestekens.

'Eénmaal een pas, altijd een pas', heeft geen pas!

Laten we eerst even drie stellingen doornemen. Je hoeft alleen maar per stelling aan te geven: eens of oneens.

Nummer	Stelling	eens/oneens
1	Als je partner op 1-hoogte opent in een kleur, en jij hebt nul punten, dan kun je niets anders doen dan dat hele spel passen.	
2	Als je partner een informatiedoublet plaatst en je rechtertegenstander geeft een redoublet, moet jij met nul punten passen.	
3	Als je partner 1SA opent, en jij hebt nul punten, moet je in je eerste antwoord passen, ook als je Transfers speelt.	

Nadat je de rechterkolom hebt ingevuld, mag je naar het volgende blad.

1a

West Oost Oosthand

1♥ pas ♠ 8 7 5

2♦ ?? ♥ 8 7 5

♦ 8 7

♣ 8 7 5 4 2

1b

Zuid West Noord Oost Oosthand

-- 1♥ pas pas ♠ 7 6 5 4 2

2♣ pas pas ?? ♥ 7 6 5 4

♦ -

♣ 8 6 3 2

2

Zuid West Noord Oost Oosthand

1♥ doubl redoubl ?? ♠ 10 8 6 5 3 2

♥ 7 6 3

♦ 9 5

♣ 8 6

3

West Oost Oosthand

1SA ?? ♠ 8 7 6 4 3

♥ 8 5

♦ 8 7

♣ 8 5 4 2

Op het volgende blad staan mijn voorstellen.

Mijn biedvoorstellen

1a

West Oost Oosthand

1♥ pas ♠ 8 7 5

2♦ 2♥ ♥ 8 7 5

♦ 8 7

♣ 8 7 5 4 2

West belooft minstens een 5-kaart harten en minstens een 4-kaart ruiten. Zelfs als het om twee 5-kaarten gaat, spelen we het liefst in de kleur die de meeste punten oplevert. Ook met nul punten moet je je voorkeur voor de harten uitspreken.

1b

Zuid West Noord Oost Oosthand

-- 1♥ pas pas ♠ 7 6 5 4 2

2♣ pas pas 2♥ ♥ 7 6 5 4

♦ -

♣ 8 6 3 2

Dankzij je eerste pas kan 2♥ geen enkel misverstand opleveren bij partner west. Er is tussen je pas en 2♥ niet opnieuw gedeeld; je hebt dus nog steeds minder dan zes punten.

2

Zuid	West	Noord	Oost	Oosthand
1♥	doubl	redoubl	1♠	♠ 10 8 6 5 3 2
				♥ 7 6 3
				♦ 9 5
				♣ 8 6

Noords redoublet belooft minstens tien punten. Maar ook als we die betekenis niet weten is het met de oosthand niet moeilijk om vast te stellen dat NZ meer punten hebben dan wij met onze partner. NZ hopen dan ook op een smakelijk strafdoublet. Wij hebben maar één doel, zo laag mogelijk de speelsoort vinden die de meeste slagen oplevert. De kans is helaas heel groot dat partner west zijn heil gaat zoeken in een lage kleur. Als dat gedoubleerd wordt moet je al naar 2♠. Omdat partner ook weet dat NZ de meeste punten heeft, de manche voor ons is uitgesloten én we zo laag mogelijk de beste speelsoort moeten vinden, kun je zonder enig risico al meteen na het redoublet 1♠ bieden! Partner weet dat je in het gunstigste geval vier punten hebt ($40 - (13+13+10) = 4$).

3

West Oost Oosthand

1SA ?? ♠ 8 7 6 4 3

♥ 8 5

♦ 8 7

♣ 8 5 4 2

Speel je transfers, dan bied je met deze hand 2♥. Partner west moet dan zonder na te denken de kleur bieden waarin je met 2♥ minstens een 5-kaart belooft: 2♠ dus. En daar pas je uiteraard op!

Speel je geen transfers, dan speel je hoogstwaarschijnlijk 2♣ voor alle sterkere handen en 2♦, 2♥ en 2♠ als 'killingbid', ofwel als het absolute eindbod! Alleen in dat geval kun je 2♠ bieden.

Er zijn bridgers die met deze hand na 1SA passen. Ze weten dat 1SA al kansloos is, en dan ga je toch niet nog een niveau hoger bieden, is hun argument. Toch is er een heel goeie reden om dat wél te doen. Vast staat dat de oosthand in een sanscontract beslist geen enkele slag meeneemt. En je hoeft niet heel optimistisch te zijn om te verwachten dat de oosthand in een schoppencontract toch wel twee slagen zal maken. Dat kunnen de laatste schoppens zijn, maar ook een introever van een rode kleur. Eén slag hoger bieden en daardoor twee slagen meer maken, levert al de pure winst op van één slag. Belangrijk nevenvoordeel is dat je het de tegenstanders bijzonder lastig maakt om erin te komen, ondanks hun 25/27 punten bezit!!!

Mocht je 2♠ toch niet spontaan durven bieden, neem je dan voor om dat in ieder geval wél te doen als de tegenstanders 1SA van een strafdoublet voorzien.

36. Kijkoefening

Het lijkt een open deur, maar alleen al echt kijken is vaak voldoende om het hele speelplan op het doek te krijgen.

Het spel op het volgende blad trof ik aan in:

Bridge Handboek

Technieken voor af- en tegenspel

van Victor Mollo en Nico Gardener.

ISBN 90 6120 9021

Een boek dat ik elke bridger van harte kan aanbevelen die ook maar iets aan zijn/haar speelinzicht en -techniek wil verbeteren. Elk hoofdstuk wordt afgesloten met oefenopgaven waarvan achterin het boek de juiste aanpakken staan. Als de tekst in deze trainingsaflevering je niet aanstaat, bedenk dan dat die niet van Victor Mollo en/of Nico Gardener is, maar van mij; van Rob Stravers dus. In dat geval een extra motief om dat boek snel te kopen...

Kijktest

♠ B 10 9

♥ 3 2

♦ A H V 5 4 3 2

♣ 2

♠ H 3 2

♥ A H V 10

♦ -

♣ A H 6 5 4 3

Je speelt 3SA; west komt uit met ♠4, oost neemt met ♠A.

Kijkvraag 1

Maak je 3SA, ongeacht het tegenzitsel?

Kijkvraag 2

Welke slagen maak je in ieder geval in de noordhand en welke in de zuidhand?

Kijkvraag 3 *(Pas op, deze vraag is van mijzelf...)*

Welke uitkomst geeft meer kans op '3SA gemaakt' dan de gegeven uitkomst van ♠4 naar ♠A?

- ♥B
- ♣V
- geen van bovenstaande twee; de gegeven schoppenuitkomst geeft de meeste zekerheid

De antwoorden staan op het volgende blad.

Antwoorden

♠ B 10 9

♥ 3 2

♦ A H V 5 4 3 2

♣ 2

♠ H 3 2

♥ A H V 10

♦ -

♣ A H 6 5 4 3

Je speelt 3SA; west komt uit met ♠4, oost neemt met ♠A.

Vraag 1

Maak je 3SA, ongeacht het tegenzitsel?

Ja! Maar dan wel onder één voorwaarde: je moet in de eerste slag ♠H onder ♠A gooien! OW hebben dan nog maar één schoppenkaart die ♠B 10 aankan, namelijk ♠V. OW kunnen van deze twee schoppenkaarten er maar één tegenhouden. Noords tweede hoge schoppen maakt de weg vrij naar de verlossende ruitens.

Als je ♠H in de eerste slag zou bewaren, staat die de oversteek naar noord in de weg.

Vraag 2

Welke slagen maak je in ieder geval in de noordhand en welke in de zuidhand?

In de noordhand maak je in ieder geval één schoppenslag (mits je ♠H meteen de deur uit doet) en drie ruitenslagen. Met de ontbrekende ruitens 3-3 (35%) komen daar nog drie ruitenslagen bij. Dat zou heel vervelend zijn, omdat daarmee de eventuele slemvliegers meer krijgen dan ze verdienen...

In de zuidhand maak je drie harten en twee klaverenslagen. Ja, en als ♥B zijn ongeduld niet kan bewaren, komt daar een vierde hartenslag bij.

Vraag 3 (vraag van mijzelf...)

♠ B 10 9

♥ 3 2

♦ A H V 5 4 3 2

♣ 2

♠ H 3 2

♥ A H V 10

♦ -

♣ A H 6 5 4 3

Welke uitkomst had meer kans gegeven op '3SA gemaakt' dan de gegeven uitkomst van ♠4 naar ♠A?

a ♥B

b ♣V

c geen van bovenstaande twee; de gegeven schoppenuitkomst geeft de meeste zekerheid

Antwoord **c** is correct. Elke andere uitkomst dan schoppen, maakt het voor OW mogelijk om de schoppenoversteek naar noord te voorkomen. Als OW jouw ♠H duiken en zelf geen ruitens spelen, kun je de ruitens vergeten! Omdat een hartenuitkomst goed is voor slechts één extra hartenslag, en een klaverenuitkomst nog geen ideaal klaverenzitsel garandeert – eerder het tegendeel – mogen we de gegeven schoppenuitkomst als het meest prettig kwalificeren.

37. Het storen van de tegenstanders

Het klinkt misschien wat negatief, maar voor een goed resultaat is de zorg voor een fataal of gemist contract van je tegenstanders minstens zo belangrijk als het zelf uitbieden van het optimale contract. Om in termen van de heilige koe te spreken; je zult je eigen benzinemotor van super moeten voorzien en als het even kan de benzinetank van je tegenstanders met diesel moeten vullen...

Dat lijkt mij genoeg theorie voor dit moment. Laten we even ontspannen testen hoe moeilijk je het met je huidige bidwapens je tegenstanders maakt.

Geef per biedsituatie aan wat je met de zuidhand - met je vaste partner tegenover je - zou doen: passen of bieden. Als je niet past, vul dan in wat je actie is.

Spel 1 West/allen

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
1♠	2♥	2♠	??	♠ 6 4 2
3♠	pas	pas	??	♥ H B 6 4 3
				♦ 7 6 3
				♣ 8 4

Spel 2 Oost/OW

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
--	--	1♠	??	♠ 8 5 2
				♥ A 10 7 6 4 2
				♦ V B 5
				♣ 9

Spel 3 Noord/niemand

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
--	Pas	1♣*	??	♠ H V 10 4
				♥ 9 6
				♦ B 9 8
				♣ B 10 7 3

Spel 4 West/NZ

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
Pas	Pas	1♦	??	♠ H V 4 2
				♥ V 10 7 2
				♦ 2
				♣ V B 9 2

Spel 5 Zuid/OW

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
--	--	--	??	♠ 5 4
				♥ 5 4
				♦ 9
				♣ H V 10 5 4 2

Spel 6 Zuid/niemand

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
--	--	--	??	♠ V B 10 7 4
				♥ 7 3 2
				♦ A 5 4
				♣ 7 3

Spel 7 Noord/OW

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
--	1♥	doublet	??	♠ A V 10 4
				♥ B 8 7 3
				♦ A H 10 3
				♣ 3

Heb je je bied/pas-acties bepaald? Kijk dan – geheel vrijblijvend, ik kan dat vooral in deze aflevering niet genoeg benadrukken – naar mijn biedalternatieven.

Spel 1 West/allen

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
1♠	2♥	2♠	3♥	♠ 6 4 2
3♠	pas	pas	Pas !	♥ H B 6 4 3
				♦ 7 6 3
				♣ 8 4

Zuids 3♥ kán heel storend werken, omdat oost nu niet met een 'vrijwillige' 3♠ aan oost kan vragen om met wat extra's 4♠ uit te bieden. Het is door die 3♥ nu heel goed mogelijk dat west liever zelf 3♠ speelt dan 3♥ te moeten tegenspelen.

Noord ontkent met zijn 2♥-volgbod openingskracht. Hij neemt namelijk maximale biedruimte weg. Met 13 punten of meer had hij een informatiedoublet geplaatst. OW moeten dus minstens 24 punten hebben; vooral omdat de voor hun ontbrekende schoppens gunstig verdeeld zitten, zelfs als ze samen maar zeven troeven zouden hebben(!) – dat weet je omdat jij er drie hebt – lijkt 4♠ een kansrijk contract. Daar help je ze hoogstwaarschijnlijk naartoe als je (na 3♠) 4♥ biedt. Om die reden is het ook af te raden om na 2♠ al meteen 4♥ te bieden. OW hebben elkaar al gevonden in de speelsoort; dus echt storend is die 4♥ niet. Zowel west als oost krijgt nog de keus tussen 4♠ uitbieden of het etiket angst of 'weg laten bieden'. Er zijn anno 2003 maar heel weinig spelers bang!

Spel 2 Oost/OW

West Noord Oost Zuid Zuidhand

-- -- 1♠ 2♥ ♠ 8 5 2
♥ A 10 7 6 4 2
♦ V B 5
♣ 9

Vooral niet kwetsbaar tegen kwetsbaar is het ronduit heerlijk om met een veilige kaart flink wat biedruimte weg te nemen. Neem van mij aan dat geen westspeler het prettig vindt om – vooral zonder steun in partners openingskleur – na zo'n tussenbod zijn hand te moeten omschrijven. En mocht west uiteindelijk leider worden in een sanscontract, dan weet partner noord alvast in welke kleur we zijn uitkomst verwachten. Spreek met partner af dat een volgbod dat veel ruimte wegneemt – zeker niet-kwetsbaar – al met 6/7 punten mag worden gedaan.

Spel 3 Noord/niemand

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
--	Pas	1♣*	1♠	♠ H V 10 4 ♥ 9 6
				♦ B 9 8
				♣ B 10 7 3

Paren die met minstens een 5-kaart in een hoge kleur openen, moeten met een of twee hoge 4-kaarten voor de 1♣-opening kiezen. Feitelijk weet west na 1♣ nog niets over het hoge kleurenbezit van oost. Met een 4-kaart harten zal west graag 1♥ antwoorden. En als oost daar ook een kwartet in heeft, is de ideale speelsoort gevonden. Dat maakt het storend tussenbieden na een 1♣-opening extra aantrekkelijk. Zó aantrekkelijk zelfs dat ik de minimumeis van een 5-kaart graag verlaag naar een 4-kaart. De balans tussen constructief en destructief mag – zeker na partners pas – in het voordeel van destructief uitvallen.

Spel 4 West/NZ

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
Pas	Pas	1♦	doubl	♠ H V 4 2 ♥ V 10 7 2 ♦ 2 ♣ V B 9 2

Toegegeven, je hebt geen openingshand. Daar staat tegenover dat je alle kleuren van partner uitstekend kunt verdragen. Niet onaantrekkelijk nevenvoordeel is dat de tegenstanders openingskracht bij je verwachten, met kracht dus achter oosts openingshand. Dat vergroot de kans dat ze extra voorzichtig - mogelijk té voorzichtig - zullen bieden.

Spel 5 Zuid/OW

West Noord Oost Zuid Zuidhand

-- -- -- 2♠ ♠ 5 4
♥ 5 4
♦ A 9 6
♣ H V B 5 4 2

Nee, 2♠ is geen tikfout. Het is een onderdeel van de zogenaamde RobGer-2-opening. Jaren geleden, ruim voor invoering van de multi-2♦, heb ik die bedacht en verder uitgewerkt met mijn toenmalige partner Ger van Zoelen. Onze 2-opening in een kleur heeft twee mogelijkheden: sterk, minstens 20 punten met kracht in de openingskleur; of zwak, 6/11 met minstens een 5-kaart in de aangrenzende hogere kleur. 2♠ belooft dus 20+ met schoppens of 6/11 met minstens vijf klaveren. Dat maakt de RobGer-2-opening ook veel aantrekkelijker dan de 2♦-multi, omdat de 2♦-multi geen ruimte heeft voor verdedigende biedingen met lengte in een lage kleur. Pikant detail: als de rechtertegenstander opent met 1 in een kleur, is een sprong in een nieuwe kleur eveneens RobGer-2. Stel dat in dit spel oost de gever was, en met 1♦ of 1♥ was begonnen, dan kan zuid eveneens 2♠ bieden met dezelfde betekenis. Om helemaal volledig te zijn, de enkele verhoging van tegenstanders openingskleur is eveneens RobGer. Dus ook na oosts 1♠, kan zuid 2♠ bieden. De kans dat het dan gaat om een zwakke hand met klaveren is dan inderdaad meer dan 90%... Mocht oost 1♣ openen, en het is een voorbereidende klaveren, dan leggen we inderdaad eveneens 2♠ op de mat.

Het alternatief om met deze hand preventief met 3♣ te openen, raad ik af. Daarvoor is de hand te sterk. De kans dat je daarmee een waterdicht 3SA-contract laat liggen, is levensgroot.

Oorspronkelijk beloofde de zwakke variant van de RobGer-2 minstens een 6-kaart en vijf honneurpunten in die kleur. Maar door de grote destructieve kracht hebben we het lengteminimum teruggebracht naar een 5-kaart en de vijfpunteneis laten vallen. Met als voordeel dat deze 2-opening bijzonder vaak voorkomt; tussen de 6 en 10 spellen van de 24! In de volgende trainingsaflevering gaan we dieper in op deze opening met bijbehorende antwoorden.

Spel 6 Zuid/niemand

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
--	--	--	2♥	♠ V B 10 7 4 ♥ 7 3 2 ♦ A 5 4 ♣ 7 3

Inderdaad, deze hand voldoet aan de eisen van de RobGer-2. 2♥ belooft minstens 20 punten met harten of 6/11 punten met minstens vijf schoppens. Het woord is aan de tegenstanders...

Spel 7 Noord/OW

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
--	1♥	doublet pas		♠ A V 10 4 ♥ B 8 7 3 ♦ A H 10 3 ♣ 3

Passen kan ook zeer destructief zijn. Voor de hand ligt het redoublet; waarmee zuid minstens tien punten belooft en de schiettent opent op alles wat OW laten bewegen. Het nadeel van dat redoublet is echter dat oost meteen weet hoe laat het is. Dat weet hij niet als je eerst past. West moet verplicht antwoorden met zijn nul punten, waarna oost nog in het duister tast over de puntenverdeling en wellicht nog iets moois probeert. Het mooie van jouw hand is dat je rustig kunt afwachten, met allerlei doubletmogelijkheden én 4♥ in je achterzak voor het geval OW in een laag klaverencontractje terecht dreigen te komen. Bedenk dat een eigen manche niet meer dan 420/450 punten oplevert, en OW twee down gedoubleerd al 500!

Je score

Het spreekt voor zich dat het vooral zaak is dat je met je partner op één lijn zit. Ook geef ik graag toe dat verschillende van mijn alternatieven door meer dan een enkeling discutabel genoemd zouden kunnen worden. En die vrijheid geef ik natuurlijk met alle liefde. Neem dan ook alleen de alternatieven over waar je met je partner een goed gevoel bij hebt. Is er twijfel in het kamp over een bepaald voorstel, probeer het dan een maand op proef. Noteer van elke keer dat die situatie voorkomt: de spelverdeling, jullie actie en het uiteindelijke resultaat. Aan het eind van de proeftijd geven de cijfers aan hoe voordelig of nadelig dat instrument voor jullie uitpakte.

Epiloog

Een aflevering als deze schreeuwt om een epiloog. Van Dale geeft daarvoor als eerste betekenis: *narede (van een treurspel)*... Ik geef het toe, sommige acties die ik propageer kunnen ware treurspelen ontketenen. Het kan echt helemaal misgaan. Maar, als ik kijk naar mijn eigen historie, gaat er helemaal niet zo vaak iets mis. Zelfs met tegenzitsels die fataal kunnen uitpakken, blijken tegenstanders vaak zo in de problemen te zitten dat ze blijven zoeken naar een eigen contract in plaats van een keihard strafdoublet te geven.

Probeer een verdedigende actie te zien als een tweede opslag bij tennis. Als je die te voorzichtig uitvoert, weet je zeker dat je een punt voor je tegenstander voorbereidt! Neem dan liever wat meer risico op een 'dubbele fout' met een redelijke kans op 'game'.

38. De RobGer-2-opening De schrik van elke tegenstander!

Járen geleden werd de Verdiconventie geboren. Die had niets met muziek te maken en alles met de verdedigende 3-opening. In plaats van te openen in je lange kleur, openden Verdi-aanhangers in de kleur ónder hun lange kleur.

Dus met:

♠ 7 6

♥ H V B 8 7 3 2

♦ 8 7 6

♣ 8

opende je niet 3♥ maar 3♦!

Partner bood dan 3♥, met vier speelslagen mee 4♥. Voordeel van de Verdi is de uitkomst naar de sterke hand; een grotere kans dus op een uitkomst in een vork. Passen op een Verdi-opening was daarom uitgesloten, alhoewel...

Als je partner met 3♦ opent, lengte harten belovend, dan zul je met:

♠ 9 5 2

♥ -

♦ A V B 10 9 5 3

♣ H 6 3

uiteraard wél passen.

De kans dat opener meer ruitens mee heeft dan jij hartens is immers redelijk groot... Daarmee hadden de Verdi-spelers een soms niet onbelangrijk nevenvoordeel. Stel je alleen maar even voor hoe je je voelt als je deze ruitenhand hebt tegenover een kwetsbare 3♥ openende partner.

Omdat partner in principe niet past, kwam ik op het idee om het Verdi-principe ook op 2-hoogte toe te passen. Maar dan voor een zwakke én sterke hand. Een sterke hand met lengte in de openingskleur, of een zwakke hand met lengte in de aangrenzende hogere kleur.

Zo belooft een 2♥-opening minstens 20 punten met echte hartens óf... 8/11 punten met minstens een 5-kaart schoppen. Denk nu niet meteen: 'Dat is allemaal veel te moeilijk voor mij.' Kijk eerst mee!

Noordhand a	Noordhand b
♠ A H	♠ V B 9 8 7 5
♥ A H B 9 6	♥ 9 7 6
♦ H B 7 6	♦ H B 7
♣ B	♣ B
<i>sterke variant</i>	<i>zwakke variant</i>

Met beide noordhanden openen we 2♥. Met de gegeven zuidhand gaat het bieden dan als volgt.

Zuidhand

♠ 10 6 2
 ♥ 10 5 3
 ♦ A 5 2
 ♣ V 8 7 5

Met noordhand a Met noordhand b

Noord	Zuid	Noord	Zuid	
2♥	2♠	2♥	2♠	<i>Zuid gaat uit van de zwakke variant; rekent</i>
3♦	4♥	pas		<i>dus op 8/11 punten, lengte in schoppen en</i>
				<i>sluit met de gegeven hand uiteraard de</i>
				<i>manche uit; 2♠ is dan het enige juiste</i>
				<i>antwoord.</i>

Met de zwakke variant zal noord op zuids passieve/verplichte 2♠-antwoord passen; met de sterke variant past noord natuurlijk niet; want met 2♠ kan zuid zelfs nul schoppens hebben. Met noordhand b zal noord op 2♠ passen.

Met noordhand a biedt noord 3♦. Daarmee vertelt hij in één klap drie dingen:

1. De hand is sterk, 20 punten of meer.
2. De openingskleur (harten) is echt, minstens 5-kaart.
3. Noords tweede kleur is ruiten.

Zonder tweede kleur kan noord 2SA bieden, of 3♥ als dat minstens een 6-kaart is.

Het bieden is bijzonder eenvoudig als de partner van de 2-opener minder dan drie speelslagen meeneemt, uitgaand van de zwakke variant. In dat geval hoeft deze immers niets anders te doen dan de opvolgende kleur te bieden; de manche is vrijwel uitgesloten.

Met drie speelslagen mee kan er echter meer in zitten. Dan is het zaak om wat meer informatie te vragen aan de 2-opener. Dat doen we met het 2SA-bod. Als opener de zwakke variant heeft, kan hij minimale kracht (8/9 punten) aangeven met 3♣ en maximale kracht (10/11) met 3♦. Elk ander bod omschrijft zijn 20+hand.

In deze aflevering zoomen we in op de meest eenvoudige vorm van deze 2-opening. Ik geef eerst een schema van de opening en vervolgbiedingen. Daarna wat handen om hem uit te proberen.

Opening	2 in een kleur	8/11 met 5+kaart in aangrenzende hogere kleur, óf: 20+ met lengte in openingskleur
Antwoord	aangrenzende hogere kleur	Minder dan drie speelslagen mee; uitgaand van de zwakke variant
	2SA	Drie of meer speelslagen mee; ziet manchemansen, ook als partner de zwakke variant heeft; vraagt naar exacte kracht. Antwoorden opener op 2SA: <ul style="list-style-type: none"> • 3♣: zwakke variant met 8/9 punten • 3♦: zwakke variant met 10/11 punten • elk ander antwoord: sterke hand met in ieder geval iets moois in openingskleur
	Elk ander bod	Eveneens minstens manche-inviterend; neemt minstens drie slagen mee.
	<i>Pas op doublet</i> tegenstander	'Afwachtende pas' Als rechttegenstander doubleert, mag met steun in de openingskleur worden gepast; ongeacht de kracht!!! Als volgende tegenstander ook past, moet opener: <ul style="list-style-type: none"> • met sterke hand passen! • met zwakke hand redoubleren (daarna bepaalt partner wat er verder gebeurt; kan nog steeds kiezen voor de (aangrenzende hogere) kleur waarin opener met zwakke hand lengte belooft!)

Opgelet!!!

Net als voor normale verdedigende openingen geldt voor de zwakke variant van deze 2-opening dat de opener geen 4-kaart of langer heeft in hoge bijkleur(en)!!!

Dus niet 2♦ openen met:

♠ 10 7 5 4

♥ H V 10 7 6

♦ A 7 6

♣ 8

maar gewoon beginnen met *Pas!*

De kans dat je met je verdedigende opening zelf 4♠ mist is te groot. Dan liever passen en wachten op partners opening.

Genoeg theorie, actie!

Bied de volgende west- en oosthanden uit. Dat kun je tweemaal doen, eenmaal aan de hand van je huidige biedsysteem en eenmaal volgens de RobGer-2-principes.

West is telkens geveer!!!

1. Westhand	West	Noord	Oost	Zuid	Oosthand
♠ H 6 2	??	pas	??	pas	♠ 9 3
♥ V B 10 8 5 3	??	pas	??	pas	♥ 2
♦ A 7 5					♦ V 10 8 4
♣ 8					♣ V 9 7 4 3 2

2. Westhand	West	<i>Noord</i>	Oost	<i>Zuid</i>	Oosthand
♠ H 6 2	??	pas	??	pas	♠ 9 8 4 3
♥ 8	??	pas	??	pas	♥ H 7 2
♦ A 7 5					♦ V 10 8 7
♣ H 10 8 5 4 3					♣ 6 2

3. Westhand	West	<i>Noord</i>	Oost	<i>Zuid</i>	Oosthand
♠ A 10 8 5 3	??	pas	??	pas	♠ H 9 4 2
♥ V 7 3	??	pas	??	pas	♥ A 6
♦ A 7 5					♦ H V 8 4
♣ 8 6					♣ A 9 7

4. Westhand	West	<i>Noord</i>	Oost	<i>Zuid</i>	Oosthand
♠ 10 6 2	??	pas	??	pas	♠ A H 5 3
♥ H B 3	??	pas	??	pas	♥ A 2
♦ H B 10 8 6					♦ V 7 5
♣ 8					♣ A B 10 9

5. Westhand	West	<i>Noord</i>	Oost	<i>Zuid</i>	Oosthand
♠ H 6 2	??	doublet	??	pas	♠ 3
♥ V B 10 8 5 3	??	pas	??	pas	♥ 7 2
♦ A 7 5					♦ V 10 8 7
♣ 8					♣ V 9 7 4 3 2

6. Westhand	West	<i>Noord</i>	Oost	<i>Zuid</i>	Oosthand
♠ A H 2	??	doublet	??	pas	♠ 9 3
♥ A V B 10 8	??	pas	??	pas	♥ 7 6 5
♦ A 7 5					♦ V 10 8 7
♣ H 6					♣ 7 4 3 2

Mijn biedvoorstellen staan op het volgende blad.

Mijn biedvoorstellen

1. Westhand	West	Noord	Oost	Zuid	Oosthand
♠ H 6 2	2♦	pas	2♥	pas	♠ 9 3
♥ V B 10 8 5 3	pas	pas			♥ 2
♦ A 7 5					♦ V 10 8 4
♣ 8					♣ V 9 7 4 3 2

West heeft geen opening met lengte in harten. Een prachtige hand om de 2-opening van stal te halen. En met een zwakke hand opent west in de kleur ónder de lange kleur.

Wanneer oost de manche uitsluit als west de zwakke variant heeft, heeft hij geen keus; hij biedt in de aangrenzende hogere kleur. Dat antwoord geeft aan: partner, als jij zwak bent (8/11 punten) dan wil ik 2♥ spelen.

Alerteren: oost moet de 2-opening van west alerteren; op de vraag wat die opening betekent, antwoordt oost: 'Minstens 20 punten ruitens, of 8/11 met hartens.' West alerteert het 2♥ bod: de correcte toelichting op dat bod is: 'Als mijn opening de zwakke variant is, wil oost 2♥ spelen; zijn harten bod zegt niets over zijn hartenbezit!'

Als oost dit contract mag spelen is dat al een top voor de uitkomst. Want NZ hebben samen 26 punten met acht schoppens. Natuurlijk zullen ze in de meeste gevallen wel meebieden, maar om ook dan in 4♠ te eindigen is door het wegnemen van de biedruimte een stuk lastiger.

Stel dat noord na 2♦ had geboden; dan past oost. Mocht west de sterke openingsvariant hebben, dan zal west nog iets laten horen; een bod of een doublet. Is west zwák, dan zal west in zijn eerstvolgende beurt passen, óók als NZ op dat moment in een hartencontract zitten!

2. Westhand	West	Noord	Oost	Zuid	Oosthand
♠ H 6 2	2♠	pas	3♣	pas	♠ 9 8 4 3
♥ 8	pas	pas			♥ H 7 2
♦ A 7 5					♦ V 10 8 7
♣ H 10 8 5 4 3					♣ 6 2

Hier zien we een kant van de RobGer-2 die de multi-2♦ niet heeft: ook met lengte in een lage kleur en een zwakke hand, verdedigend kunnen openen. Natuurlijk zou je ook de 'gewone' 3♣-opening kunnen toepassen. Maar met 10/11 punten zit daar een te groot risico aan van een gemiste 3SA dankzij de slagen in die lage kleur. Het nadeel dat oost een trap hoger moet, 3♣, wordt gecompenseerd door de extra biedmuur die daarmee wordt opgeworpen voor NZ. Ondanks hun negen hartens.

Maar het kan ook omgekeerd; als oost een punt of 10/12 heeft zal hij eveneens 3♣ bieden. In dat geval hebben NZ samen rond de 20 punten en negen hartens. De kans dat ze dan wél 4♥ bieden - en down gaan - is eveneens levensgroot. En wat de keerzijde betreft; een keer gevoelig down gaan in 3♣, komt in de praktijk hoogstzelden voor. Want áls een van de tegenstanders flink wat klaveren tegen heeft en een strafdoublet plaatst, loopt zijn partner zónder klaveren – en een eigen lange kleur – er (gelukkig) regelmatig snel uit.

3. Westhand	West	Noord	Oost	Zuid	Oosthand
♠ A 10 8 5 3	2♥	pas	2SA	pas	♠ H 9 4 2
♥ V 7 3	3♦	pas	4♠	pas	♥ A 6
♦ A 7 5	pas	pas			♦ H V 8 4
♣ 8 6					♣ A 9 7

De 2♥-opening spreekt voor zich. Als de partner van de opener – uitgaand van een zwakke opening – vier slagen meeneemt, is een manchecontract kansrijk. In dat geval bied je niet zwak (de opvolgende kleur) maar 2SA. Daarmee vraag je aan de opener om zijn hand te omschrijven. 3♣ geeft een minimale zwakke hand aan (8/9 punten), 3♦ een maximale zwakke hand (10/11). In beide gevallen weet oost dat west minstens een 5-kaart schoppen heeft. Met elk ander antwoord dan 3♣/3♦ belooft west een stérke hand.

Na 3♦ parkeert oost het contract in 4♠. Met drie slagen mee, kan oost na 3♣ inviteren met 3♠.

4. Westhand	West	Noord	Oost	Zuid	Oosthand
♠ 10 6 2	2♣	pas	2SA	pas	♠ A H 5 3
♥ H B 3	3♣	pas	3SA	pas	♥ A 2
♦ H B 10 8 6	pas	pas			♦ V 7 5
♣ 8					♣ A B 10 9

Ook nu neemt oost vier slagen mee; alle reden om met 2SA te vragen naar wests werkelijke kracht en verdeling. Mocht west daar sterk op antwoorden; dus minstens 20 punten; dan staat slem uiteraard vast. Met de gegeven hand biedt west 3♣; de zwakke variant, met minimale kracht (8/9 punten). Met de hand van oost is dat nog altijd genoeg om dan voor 3SA te kiezen. Ondanks de 3-kaart ruiten mee. 3SA is nu eenmaal aantrekkelijker dan 5♦.

5. Westhand	West	<i>Noord</i>	Oost	<i>Zuid</i>	Oosthand
♠ H 6 2	2♦	doublet	pas	pas	♠ 9
♥ V B 10 8 5 3	redoubl	pas	2♥	pas	♥ 7 2
♦ A 7 5	pas	pas			♦ V 10 8 7
♣ 8					♣ V 9 7 4 3 2

Een mooi voorbeeld van de 'afwachtende pas'. Na noords doublet mag oost passen, ongeacht zijn kracht. Dat mag oost dus met nul en met 20 punten. Het enige dat oost met die pas zegt is: 'Partner, als je hand de sterke variant is, wil ik 2♦ spelen.' En ondanks deze zwakke hand van oost, zal dat dan kassa zijn met een sterke openingshand – met ruitens dus – bij west. Het grote voordeel van deze pas zonder krachtslimiet, is dat zuid meestal niet kan inschatten of west nu wel of niet de sterke variant heeft. En dat maakt het voor zuid bijzonder riskant om te passen. Door zuids min of meer gedwongen bod weet noord niet hoe sterk zuids antwoord is. Kortom, deze – vaak voorkomende – situatie, is voor de RobGer-2-bieders een stuk overzichtelijker dan voor NZ. Eigenlijk is oost de enige speler op dat moment die weet hoe de kracht verdeeld is, tenminste, nadat west in zijn tweede beurt heeft gesproken.

Als west sterk is, past hij. Is hij zwak, en dat zal hij meestal zijn, dan plaatst hij een redoublet. Daarmee laat hij aan oost over wat het eindcontract wordt. Biedt noord na dat redoublet, dan past oost verder. Past noord, dan biedt oost alsnog 2♥.

6. Westhand	West	<i>Noord</i>	Oost	<i>Zuid</i>	Oosthand
♠ A H 2	2♥	doublet	pas	pas	♠ 9 3
♥ A V B 10 8	pas				♥ 7 6 5
♦ A 7 5					♦ V 10 8 7
♣ H 6					♣ 7 4 3 2

Oost wil wel 2♥ spelen als west een sterke opening heeft; hij past, wederom zonder ook maar iets te vertellen over zijn kracht. Ook met kracht past hij. Per slot van rekening is 2♥ gedoubleerd al een manchecontract dat met twee overslagen veel meer oplevert dan 4♥ ongedoubleerd precies gemaakt. West is sterk, en heeft dus geen keus; hij past (voor de zaaltop)!

Tot zover de RobGer-2 in vogelvlucht. Ik geef nog enkele adviezen.

Houd rekening met de kwetsbaarheid, als alleen jullie kwetsbaar zijn, zal de tegenpartij een lossere vinger hebben aan de trekker van hun doubletgeweer. Open dan geen twee met een te pierige of te korte kleur of met te weinig punten. Daar staat tegenover dat je niet-kwetsbaar tegen kwetsbaar de ondergrens van de zwakke variant best mag laten zakken tot een punt of zes! Maar, zet dat wél op je systeemkaart! Al is het maar om dat zélf te onthouden.

Voor de fijnproevers

Je kunt deze opening ook spelen na een opening van de tegenpartij van 1 in een kleur. In dat geval bied je met een enkele sprong. Met een zwakke hand weer ónder de lange kleur, en met een sterke hand ín je beste kleur. Ben je zwak en heb je lengte in de aangrenzende hogere kleur dan waarin de tegenpartij opende, dan verhoog je die openingskleur zónder sprong.

Voorbeeld

Jij hebt – niet kwetsbaar tegen kwetsbaar:

♠ H V B 7 6

♥ 6 4

♦ B 7 5 3

♣ 8

Rechts van jou wordt 1♥ geopend. Dan bied jij 2♥ (sterk met de aangrenzende lagere kleur (ruiten) of zwak met de aangrenzende hogere kleur (schoppens). De vervolgbiedingen zijn als na de 'normale' 2-opening.

Een ander alternatief is om naast de zwakke variant alleen sterke handen met 4441/5440-verdelingen te spelen, met een kracht van 15 t/m 20 punten. Met de sterke 4441/5440-hand open je dan in de kleur onder de singleton/renonce. Ik geef een voorbeeld.

♠ A V 8 7

♥ 9

♦ A H 7 4

♣ H V 9 7

Open 2♦ (kleur onder de singleton). Na 2♥ bied je 2♠. Daarmee vertel je in één klap in welke drie kleuren je vierkaarten zitten.

Stel dat partner op jouw 2♦-opening 2SA biedt (vraag naar je kracht), dan zou 3♣/♦ respectievelijk een minimale of maximale zwakke hand aangeven. Met 3♥ geef je een minimale 4441-hand aan (15/17) en met 3♠ een maximale 4441-hand (18/20). Maar ook daar zijn nog mooiere varianten op; bijvoorbeeld in plaats van punten het aantal tophonneurs doorgeven. Het moge duidelijk zijn; over dit onderwerp zou ik nog vele afleveringen kunnen doorpraten. Dat doe ik echter niet. Dit is de eerste en laatste keer dat ik de geheimen van de RobGer-2-opening onthul. Ik pas hem namelijk liever zelf driemaal toe dan dat ik hem één keer als tegenstander voor mijn kiezen krijg!

Ik wens je heel veel plezier toe met dit biedwapen. Ik geniet er al jaren van...

39. De juiste weg

Vooraf in sanscontracten kan het voorkomen dat je geen slag hoeft te versieren door te snijden of het contract alleen kunt maken met behulp van iets anders slims. Soms is het al genoeg als je alleen maar de kaarten in de juiste volgorde afdraait. Een leuk voorbeeld daarvan zat op 1 september tussen de spellen van de A-groep van Brios. En het spreekt vanzelf dat alleen de A-spelers die in een sanscontract terecht kwamen deze 'wandeling' konden maken.

Het biedverloop was als volgt.

West	Noord	Oost	Zuid
--	1♦	pas	1♥
1♠	2♣	pas	3SA
pas	pas	pas	

Vraag 1

Je komt na dit biedverloop als westspeler uit met ♠V.

Op tafel verschijnt:

dummy

♠ A 3

♥ A

♦ H B 7 6 3 2

♣ H 8 5 3

jouw westhand

♠ V B 10 9 7

♥ B 8 6 5

♦ 9

♣ V 10 9

Stel, dat de leider jouw ♠V in de hand neemt met ♠H. En dan achter elkaar zes ruitenslagen maakt. Welke zes kaarten heb je dan na die ruiteninvasie nog in je hand? Zuid ruimde na drie ruitens achtereenvolgens op: twee klaverenkaarten en een schoppenkaart.

Ga pas naar het volgende blad als je deze vraag hebt beantwoord!

Vraag 2

♠ A 3

♥ A

♦ H B 7 6 3 2

♣ H 8 5 3

♠ H 6 2

♥ H V 9 7 3 2

♦ A V

♣ B 8

West	Noord	Oost	Zuid
--	1♦	pas	1♥
1♠	2♣	pas	3SA
pas	pas	pas	

Ik geef het meteen toe; 3SA zou je een 'paardenbod' kunnen noemen. In 'paren' vind ik - ook met een sterke lange hoge kleur - sans bijzonder verleidelijk vanwege de 10 punten die sans nu eenmaal meer oplevert dan een contract in een hoge kleur. Inderdaad, mits het troefcontract niet een slag méér oplevert. Een andere reden voor mijn sanscontract was om te voorkomen dat mijn partner – na mijn 3♥ - 3SA zou moeten bieden. Want dan wordt meteen door mijn ♠H uitgekomen.

Met deze zuidhand is het niet mogelijk om achter elkaar zes ruitenslagen op te rapen. Om te voorkomen dat ik de oplossing van deze vraag al in vraag 1 gaf, moest ik even iets forceren...

West komt tegen 3SA uit met ♠V. In welke volgorde kun je je kaarten het beste afdraaien?

Het antwoord staat op het volgende blad.

Welke zes kaarten heb je nog na zuids ♠H en zes ruitenslagen?

jouw westhand

♠ V B 10 9 7

♥ B 8 6 5

♦ 9

♣ V 10 9

Zuid heeft harten geboden en heeft daar dus minstens een 4-kaart in. Zolang zuid geen hartenkaart opruimt, doe jij dat ook niet. Je hebt dus na de zevende slag in ieder geval nog je vier hartens in je handen!

De aanbevolen wandelroute

♠ A 3

♥ A

♦ H B 7 6 3 2

♣ H 8 5 3

♠ H 6 2

♥ H V 9 7 3 2

♦ A V

♣ B 8

West start tegen jouw 3SA net ♠V. In welke volgorde draai je de noordelijke en zuidelijke kaarten af.

Neem met ♠A.

Speel ♦2 naar ♦A.

♦V (♦3 weg).

♥2 naar ♥A.

♦H, ♦B, als de ontbrekende ruitens niet 5-0 zaten, ook alle volgende ruitens. Daarop ruim je in zuid de twee klaverenkaarten, één schoppen en één lage harten op.

♠3 naar ♠H.

♥H, ♥V, ♥B en ♥7.

Dertien slagen gemaakt als de ontbrekende hartens 3-3 zaten, óf als de speler met meer dan drie hartenkaarten hartens opruimde om zijn hoge zwarte kaarten te sparen. Niet zelden wordt bij het opruimen van kaarten vergeten welke kleur de leider heeft geboden...

40. Creatief omgaan met Lavinthal

In deze aflevering staat de eerste bridgetheoriesessie van Bridgeclub Brios centraal. Vorige week zond ik de oefeningen mee met de normale elektronische bridgehap. We beginnen met een herhaling van de theorie en de opgaven; om ons daarna te storten in de juiste aanpak met toelichting. Mocht je om wat voor reden de Brios-sessie niet hebben meegemaakt, dan krijg je nu alle gelegenheid om te voorkomen dat je daardoor op achterstand wordt gezet. Overigens was de opkomst, ondanks het vroege tijdstip van 19:10 uur, opvallend groot. Naar schatting zo'n 24 man zetten zich schrap.

Basisprincipe Lavinthal

Zodra in een **troefcontract** vaststaat dat doorspelen in de voorgespeelde/uitgekomen bijkleur voor degene die aan slag blijft/komt niet mogelijk is of zichtbaar ongewenst, vraagt een nodeloos hoog (bij)gespeelde kaart om terugkomst in de hoogste, en een opvallend lage kaart om terugkomst in de laagste van de twee overige bijkleuren.

Voorbeeld

West	Noord	Oost	Zuid
--	--	1♠	2♥
<i>pas</i>	4♥	<i>pas</i>	<i>pas</i>
<i>pas</i>			

Dummy

♠ V 6 4

♥ H B 7 4

♦ H 7 3

♣ H V B

Westhand

♠ 2

♥ 6 5 3

♦ B 10 9

♣ 9 8 6 5 3 2

West start met ♠2. Oost neemt met ♠A (zuid ♠3).

Oost speelt ♠8 terug (zuid ♠5), door west afgetroefd.

Vraag: Wat wil west nu het liefste?

Antwoord: Oost weer aan slag brengen om nóg een introever te maken!

Vraag: In welke kleur kan west oost weer aan slag brengen?

Antwoord: geen flauw idee, maar... als OW Lavinthal spelen is dat een fluitje van een cent!

Juiste terugkomst

Oost gaat ervan uit dat west zal introeven. Met een zo laag mogelijke kaart vraagt oost om terugkomst in de laagste van de twee overige bijkleuren: klaveren; met een verdacht hoge kaart om terugkomst in ruiten.

Omdat oost met zijn 1♠-opening meer schoppens moet hebben, mogen we ♠8 zien als zijn laagste kaart. Hij had anders beslist duidelijker – met een hogere schoppenkaart dus – om een terugkomst in ruiten gesmeekt.

Oefeningen

1. West NoordOost Zuid

-- -- 4♠ 5♦
pas 6♦ pas pas
pas

Dummy

♠ 10 6
♥ A H V 8 7 5 3
♦ A 6 3
♣ 9

Oosthand a

♠ H V B 9 7 3 2
♥ 6 2
♦ -
♣ A 10 4 3

Oosthand b

♠ H V B 9 7 3 2
♥ -
♦ 5 2
♣ H V 4 3

Partner west komt uit met ♠A. Welke kaart moet oost bijspelen:

- met oosthand a?
- met oosthand b?

2. West NoordOost Zuid

-- 1♣ pas 1♥
pas 2♥ pas 4♥
pas pas pas

Dummy

♠ H 8 2
♥ A 6 4
♦ B 6
♣ H V B 8 4

Westhand a

♠ A B 9 7 5 3
♥ 3
♦ 8 5 3
♣ A 5 2

Westhand b

♠ A B 9 7 5 3
♥ 3
♦ A 5 3
♣ 7 5 2

Tegen 4♥ kom je uit met ♠A. Partner oost speelt ♠V bij. Met welke kaart begin je de tweede slag:

- met westhand a
- met westhand b

3. West NoordOost Zuid

-- -- 1♠ pas
2♠ doubl. pas 3♦
pas pas pas

Dummy

♠ 4 2

♥ V 10 9 3

♦ A H 3

♣ A H B 10

Oosthand

♠ H V 10 8 2

♥ A H B

♦ 8 2

♣ 6 4 3

West komt uit met ♠A. Welke kaart speel je bij met deze oosthand?

Op het volgende blad staan de antwoorden

Antwoorden

1. West NoordOost Zuid

-- -- 4♠ 5♦
pas 6♦ pas pas
pas

Dummy

♠ 10 6
♥ A H V 8 7 5 3
♦ A 6 3
♣ 9

Oosthand a

♠ H V B 9 7 3 2
♥ 6 2
♦ -
♣ A 10 4 3

Oosthand b

♠ H V B 9 7 3 2
♥ -
♦ 5 2
♣ H V 4 3

Partner west komt uit met ♠A. Welke kaart moet oost bijspelen:

- met oosthand a?
- met oosthand b?

Antwoord

a

♠2! Het staat – ook voor west – vrijwel vast dat de volgende schoppenslag door zuid zal worden afgetroefd. Ook dat oost de overige hoge schoppen heeft. Het is daarom zinloos om een signaal te geven over het wel of niet doorspelen van de schoppenkleur. Wat wél van

belang is, is dat west in de juiste kleur voortzet, in klaveren! Als dat nu niet meteen gebeurt, is het waarschijnlijk te laat. Op de lange hartenkaart kan zuid heel wat klaverenverliezers opruimen. Met de **laagst mogelijke** schoppenkaart vraagt oost om terugspel in de laagste van de twee overige bijkleuren.

b

♠B! Een hoge schoppen. ♠H mag ook. Nu smeekt oost om terugkomst in de hartenkleur, zodat hij met een introever het vonnis over NZ kan vellen.

2. West NoordOost Zuid

-- 1♣ pas 1♥
pas 2♥ pas 4♥
pas pas pas

Dummy

♠ H 8 2

♥ A 6 4

♦ B 6

♣ H V B 8 4

Westhand a

♠ A B 9 7 5 3

♥ 3

♦ 8 5 3

♣ A 5 2

Westhand b

♠ A B 9 7 5 3

♥ 3

♦ A 5 3

♣ 7 5 2

Tegen 4♥ kom je als west uit met ♠A. Partner oost speelt ♠V bij. Met welke kaart begin je de tweede slag:

- met westhand a

- met westhand b

Antwoord

- **met westhand a:** met ♠3! Vraagt om terugkomst – na oosts introever – in klaveren (lage kaart vraagt om terugkomst in laagste bijkleur).

- **met westhand b:** met ♠B! Vraagt om een ruitenterugkomst (hoge kaart vraagt om terugkomst in hoogste bijkleur).

3. West NoordOost Zuid

-- -- 1♠ pas
2♠ doubl. pas 3♦
pas pas pas

Dummy

♠ 4 2
♥ V 10 9 3
♦ A H 3
♣ A H B 10

Oosthand

♠ H V 10 8 2
♥ A H B
♦ 8 2
♣ 6 4 3

West komt uit met ♠A. Welke kaart speel je bij met deze oosthand?

Antwoord

♠H! Met deze extreem hoge kaart smeekt oost om terugkomst in harten; de hoogste van de twee andere bijkleuren. Waarschijnlijk komt partner west niet meer aan slag; dan is dit de enige kans om door de hartens heen te spelen. Als niet meteen in harten wordt vervolgd, is de kans groot dat zuid op noords klaveren hartenverliezers gaat opruimen. ♠H kan niet vragen om schoppendoorspel; door het openingsbod van oost is diens schoppenbezit immers al bekend en zou west zonder hoge schoppenkaart van oost in schoppen voortzetten. Daarom moet ♠H wel een Lavinthalsignaal zijn.

41. Groot en klein!

Alleen al door het uitsluitend waarde toekennen aan de vier hoogste honneurs, is het niet meer dan logisch dat wij bridgers geen oog meer hebben voor de lagere kaarten.

Sterker, onze ogen zién vaak de lage kaarten niet eens. Maar troost je, deze ontwikkeling komt niet alleen voor in de bridgesport. Probeer maar eens te observeren tijdens een buffet met veel grote en kleine heerlijkheden, en let dan eens op de borden van de gelukkigen die het eerst op het buffet worden losgelaten – als je daar tenminste dan tijd voor kunt vrijmaken. Het gaat dan toch alleen om groot en veel!

Kort geleden ontving ik een leuk testje, misschien ken je hem al. De opdracht is eenvoudig. Hoeveel maal is de letter **F** in de volgende tekst gebruikt?

FINISHED FILES ARE THE
RESULT OF YEARS OF SCIENTIFIC
RESEARCH COMBINED WITH THE
EXPERIENCE OF YEARS.

De oplossing staat op het volgende blad.

FINISHED FILES ARE THE
RESULT OF YEARS OF SCIENTIFIC
RESEARCH COMBINED WITH THE
EXPERIENCE OF YEARS.

Telde je er drie? Dan mag je zeggen dat je helemaal van deze tijd bent. De letter F is namelijk **zes**maal gebruikt; je zag zéér waarschijnlijk de kleine woordjes (OF) over het hoofd. Heel normaal dus. Alleen mensen met een afwijking tellen er meteen zes. Daar ben ik blij om, want dat voorkomt dat mijn mailbox vol komt te staan met meldingen als: "Maar ik zag er toevallig wél meteen zes!" Alsof mij dat wat kan schelen!

Hoor je bij de normale hap, dan ben je in ieder geval gewaarschuwd; je bent kennelijk te veel geconcentreerd op veel en groot, op schrapen dus...

♠ 7 6 4

♥ 6 5 2

♦ V 6 4 3

♣ 8 6 4

♠ A H

♥ A V 8 7

♦ A H 7 2

♣ A B 10

Je zit in 3SA; west komt uit met ♠V.

Hoe probeer je dit contract te maken?

Het antwoord staat op het volgende blad.

Speelplan

♠ 7 6 4

♥ 6 5 2

♦ V 6 4 3

♣ 8 6 4

♠ A H

♥ A V 8 7

♦ A H 7 2

♣ A B 10

Je zit in 3SA; west komt uit met ♠V.

Hoe probeer je dit contract te maken?

Antwoord

Als de ontbrekende ruiten normaal verdeeld zitten (3-2) tellen we vier ruitenslagen. Met ♠AH, ♥A en ♣A tellen we dan acht slagen. De negende kan zowel uit de hartens als uit de klaveren komen. Uit de hartens als ♥H bij oost zit; uit de klaveren als oost minstens één van de twee ontbrekende honneurs heeft. De kans dat oost één of twee klaveren honneurs heeft is tweemaal zo groot als dat oost ♥H heeft. Als je bent overgestoken naar noord moet je dus geen harten inspelen.

Als je dat wél van plan was, krijg je nu de kans om je speelplan aan te passen. We gaan op het volgende blad verder.

(Aangepast) speelplan

♠ 7 6 4

♥ 6 5 2

♦ V 6 4 3

♣ 8 6 4

♠ A H

♥ A V 8 7

♦ A H 7 2

♣ A B 10

3SA; uitkomst ♠V.

We moeten dus naar noord voor de klaverensnit. Maar... omdat de eerste snitpoging waarschijnlijk mislukt door een plaatje van west, moeten we daarna nóg een keer naar noord voor de winnende snit over het plaatje van oost. De eerste oversteek is geen probleem, dankzij ♦V. En de tweede oversteek is ook een eitje, mits je niet bij de eerste oversteek met ♦2 naar ♦V sprong! Heb je na de derde ruitenslag nog ♦7 in je handen, dan zag je het belang van de laagste ruiten over het hoofd...

Tot besluit een heel ander spel.

♠ 9 7 5

♥ 8 7

♦ A H V 5 2

♣ 9 7 5

♠ A 3

♥ H V 4 3

♦ 10 9 6 4

♣ A H V

Tegen jouw 3SA start west met ♠H.

Hoe pak je dat aan?

Het antwoord staat op het volgende blad.

Antwoord

♠ 9 7 5

♥ 8 7

♦ A H V 5 2

♣ 9 7 5

♠ A 3

♥ H V 4 3

♦ 10 9 6 4

♣ A H V

Tegen jouw 3SA start west met ♠H.

Als de ontbrekende vier ruitens 3-1 zitten of 2-2, maak je dit contract op je sloffen. Je telt dan negen vaste slagen: een in schoppen, vijf in ruiten en drie in klaveren. Natuurlijk zit er wel een heel klein addertje onder het gras. Na de derde ruitenslag is het noodzakelijk dat je in zuid ♦4 hebt. Want met een hogere kaart zal de vierde ruitenslag voor zuid zijn, en de vijfde ruiten in noord onbereikbaar!

Maar... dat is niet het enige addertje! Als je in dit spel namelijk begint met ♦10 (of ♦9) naar ♦A, doe je het óók verkeerd als de vier ontbrekende ruitens bij west blijken te zitten. Kijk mee. Na de eerste slag is de situatie dan:

♦ - H V 5 2

♦ B 8 7 -

♦ - 9 6 4

Als zuid (na de oversteek in klaveren) ♦9 voorspeelt, zal west dekken en noord ♦H daarop gooien. Vervolgens heeft west ♦8 ♦7 en noord maar één hogere kaart, ♦V.

De juiste speelwijze vanaf het begin is daarom ♦6 naar ♦A. Mocht oost dan niet bekennen, dan is er geen probleem.

♦ - H V 5 2

♦ B 8 7 -

♦ 10 9 - 4

Zuid steekt weer in de klaveren over naar zuid en speelt ♦10 voor. Dekt west met ♦B, dan neemt noord met ♦H; ♦2 naar ♦9 en ♦4 naar ♦V, waarna ♦2 het feest compleet maakt.

Zou west ♦10 niet dekken, dan is het helemaal gemakkelijk. Noord duikt ook, waarna ♦H, ♦V en ♦2 de overige drie ruitenslagen voor hun rekening nemen.

42. Uitspel: Veilig

Vorige week zond ik de negen spellen al mee waarin je leider mag zijn. Ik gaf daarbij slechts één aandachtspunt mee. Namelijk om ná de vaststelling van je speelplan zoals je dat altijd doet, ook te proberen rekening te houden met wat akeliger tegenzitsels van de ontbrekende kaarten. Bijvoorbeeld dat de ontbrekende kaarten niet 3-2 zitten maar 4-1, en hoe je díé ellende eventueel kunt bezweren. Afgelopen maandagavond mocht ik voor aanvang van de clubavond al met de echte liefhebbers reeds over de juiste aanpakken stoeien.

Het leuke is dat naarmate je beter kunt omgaan met akelige verdelingen, er in plaats van irritatie een warm gevoel van geluk gaat ontstaan als een tegenstander snel renonceert. Want dát is dan een heerlijke gelegenheid om je te onderscheiden!

Om de essentie van de vraagstukken zoveel mogelijk boven water te krijgen, geef ik de niet van belang zijnde kaarten aan met een •

Stel per spel je speelplan vast met je onderbouwing. De juiste aanpak volgt op de volgende bladen.

Alle spellen zijn ontleend aan het 'Bridge Handboek van Victor Mollo en Nico Gardener! Een prachtige oplossing voor degenen die in paniek raken als ze weer een cadeau voor zichzelf moeten bedenken (denk alleen al aan die twee roodgeklede en bebaarde mannen in de decembermaand).

OPGELET!!! In sommige situaties wordt bewust een slag weggegeven om te voorkomen dat je bij een beroerd zitsel méér slagen en daardoor het contract verliest. In een viertallenwedstrijd is de meest veilige speelwijze altijd goed omdat een overslag geen zoden aan de dijk zet. Maar in een parenwedstrijd is het fataal als jij door je veilige spel precies je contract maakt, en de concurrentie zonder die veiligheden een overslag. Houd daar rekening mee. Stel in een parenwedstrijd wél altijd je contract op de eerste plaats als je aan de hand van de kaarten kunt opmaken dat de meeste concurrenten niet in jouw contract zullen zitten; of als de tegenpartij doubleerde. Zodra je er redelijk van overtuigd bent dat je een uitstekende score hebt als je zonder overslag je contract maakt, lever je daarvoor de kans op een overslag in. Dan kies je veiligheid voor alles.

Spel 1	Spel 2	Spel 3
<p>♠ H 9 2</p> <p>♥ A H V</p> <p>♦ A H •</p> <p>♣ A • • •</p>	<p>♠ H 6 2</p> <p>♥ V • •</p> <p>♦ • • • •</p> <p>♣ V B •</p>	<p>♠ A V •</p> <p>♥ H • • •</p> <p>♦ V 6 4 3</p> <p>♣ A H</p>
<p>♠ A B 8 7 4</p> <p>♥ B • •</p> <p>♦ V B • •</p> <p>♣ •</p>	<p>♠ A 10 7 5 3</p> <p>♥ A H •</p> <p>♦ • •</p> <p>♣ A H •</p>	<p>♠ H B •</p> <p>♥ A • •</p> <p>♦ H B 8 5 2</p> <p>♣ • •</p>
<p>Contract: 6♠; uitkomst: ♣V.</p>	<p>Contract: 4♠; uitkomst: ♥B.</p>	<p>Contract: 5♦; uitkomst: ♣V.</p>
<p>Hoe speel je de schoppenkleur?</p>	<p>Hoe speel je de schoppenkleur?</p>	<p>Hoe ga je om met de ruitens?</p>

Spel 4	Spel 5	Spel 6
<p>♠ B •</p> <p>♥ H V • •</p> <p>♦ • • • • •</p> <p>♣ A H 3</p>	<p>♠ • • • •</p> <p>♥ A • •</p> <p>♦ A V •</p> <p>♣ B 5 4 3</p>	<p>♠ H • • • •</p> <p>♥ -</p> <p>♦ B 8 4 3</p> <p>♣ • • • • • •</p>
<p>♠ H •</p> <p>♥ A •</p> <p>♦ A H V</p> <p>♣ 9 8 7 6 5 4</p>	<p>♠ H •</p> <p>♥ H • •</p> <p>♦ H • •</p> <p>♣ A H 9 8 2</p>	<p>♠ A •</p> <p>♥ A H V</p> <p>♦ A V 9 7 6 2</p> <p>♣ A •</p>
<p>Contract: 5♣;</p> <p>uitkomst: kleine schoppen naar oosts ♠A. Oost speelt schoppen door.</p>	<p>Contract: 3SA;</p> <p>uitkomst ♦B.</p>	<p>Contract: 6♦; uitkomst ♠2 neem je in dummy met ♠H.</p>
<p>Hoe speel je de klaveren?</p>	<p>Hoe speel je de klaveren?</p>	<p>Met welke ruiten begin je de tweede slag?</p>

Spel 7	Spel 8	Spel 9
<p>♠ • • •</p> <p>♥ A H •</p> <p>♦ • • •</p> <p>♣ A V 10 9 4 2</p> <p>♠ H B •</p> <p>♥ • • • • •</p> <p>♦ A V • •</p> <p>♣ H 8</p>	<p>♠ V</p> <p>♥ • • • •</p> <p>♦ A H B 7 4 3 2</p> <p>♣ • • •</p> <p>♠ A B •</p> <p>♥ A • • • •</p> <p>♦ 6 5</p> <p>♣ A B • •</p>	<p>♠ 6</p> <p>♥ • • • • •</p> <p>♦ • • • • •</p> <p>♣ • • • • •</p> <p>♠ H V 10 5 4 3 2</p> <p>♥ A H</p> <p>♦ A H •</p> <p>♣ A</p>
<p>Contract: 3SA; uitkomst: ♠6, oost ♠V.</p>	<p>Contract: 3SA; uitkomst: ♠2, oost ♠H, zuid ♠A. Op ♦6 legt west ♦8.</p>	<p>Contract: 4♠; uitkomst: ♣V.</p>
<p>Veilig speelplan?</p>	<p>Welke ruiten moet dummy leggen?</p>	<p>Welke schoppenkaart moet de leider in de tweede slag spelen?</p>

Veilige aanpak van de negen spellen

Spel 1	Spel 2	Spel 3
<p>♠ H 9 2 ♥ A H V ♦ A H • ♣ A • • •</p>	<p>♠ H 6 2 ♥ V • • ♦ • • • • ♣ V B •</p>	<p>♠ A V • ♥ H • • • ♦ V 6 4 3 ♣ A H</p>
<p>♠ A B 8 7 4 ♥ B • • ♦ V B • • ♣ •</p>	<p>♠ A 10 7 5 3 ♥ A H • ♦ • • ♣ A H •</p>	<p>♠ H B • ♥ A • • ♦ H B 8 5 2 ♣ • •</p>
<p>Contract: 6♠; uitkomst: ♣V.</p>	<p>Contract: 4♠; uitkomst: ♥B.</p>	<p>Contract: 5♦; uitkomst: ♣V.</p>
<p>Hoe speel je de schoppenkleur?</p>	<p>Hoe speel je de schoppenkleur?</p>	<p>Hoe ga je om met de ruitens?</p>
<p>Eerst (naar) ♠A; dan vanuit zuid ♠4 voor. Als west klein legt, leg je in noord ♠9. Als oost neemt zaten de schoppens 3-2 en haal je de laatste op met ♠H. Als west niet bekent, leg je ♠H om vervolgens naar ♠B te spelen.</p>	<p>Als je maar één schoppenslag verliest, maak je je contract. Met de ontbrekende schoppens 3-2 kun je het niet verkeerd doen; met de schoppens 5-0, of met ♠VB in vieren bij west, kun je het niet goed doen. Maar... tegen ♠VB in vieren bij oost kun je je wapenen. Speel ♠3 naar ♠H; dan ♠2 naar ♠10. Als oost bekent, is je contract al gemaakt! Want... als west neemt, zaten ze 3-2 en is de laatste schoppen voor jou. En met ♠VB-vierde bij oost, zal west nu renonceren.</p>	<p>Je hebt geen probleem als de ontbrekende troeven 2-2 of 3-1 zitten. Ook niet als west de vier ontbrekende troeven heeft, want dan ben je kansloos. Alleen met de vier troeven bij oost kun je je contract maken, mits...je begint met ♦V! West renonceert dan, waarna je vanuit noord de ruitens aanspeelt door oosts ♦10 9 7, naar zuids ♦H B 8. Door het missen van ♦10 én ♦9, is het niet goed eerst een van de dubbele honneurs te spelen. ♦V kan namelijk niet ♦10 én ♦9 opvangen.</p>

Spel 4	Spel 5	Spel 6
<p>♠ B •</p> <p>♥ H V • •</p> <p>♦ • • • • •</p> <p>♣ A H 3</p>	<p>♠ • • • •</p> <p>♥ A • •</p> <p>♦ A V •</p> <p>♣ B 5 4 3</p>	<p>♠ H • • • •</p> <p>♥ -</p> <p>♦ B 8 4 3</p> <p>♣ • • • • • •</p>
<p>♠ H •</p> <p>♥ A •</p> <p>♦ A H V</p> <p>♣ 9 8 7 6 5 4</p>	<p>♠ H •</p> <p>♥ H • •</p> <p>♦ H • •</p> <p>♣ A H 9 8 2</p>	<p>♠ A •</p> <p>♥ A H V</p> <p>♦ A V 9 7 6 2</p> <p>♣ A •</p>
<p>Contract: 5♣;</p> <p>uitkomst: kleine schoppen naar oosts ♠A. Oost speelt schoppen door.</p>	<p>Contract: 3SA;</p> <p>uitkomst ♦B.</p> <p><i>Hoe speel je de klaveren?</i></p>	<p>Contract: 6♦; uitkomst ♠2 neem je in dummy met ♠H.</p> <p><i>Met welke ruiten begin je de tweede slag?</i></p>
<p>Hoe speel je de klaveren?</p> <p>Speel ♣9 voor en leg – als west laag bijspeelt – in noord ♣3. Als oost neemt of bekent, zaten de klaveren 2-2 of 3-1 en heb je verder geen verliezers. Als west ♣9 dekt en oost bekent, neem je over, ga je in een andere kleur naar zuid en snijd je weer. Vooral in een parenwedstrijd is het wel of niet snijden een lastig dilemma. Want met de klaveren 2-2 maak je altijd een overslag door ♣AH te slaan. Snijd in viertallen altijd, en in paren als je contract gedoubleerd is. Werk in paren zónder</p>	<p>Speel vanuit dummy ♣3; als oost laag bijspeelt, leg je in zuid ♣8. Dit is een veilige speelwijze, omdat je daarmee voorkomt dat oost aan slag komt. Want als dat gebeurt kun je er donder op zeggen dat oost schoppen door je heen speelt, en als ♠A bij west zit is dat niet leuk.</p>	<p>Met ♦B! Met tien kaarten in dezelfde kleur is snijden op ♦H verplicht (met elf troeven is ♦A slaan een fractie kansrijker dan snijden). Het voorspelen van ♦B is noodzakelijk; als west namelijk niet bekent, kun je daarna – met een hartenintroevert(!) - naar noord om weer ruiten voor te spelen.</p> <p>Fout is om de eerste ruitenslag te beginnen met een kleine ruiten naar ♦V. Dat kost een ruitenverliezer omdat oost met ♦H 10 blijft zitten en alleen ♦A in zuid dat gat niet kan dichten!</p>

doublet volgens je intuïtie, anders heb ik het gedaan...		
---	--	--

Spel 7	Spel 8	Spel 9
<p>♠ • • •</p> <p>♥ A H •</p> <p>♦ • • •</p> <p>♣ A V 10 9 4 2</p> <p>♠ H B •</p> <p>♥ • • • • •</p> <p>♦ A V • •</p> <p>♣ H 8</p>	<p>♠ V</p> <p>♥ • • • •</p> <p>♦ A H B 7 4 3 2</p> <p>♣ • • •</p> <p>♠ A B •</p> <p>♥ A • • • •</p> <p>♦ 6 5</p> <p>♣ A B • •</p>	<p>♠ 6</p> <p>♥ • • • • •</p> <p>♦ • • • • •</p> <p>♣ • • • • •</p> <p>♠ H V 10 5 4 3 2</p> <p>♥ A H</p> <p>♦ A H •</p> <p>♣ A</p>
<p>Contract: 3SA;</p> <p>uitkomst: ♠6, oost ♠V, zuid ♠H.</p> <p>Hoe verder?</p>	<p>Contract: 3SA; uitkomst: ♠2, oost ♠H, zuid ♠A. Op ♦6 legt west ♦8.</p> <p>Welke ruiten moet dummy leggen?</p>	<p>Contract: 4♠; uitkomst: ♣V.</p> <p>Welke schoppenkaart moet de leider in de tweede slag spelen?</p>
<p>Duidelijk is dat oost niet aan slag mag komen; want die speelt gegarandeerd door jouw ♠H heen naar ♠A van west. Speel daarom een kleine harten naar ♥A, en dan ♣2 naar ♣8! West zal die slag zeer waarschijnlijk maken met ♣B, maar kan verder geen schade aanrichten omdat jij met ♠H in de achterhand zit. Met deze speelwijze wapen je je tegen ♣B•••• bij oost. In een parenwed-strijd is dit natuurlijk onaantrekkelijk, omdat je een klaverenslag weggeeft als de klaveren 3-2</p>	<p>♦2! Het enige gevaar dat dreigt is dat west alle ruitens heeft (♦V 10 9 8). Als je dan al in de eerste slag ♦B zou leggen, moet je altijd een ruitenslag weggeven, en zijn de overige ruitens onbereikbaar. Door de eerste ruitenslag te duiken ben je er zeker van dat je daarna, na de volgende ruitensnit alle overige ruitens opraapt. Zelfs in paren is deze speelwijze aan te raden omdat de schoppenstart al een extra slag oplevert. Een hartenslag zou géén extra slag opleveren, terwijl dan al meteen het hele (harten)veld open ligt.</p>	<p>Een kleine schoppen! Je moet voorkomen dat ♠H wordt gegrepen door het kale ♠A. Je mag gerust twee schoppenslagen afgeven, maar beslist geen drie! Als de ontbrekende schoppens 3-2 zitten, is het niet erg om de eerste slag aan ♠7 te verliezen.</p>

<p>zitten. Daar staat tegenover dat west na ♣B zeer waarschijnlijk schoppen terugspeelt, waarmee hij dan weer een slag teruggeeft. En anders doet hij dat mogelijk in ruiten.</p>		
---	--	--

43. Omgaan met mensen en met kaarten

Zo af en toe krijg ik wel eens een verzoekje om iets te schrijven voor een bridgeclub ergens in Nederland. En tussen de regen in oktober/november van reacties op de enquête over de mogelijke ergernissen aan de bridgetafel, zat ook zo'n verzoek. Van bridgeclub S.L.E.M. (Speel Liever Een Manche) uit Bussum, vanwege het 25-jarig bestaan in december. Uiteraard heb ik speciaal voor die club een tekst in elkaar gedraaid, een heel complete, namelijk over het omgaan met mensen en het omgaan met kaarten. Omdat ik niet uitsluit dat in deze stof ook leerpunten zitten voor de vaste ontvangers van dit elektronisch medium, vertrouw ik de leden van dit elektronisch medium eveneens deze tekst toe.

Het omgaan met mensen

Heel recent schreef ik voor *Bridge Beter* een tekst zoals de legendarische schrijfster van het vooroorlogse boek 'Hoe hoort het eigenlijk?', Amy Groskamp-ten Have, dat geschreven zou kunnen hebben. Maar dan gericht op het gedrag aan de bridgetafel. Met die heerlijk verontwaardigde toon over acties die een hoge mate van onbeschaafdheid etaleren. Wat overigens niet wegneemt dat de inhoud bol staat van regels waarmee we beslist ook nu nog ons voordeel kunnen doen. Ik weet nog niet in welk nummer van *Bridge Beter* dat wordt opgenomen. Om een idee te geven hoe dat er uit zou kunnen zien, heb ik het onderwerp *Converseren* uit haar boek eveneens 'vertaald' naar het converseren aan de bridgetafel. Hoor je de naam Amy Groskamp-ten Have nu voor het eerst? Zet je dan schrap!

Conversatie aan de bridgetafel

geschoeid op de leest van Amy Groskamp-ten Have

Werkelijke conversatie tussen het laatste spel en het wisselen is als een gracieus balspel, waarbij de bridgetafelgenoten beurtelings de bal kaatsten en ontvangen. Conversatie is de uitwisseling van gedachten, opvattingen, ervaringen e.d.

En uitwisselen beteekent: beurtelings in ruil geven voor wat de ander schenkt. Hieruit blijkt dus, dat een conversatie een gesprek is, waaraan alle tafelgenoten deelnemen. De ondervinding leert ons dat het geenszins overbodig is om hierop nog eens extra den nadruk te leggen: Hoe vaak zien (en hooren) wij niet dat een enkele persoon bijna voortdurend alleen aan het woord is zonder de partner en tegenstanders een kans te geven zich te laten hooren. Dit is een grove zonde tegen de étiquette en helaas een vrij algemene ook.

Zij die veel te vertellen hebben en dit doen ook, d.w.z. vlot, geestig en onderhoudend, mogen zich als zij op welgemanierdheid aanspraak willen maken, nimmer geheel en al van het gesprek meester maken. Het ergste is, dat dezulken zonder zich in het minst rekenschap te geven van hun onwillevendheid, meestal prat gaan op hun vermeende conversatietalenten, die veelal niet anders zijn dan in ijdelheid geconfijte breedsprakerigheid. Zij die teveel praten zondigen eerder tegen de étiquette dan zij, die te weinig praten omdat-zij-niet-weten-wat-zij-zeggen-moeten. Een groot aantal mensen waagt zich niet in gezelschap omdat zij er als een berg tegenop zien om met onbekenden en zelfs met bekenden een gesprek te moeten voeren. Ik wou maar, dat ik praten kon – zeggen zij, maar het is niet praten dat zij moeten leren. Zij moeten heel iets anders leren: Zij moeten leren niet voortdurend aan zichzelf te denken en aan den indruk, dien zij op anderen maken.

De beste raad voor hen, die verlegen zijn om een onderwerp van gesprek is: Lees de couranten, tijdschriften, bridgebladen en –rubrieken. Of, om eens iets heel anders aan te snijden, nieuws op schaakgebied. En zij, die dezen raad opvolgen en dan met overdreven bescheidenheid beweren: Ja maar ik ga geen meening verkondigen over dingen waar ik geen verstand van heb, dezulken behoeven slechts te bedenken, dat de menschen zichzelf, o zoo gaarne hooren praten. Alles wat zij hebben te doen is feitelijk alleen maar anderen op gang te brengen en dit kan men niet beter doen dan een onderwerp op het tapijt brengen en te vragen hoe de anderen (de anderen) daarover denken. De bridgende moeder, die onuitputtelijk is in het verhalen van de knapheid en begaafdheid van haar spruiten, bereikt een tweeledig doel (dat zij zeker niet gesteld heeft!). Ten eerste: Dat zij haar tafelgenoten tot wanhoop brengt en ten tweede: Dat iedereen spontaan het land krijgt aan de modelkinderen, die aldus zwaar gehandicapt door het leven moeten gaan dank zij het onverstand van hun moeder. Als zéér onopgevoed geldt, dat iemand, die een vraag over een bepaald bod niet verstaat, zegt: Wat? of nog erger: Wattede? of: Wat ister? In de plaats daarvan zegge men: Wat blijft U? of Pardon, ik heb U niet goed verstaan.

Neem van mij aan, het kost mij heel veel moeite om het hierbij te laten. Het ene onderwerp is nog leuker – en leerzamer – dan het andere.

Gaan we nu over naar:

Het omgaan met kaarten

Het onderstaande spel schreef ik – eveneens recent – voor de rubriek *Bieden & Spelen voor Beginners* in *Bridge*. Ook daarvan weet ik niet wanneer dat wordt geplaatst; ik ben mijn tijd ver vooruit zou je kunnen zeggen. Voor deze speciale gelegenheid goot ik dit spel in een iets andere vorm. Een waarmee je kunt toetsen in welke speelgroep je hoort: A, B of C. Mocht de uitslag afwijken van de groep waarin

je wérkelijk speelt, dan heeft dat alles te maken met de kracht (of zwakte) van je partner!

Speelgroeptest

♠ 9 7 5

♥ 8 7

♦ A H V 5 2

♣ 9 7 5

♠ A 3

♥ H V 4 3

♦ 10 9 6 4

♣ A H V

Tegen 3SA start west met ♠H.

Voor welke voortzetting kies je?

- ♠A; ♦10 of ♦9 voorspelen
- ♠A; ♦6 voorspelen
- ♠A; ♦4 voorspelen
- Méér dan één gegeven keuze is correct

Op het volgende blad staat je (nieuwe) speelgroep...

Uitslag Speelgroeptest

♠ 9 7 5

♥ 8 7

♦ A H V 5 2

♣ 9 7 5

♠ A 3

♥ H V 4 3

♦ 10 9 6 4

♣ A H V

Tegen 3SA start west met ♠H.

Voor welke voortzetting kies je?

- ♠A; ♦10 of ♦9 voorspelen
- ♠A; ♦6 voorspelen
- ♠A; ♦4 voorspelen
- Méér dan één gegeven keuze is correct

Jouw antwoord	Jouw (nieuwe) speelgroep
(b) ♠A; ♦6 voorspelen	A-klasse!
(a) ♠A; ♦10 of ♦9 voorspelen	B-klasse
(c) ♠A; ♦4 voorspelen	C-klasse
(d) méér dan één gegeven keuze is correct	B-klasse (als je aan antwoord a en b denkt) C-klasse (als je antwoord c ook goed rekent)

Toelichting

In dit spel zijn twee angels verstoep.

1. ♦4 moet worden bewaard tot de vierde slag. Anders is de vierde ruitenslag voor zuid, en is de vijfde ruitenslag onbereikbaar.
2. In de eerste ruitenslag moet NIET worden begonnen met ♦10 (of ♦9) naar ♦A. Want als de ontbrekende ruitens alle vier bij west zitten, zal west – met ♦B87 voor ♦HV52 – altijd een ruitenslag maken. Door te beginnen met ♦6 kunt je na het renonceren van oost in de klaveren weer naar zuid gaan, en ♦10 voorspelen om ♦B eruit te snijden. Dekt west, dan speel je ♦H; ♦2 naar ♦9 en ♦4 naar ♦V en ♦5. Duikt west, dan laat je noord ook duiken en is het – op z'n Amsterdams – eveneens kat in 't bakkie.

44. De eerste slag...

... is op de markt een daalder waard, maar in het bridgespel veel meer! En niet alleen de eerste! Ik geef even geen enkele aanwijzing. Ga ervan uit dat je op een gewone clubavond het volgende gewone spel in handen krijgt. En dat je in een gewoon biedverloop een doodgewoon 4♥-contract uitbiedt, waartegen west heel gewoon uitkomt met ♠V.

♠ A 3 2

♥ V 3 2

♦ V B 3 2

♣ H 3 2

♠ H 5 4

♥ H B 10 5 4

♦ H 4

♣ V B 4

Je speelt dus 4♥, uitkomst ♠V. Maak eerst je speelplan; kruis pas daarna de volgens jou juiste keuzes aan.

Wat doe je in de eerste slag?

- Ik duik.
- Ik neem de eerste slag met ♠A.
- Ik neem de eerste slag met ♠H.
- Ik neem de eerste slag; het maakt niet echt uit of ik dat met ♠A of ♠H doe.

Welke kleur speel je het eerst zodra je aan slag bent?

- Schoppen.
- Harten.
- Ruiten.
- Klaveren.
- Maakt weinig uit.

Heb je je keuzes gemaakt?

Ga dan naar het volgende blad.

♠ A 3 2

♥ V 3 2

♦ V B 3 2

♣ H 3 2

♠ H 5 4

♥ H B 10 5 4

♦ H 4

♣ V B 4

Je speelt 4♥, uitkomst ♠V.

Wat koos je in de eerste slag?

- Ik duik.
- Ik neem de eerste slag met ♠A.
- Ik neem de eerste slag met ♠H.
- Ik neem de eerste slag; het maakt niet echt uit of ik dat met ♠A of ♠H doe.

Als je de eerste slag dook (a), is je iets ontgaan bij het tellen van de verlieslagen. Er zijn namelijk drie harde verliezers (de drie ontbrekende azen), en er dreigt een vierde verliezer in de schoppenkleur. Om je contract te maken zul je iets moeten doen om die dreigende schoppenverliezer te voorkomen. Door de eerste slag te duiken is die vierde verliezer al een feit en zul je beslist down gaan. Ga terug naar het vorige blad, bekijk het spel nog eens goed en kies uit de antwoorden b, c en d.

Als je de eerste slag meteen nam, is dat goed. We laten nog even in het midden met welke schoppenkaart je dat eventueel het beste kunt doen.

Welke kleur speel je het eerst zodra je aan slag bent?

- Schoppen.
- Harten.
- Ruiten.
- Klaveren.
- Maakt weinig uit.

Als je denkt dat dat weinig uitmaakt (e), zie je iets belangrijks over het hoofd. Ga terug naar blad 1 en kies uit de vier kleuren.

Als je voor troeftrekken kiest (b), wat meestal de juiste weg is, ga je met dit spel de boot in. Ga terug naar het eerste blad en kies uit de bijkleuren.

Neem je (inmiddels) de eerste slag, en trek je in de tweede slag niet meteen troef, ga dan naar het volgende blad.

♠ A 3 2

♥ V 3 2

♦ V B 3 2

♣ H 3 2

♠ H 5 4

♥ H B 10 5 4

♦ H 4

♣ V B 4

Je speelt 4♥, uitkomst ♠V.

Je hebt meteen de eerste slag genomen en je speelt dus in de tweede slag géén troef. Anders kun je nog niet op dit blad zijn!

Welke kleur speel je het eerst zodra je aan slag bent?

- a. Schoppen.
- b. Harten.
- c. Ruiten.
- d. Klaveren.
- e. Maakt weinig uit.

Er is maar één kleur waarop je de schoppenverliezer kunt opruimen, en dat is de ruitenkleur! Door ♦A snel weg te geven, kun je op noords 3e ruiten zuids schoppenverliezer het front laten verlaten. Daardoor kun je de derde schoppenlag aftroeven.

Blijft over de vraag met welke schoppenkaart je de eerste schoppenlag moet nemen.

Is dat ♠A, ♠H of maakt dat niet uit áls je die slag maar neemt?

Je hebt je keus gemaakt? Op het volgende blad gaan we verder.

♠ A 3 2

♥ V 3 2

♦ V B 3 2

♣ H 3 2

♠ H 5 4

♥ H B 10 5 4

♦ H 4

♣ V B 4

Als het volgens jou niet uitmaakt of je de eerste slag met ♠A of met ♠H neemt, doe ik een beroep op je voorstellingsvermogen. Stel, OW dúíken de eerste ruitenslag, ze leggen ♦A pas als je ruiten voor de tweede keer speelt. Maakt het nemen met ♠A of ♠H dan ook geen verschil?

Zo ja, maak een keus!

Zo nee, maak óók een keus, want het maakt wel dégelijk een heel groot verschil!!!

Op het volgende blad staat de epiloog...

♠ A 3 2

♥ V 3 2

♦ V B 3 2

♣ H 3 2

♠ H 5 4

♥ H B 10 5 4

♦ H 4

♣ V B 4

Je speelt 4♥, uitkomst ♠V.

Neem de uitkomst (meteen!) met ♠H.

Speel dan ♦H.

Als OW ♦H duiken, vervolg je met ♦4 naar ♦V.

Nemen OW de tweede ruitenslag, dan kun je naar ♠A om ♦B te spelen – en zuids schoppenverliezer opruimen.

Stel dat je de eerste slag zou nemen met ♠A en ♦2 naar ♦H speelt. Dan heb je een probleem als OW deze ruitenslag duiken en de volgende nemen. Want je kunt dan niet tijdig naar de verlossende ♦V om die vermaledijde schoppenverliezer op te ruimen.

45. De wet van troefcontracten

Eigenlijk kent de bridgekeuken maar één gerecht: *contracten*! En elk contract bestaat uit een portie van 56 kaarten voor vier personen. Hoe saai! Je hoeft niet eens op de menukaart te kijken, want kaarten uitzoeken is er niet bij. Erger, de kaarten worden voor het verdelen door elkaar gehusseld zodat echt niet te voorspellen is welke kaarten jij op je bord krijgt. Je zult maar op dieet zitten! Het enige dat je wél kunt beïnvloeden is met welk bestek je de kaarten consumeert. En de bridgekeuken kent twee besteksoorten: het sans atout-bestek en het troefbestek. Het is van groot belang dat je het juiste bestek kiest; vooral als je honger hebt. Ik geef een voorbeeld. Na het schudden en geven tilt de kok de cloche op en je hebt als leider het volgende gerecht voor je neus.

♠ B 6

♥ A V B 10 4

♦ 6 2

♣ A V B 8

♠ A H V 10 3

♥ H 5

♦ -

♣ H 10 9 7 3 2

Als je dan kiest voor het sanscouvert, en west start met ruiten, zul je je net zo voelen als wanneer je spaghetti met een lepel naar binnen moet werken, of soep met een vork. Als je zeven slagen haalt mag je blij zijn, terwijl je in een troefcontract in schoppen, harten of klaveren geen hap zult missen.

Dit spel geeft ook goed aan wat de waarde is van een troefcontract en de zwakke plek van sans.

Binnen de grenzen van de troefwereld moeten we trouwens ook vaak keuzes maken. Namelijk tussen een 5-3 en een 4-4 troefkleur, of tussen een troefcontract in een hoge of in een lage kleur. Zie deze mooie combinatie van twee dilemma's.

♠ B 5 3

♥ 7 5 3

♦ V B 7 3

♣ A 9 3

♠ A H V 8 2

♥ A 6

♦ A H 4 2

♣ 6 4

Kijk maar even ongegeneerd naar beide handen. Stel dat je met beide handen open mag bieden. Waar gaat je voorkeur dan naar uit: naar een schoppen (5-3) contract of naar een contract in de ruitens (4-4)?

- a. Vaak levert een 4-4-troeffit een slag meer op dan een 5-3-fit; in dit spel speel ik het liefst een ruitencontract.
- b. Vaak levert een 5-3-troeffit een slag meer op dan een 4-4-fit; in dit spel speel ik toch het liefst een ruitencontract.
- c. Vaak levert een 4-4-troeffit een slag meer op dan een 5-3-fit; in dit spel speel ik toch het liefst een schoppencontract.
- d. Vaak levert een 5-3-troeffit een slag meer op dan een 4-4-fit; in dit spel speel ik het liefst een schoppencontract.

Heb je je keus bepaald? Kijk dan op het volgende blad.

Omdat een contract in een hoge kleur beter uitbetaalt, spelen we liever een contract in de hoge kleur dan in een lage kleur, ongeacht of dat een 5-3 of 4-4-fit is. Als we moeten kiezen uit een 5-3- of 4-4-fit in kleuren van gelijke hoogte, gaat onze voorkeur uit naar de 4-4-fit. De 4-4-verdeling levert namelijk vaker een extra slag op, omdat het niet uitmaakt aan welke kant je troeft. Een 5-3-verdeling levert alleen een extra slag op als je aan de zijde troeft waar je de minste troeven hebt. Dat bewijst dit spel. Je verliest twee slagen als schoppen troef is, en slechts één met ruiten als troefkleur. Daarom is antwoord a het enige juiste antwoord: mits... je dan 6♦ uitbiedt.

Zoals het voor sanscontracten van elementair belang is om in alle kleuren opvang te hebben als de tegenpartij aan slag is, is het in een troefcontract minstens zo belangrijk om *troefcontrole* te hebben en te houden. Het volgende spel illustreert wat ik daarmee bedoel.

♠ 4 3 2
♥ 4 3 2
♦ 3 2
♣ A H V B 2

♠ A H V 5
♥ A H 6 5
♦ 5 4
♣ 5 4 3

Je speelt 4♠. West speelt achtereenvolgens ♦A, ♦H en ♥V. Hoe speel je dit spel?

Kijk op het volgende blad als je weet hoe je het gaat aanpakken.

Aanpak 4♠

♠ 4 3 2
♥ 4 3 2
♦ 3 2
♣ A H V B 2

♠ A H V 5
♥ A H 6 5
♦ 5 4
♣ 5 4 3

De derde slag neem je met ♥A. Daar zijn we het helemaal over eens. Als je dan vervolgt met ♠AHV, maak je een overslag als de ontbrekende zes schoppens 3-3 zitten. Helaas is de kans groter dat de vijandelijke troeven 4-2 zitten. En als dát het geval is, zijn OW na ♠V de baas in troef. Als je troef naspeelt, maken ze die slag waarna ze hun ruitens verder afdraaien. Laat je hun troef zitten, en troeven ze je derde klaverenslag af, dan ga je ook down omdat je de overige klaveren niet meer kunt bereiken. Naast de eerste twee ruitenslagen en hun introever, geef je dan ook nog twee hartenslagen af.

Als je van plan was om na ♥A met ♠AHV de troeven op te halen, nodig ik je uit om nog een keer naar het spel te kijken en een speelplan te zoeken waarbij je 4♠ maakt als de ontbrekende troeven 4-2 zitten.

Op het volgende blad staat mijn aanpak.

Aanpak met de ontbrekende troeven 4-2

♠ 4 3 2
♥ 4 3 2
♦ 3 2
♣ A H V B 2

♠ A H V 5
♥ A H 6 5
♦ 5 4
♣ 5 4 3

Als je (na ♦A, ♦H) ♥V pakt met ♥A en dan ♠5 naar ♠2 speelt, een schoppenslag weggeeft dus, maak je je contract op je sloffen, ook als de schoppens 4-2 zitten. OW komen dan aan slag op een moment dat je ook in noord nog troeven hebt. Een ruitenterugkomst kun je dan in noord opvangen waardoor je de lengte in zuid houdt. Dan pas speel je ♠AHV en draai je de vijf klaverenslagen af.

Een kleine verandering

♠ 4 3 2
♥ H 3 2
♦ 3 2
♣ A H V B 2

♠ A H V 5
♥ A 6 5 4
♦ 5 4
♣ 5 4 3

Ik heb alleen ♥H en ♥4 met elkaar verwisseld. Je zit weer in 4♠. En west probeert je wederom beentje te lichten met ♦A, ♦H en ♥V na.

Heeft deze kaartruil invloed op je speelplan? Zo nee, waarom niet, en zo ja, welke?

Op het volgende blad geef ik mijn visie.

De invloed van die kleine verandering

♠ 4 3 2
♥ H 3 2
♦ 3 2
♣ A H V B 2

♠ A H V 5
♥ A 6 5 4
♦ 5 4
♣ 5 4 3

Hoe speel je nu verder na wests ♦A, ♦H en ♥V?

Dankzij ♥H in noord kun je nu proberen een overslag te maken met het meteen spelen van ♠AHV. Dat lukt als de schoppens 3-3 zitten. Zitten ze 4-2, dan stap je na ♠V over op het afdraaien van de klaveren. OW mogen troeven, ze doen dat met hun hoge troef die ze anders ook hadden gemaakt. Hun ruitenterugkomst troef jij, om naar ♥H over te steken voor het maken van de resterende klaveren. Deze brugfunctie van ♥H maakt het noodzakelijk dat je ♥V *in zuid* neemt met ♥A!

Nóg een kleine verandering

♠ 4 3 2
♥ H 3 2
♦ 3 2
♣ A H V B 2

♠ A H V 5
♥ A 5 4
♦ 6 5 4
♣ 5 4 3

♥6 heb ik veranderd in ♦6. ♥H zit nog steeds in noord.

Hoe speel je nu verder na wests ♦A, ♦H en ♥V?

De invloed van ♦6...

♠ 4 3 2
♥ H 3 2
♦ 3 2
♣ A H V B 2

♠ A H V 5
♥ A 5 4
♦ 6 5 4
♣ 5 4 3

Hoe speel je nú verder na west's ♦A, ♦H en ♥V?

Antwoord

Door je 3-kaart ruiten dreigen er drie ruitenverliezers. Dat wóorden drie ruitenverliezers als OW aan slag komen op een moment dat noord geen troefkaart meer heeft. Door de twee noordelijke ruitens kan alleen de noordhand een 3^e ruitenslag voorkomen. Daarom moet met dit spel de leider – na het overnemen van ♥V – weer beginnen met het weggeven van een schoppenslag door ♠5 te spelen. Alleen dán heeft de leider alles onder controle, ook een 4-2 verdeling van de ontbrekende troeven.

46. Tegenspel: Met troef uitkomen en het vervolg

Dit spectaculaire onderwerp hebben we op 1 december klassikaal behandeld voor aanvang van de echte bridgeavond. Voor de volledigheid begin ik met de tekst en opgaven die in het aanhangsel van vorige week stonden. Degenen die er op de club bij waren, kunnen met de beantwoording controleren of de behandelde regels en handvatten er nu echt inzitten. Opvallend was dat ook gerenommeerde bridgers sommige situaties heel lastig vonden en daar mogelijk in de praktijk minder kansrijk mee waren omgegaan.

De uitkomst is misschien wel het moeilijkste spelonderdeel van bridge. Aan de hand van wat je wel hoorde, en niet, heb je de eer om uit je dertien kaarten nu juist die ene kaart te kiezen die het voor de leider het lastigst maakt. En zelfs als je alle feiten uitstekend op een rij zet, en voor de meest kansrijke uitkomst kiest, is het nóg niet uitgesloten dat het juist dé uitkomst is waardoor je de leider zijn contract of een overslag schenkt. Aan een kant is dat voor gewone spelers prettig, ook de sterkste spelers kunnen namelijk juist door hun doordachte briljante uitkomst een contract weggeven dat met een gewone boeren rechttoe rechtaan uitkomst kansloos naar de filistijnen gaat.

Twee dilemma's

1. Met troef uitkomen?

Alleen aan de hand van het biedverloop kunnen we inschatten of de leider het zal moeten hebben van introevers. Naarmate de kans groter lijkt op introefslagen, stijgt de aantrekkelijkheid om met troef uit te komen. De enige reden om ondanks die schreeuw om een troefstart dat tóch na te laten, is als de 'uitkomert' maar één troefkaart heeft, of juist lengte, een 4-kaart of langer in de troefkleur.

2. Onder een troefhonneur uitkomen?

Kom van een 3-kaart met A of H in top, uit met je laagste troefkaart. Onze partner zal dan zeer waarschijnlijk twee troefkaarten hebben. Zodra hij weer aan slag komt, kan hij troef na spelen, waardoor wij onze hoge troef kunnen maken en de derde troefkaart kunnen naspelen. En als partner maar één troefkaart heeft, en die is toevallig hoog, is het helemaal jammer als wij zelf al hoog uitkomen en dat plaatje eronder zien vallen.

Kruip in de huid van de volgende zes tegenspelers. Probeer aan de hand van het biedverloop en je eigen kaarten een voorstelling te maken van wat je partner heeft en hoopt...

De lage kaarten die er niet toe doen zijn aangeduid met een stip •.

De vraagstukken

Spel 1	Dummy noord ♠ 4 3 ♥ • • • ♦ A H • ♣ A V B • •	Spel 2	Dummy noord ♠ A • • ♥ • • • ♦ A H • ♣ A V B •
Jouw westhand ♠ H 9 7 ♥ • • • ♦ B • • • • ♣ • • • •		Jouw westhand ♠ H 10 • ♥ 10 • ♦ • • • • ♣ • • • •	
<p>Zuid is leider in 4♠.</p> <p>Partner oost bood harten en jij start met deze westhand met je hoogste harten.</p> <p>Partner oost speelt achtereenvolgens ♥A, ♥H en ♥V.</p> <p>Leider zuid troeft ♥V met ♠B.</p> <p>Wat doe jij als westspeler?</p>		<p>Zuid is leider in 4♠.</p> <p>Partner oost bood harten en jij start met deze westhand met je hoogste harten.</p> <p>Partner oost speelt achtereenvolgens ♥A, ♥H en ♥V.</p> <p>Leider zuid troeft ♥V met ♠B.</p> <p>Wat doe jij als westspeler?</p>	

Spel 3	Dummy noord	Spel 4	Dummy noord
	♠ • • • ♥ • • • • ♦ A H V ♣ H V B • •		♠ • ♥ • • • • ♦ V 10 • • ♣ A H • • • •
Jouw westhand		Jouw westhand	
♠ H 10 • ♥ 10 • ♦ • • • • ♣ • • • •		♠ H B 9 8 ♥ H • • ♦ • • • ♣ V B 9 •	
Zuid is spelleider in 2♠. Partner oost bood harten. Jij komt met deze westhand uit met ♥10. Oost neemt ♥10 over met ♥A; speelt dan ♣A, gevolgd door ♥H en ♥V. Leider zuid troeft ♥V met ♠B. Wat doe jij met deze westhand?		Zuid speelt 4♥. Jij komt als westspeler uit met een kleine harten. Leider zuid wint die slag met ♥B. In de tweede slag speelt zuid ♠V voor. Hoe ga jij als westspeler hiermee om?	

Spel 5

De bieding gaat:

West	Noord	Oost	Zuid
--	--	--	1♠
2♣	2♠	3♣	4♠
pas	pas	pas	

Met welke kaart kom je uit?

Westhand a	Westhand b
♠ A H •	♠ H • •
♥ V • •	♥ V • •
♦ • •	♦ V •
♣ A H B • •	♣ A H B • •

Spel 6

Zuid is geveer en opent 4♥; allen passen.

Met welke kaart kom je als westspeler uit?

Westhand a	Westhand b
♠ V 10 •	♠ V 10 •
♥ V 10 • •	♥ V B 10 •
♦ •	♦ •
♣ A V • • •	♣ A V B • •

Op het volgende blad begint de beantwoording.

Spel 1	Dummy noord ♠ 4 3 ♥ • • • ♦ A H • ♣ A V B • •	Spel 2	Dummy noord ♠ A • • ♥ • • • ♦ A H • ♣ A V B •
Jouw westhand ♠ H 9 7 ♥ • • • ♦ B • • • • ♣ • • • •		Jouw westhand ♠ H 10 • ♥ 10 • ♦ • • • • ♣ • • • •	
Zuid is leider in 4♠. Partner oost bood harten en jij start met deze westhand met je hoogste harten. Partner oost speelt achtereenvolgens ♥A, ♥H en ♥V. Leider zuid troeft ♥V met ♠B. Wat doe jij als westspeler? Je troeft NIET over!!! Als je dat wél doet, kun je daar alleen maar slechter van worden. Als je partner namelijk ♠10 heeft, maak je twee troefslagen als je NIET overtroeft. Troef je wél over, dan verdwijnen daarna - onder zuids ♠AV - jouw ♠9 en ♠7 met partners ♠10 geruisloos in de vuilnisbak.		Zuid is leider in 4♠. Partner oost bood harten en jij start met deze westhand met je hoogste harten. Partner oost speelt achtereenvolgens ♥A, ♥H en ♥V. Leider zuid troeft ♥V met ♠B. Wat doe jij als westspeler? Ook nu troef je NIET over, om dezelfde reden als in het vorige spel. Omdat de leider ♠B al kwijt is, is jouw ♠H en ♠10 altijd goed voor een schoppenslag. Het overtroeven levert dus niets extra's op, het kan je alleen een troefslag kosten. Zónder ♠10 had je daarom wél overgetroefd! Tip! Troef alleen over als je verwacht daardoor een extra slag te maken!!!	

Spel 3	Dummy noord	Spel 4	Dummy noord
Jouw westhand ♠ H 10 • ♥ 10 • ♦ • • • • ♣ • • • •	♠ • • ♥ • • • • ♦ A H V ♣ H V B • •	Jouw westhand ♠ H B 9 8 ♥ H • • ♦ • • • ♣ V B 9 •	♠ • ♥ • • • • ♦ V 10 • • ♣ A H • • •
<p>Zuid is spelleider in 2♠.</p> <p>Partner oost bood harten.</p> <p>Jij komt met deze westhand uit met ♥10.</p> <p>Oost neemt ♥10 over met ♥A; speelt dan ♣A, gevolgd door ♥H en ♥V.</p> <p>Leider zuid troeft ♥V met ♠B.</p> <p>Wat doe jij met deze westhand?</p> <p>Dat oost eerst ♣A speelde en daarna pas zijn hoge hartens, geeft aan dat hij ♣A sec moet hebben. Dat is een uitstekende reden om nu wél over ♠B heen te troeven en klaveren na te spelen voor partners introever. Daarna zal oost weer harten naspelen zodat ♠10 beslist een slag wordt.</p>		<p>Zuid speelt 4♥.</p> <p>Jij komt als westspeler uit met een kleine harten.</p> <p>Leider zuid wint die slag met ♥B.</p> <p>In de tweede slag speelt zuid ♠V voor.</p> <p>Hoe ga jij als westspeler hiermee om?</p> <p>Je kwam uit met een kleine harten om de troeven van dummy weg te spelen. Nu de leider ♠V naspeelt staat vast dat partner ♠A heeft (anders had hij ♠A gespeeld en daarna schoppen getroefd). Daarom moet je ♠V duiken zodat partner oost aan slag komt en troef door de leider kan spelen. Als jij dat zou doen, speel je hoogstwaarschijnlijk naar leiders ♥AV waarmee je ♥H weggeeft.</p>	

Spel 5

De bieding gaat:

West	Noord	Oost	Zuid
--	--	--	1♠
2♣	2♠	3♣	4♠
pas	pas	pas	

Met welke kaart kom je uit?

Westhand a	Westhand b
♠ A H •	♠ H • •
♥ V • •	♥ V • •
♦ • •	♦ V •
♣ A H B • •	♣ A H B • •

Met beide handen is het verleidelijk om met een hoge klaveren te beginnen. Maar... je neemt daarmee onnodig risico. Dummy zal maar geen klaveren hebben en je uitkomst introeven. Daarmee heeft de leider meteen een voorsprong. Bij voorbeeld door na die introever in een rode kleur naar de hand te gaan en weer een klaveren af te troeven, etc. Kies daarom met beide westhanden voor een uitkomst in de troefkleur. Met westhand a met ♠A, met het voornemen meteen ♠H en een kleine schoppen erachteraan te gooien. Met westhand b kom je uit met een laag schoppentje. Daar geef je niets mee weg. Als zuid ♠A heeft, blijf je er met ♠H• achter zitten. En zit ♠A bij noord, dan had de leider toch over je gesneden.

Spel 6

Zuid is geveer en opent 4♥; allen passen.

Met welke kaart kom je als westspeler uit?

Westhand a Westhand b

♠ V 10 •	♠ V 10 •
♥ V 10 • •	♥ V B 10 •
♦ •	♦ •
♣ A V • • •	♣ A V B • •

Als de leider normaal de troefkleur aanspeelt, maak je zeer waarschijnlijk twee troefslagen door je lengte en kracht in de troefkleur. Om die reden hoef je nu niet te spelen op een introever, daar win je namelijk geen troefslag mee. De kans dat je ♣A maakt is ook levensgroot. Als partner daar een slag aan toevoegt is 4♥ down. Met westhand a is de kans groot dat je met troefuitkomst de leider in zijn kaart speelt. Daarom is het zaak om zo snel mogelijk partner te helpen bij het maken of ontwikkelen van zijn slag. En daar leent de schoppenkleur zich het beste voor. Kies met hand a daarom voor een uitkomst met een lage schoppen. Met westhand b is een uitkomst met een kleine schoppen ook niet slecht, maar... door het bezit van V B 10 in de troefkleur kan west zonder risico 'even kijken' door uit te komen met troefvrouw.

47. Dwangposities

dwangpositie

dwang•po•si•tie

/dw'Impozi(t)si/

de (v.)

1	positie waarin men tegen zijn wens tot bep. handelingen moet overgaan
1	a (in 't bijzonder) zekere positie in het bridgespel

Deze uitleg geeft 'van Dale'. Het voelt goed dat *van Dale* ook ons bridgespel noemt, al wordt je daar niet echt wijzer van. Zo ken ik er ook nog wel een paar.

Maar met de eerste zin mee, wordt de bridgelading wel gedekt. Want een bridger die in een dwangpositie zit, moet een kaart bijspelen die hij het liefst houdt, omdat het bijspelen hem een slag kost.

Spel 1	Spel 2
<p>♠ H</p> <p>♥ A B</p> <p>♦ -</p> <p>♣ -</p> <p>♠ A ♠ -</p> <p>♥ H V ♥ 6 5</p> <p>♦ ♦ 2</p> <p>♣ ♣</p> <p>♠ -</p> <p>♥ 4 3 2</p> <p>♦ -</p> <p>♣ -</p>	<p>♠ H</p> <p>♥ A B</p> <p>♦ -</p> <p>♣ -</p> <p>♠ A ♠ -</p> <p>♥ H V ♥ 6 5</p> <p>♦ - ♦ 2</p> <p>♣ - ♣ -</p> <p>♠ -</p> <p>♥ 4 3</p> <p>♦ -</p> <p>♣ 2</p>
<p>Zuid zit in sans en is aan slag. En het is duidelijk; zuid zal als leider maar één slag maken: ♥A.</p>	<p>Een minimale wijziging: zuid heeft nu ♣2 in plaats van ♥2. Wat maakt deze twee-uitwisseling voor verschil?</p>

Antwoord

Die tweewisseling maakt tweehonderd procent meer slagen uit!

♠ H	
♥ A B	
♦ -	
♣ -	
♠ A	♠ -
♥ H V	♥ 6 5
♦ -	♦ 2
♣ -	♣ -
♠ -	
♥ 4 3	
♦ -	
♣ 2	

In plaats van één slag maakt zuid er nu dré! Zuid begint namelijk met het spelen van ♣2. En nu moet west tot een handeling overgaan die tegen zijn wens is... Speelt hij een hartenkaart bij, dan ruimt noord ♠H op en zijn ♥AB goed voor de twee laatste slagen. Doet west ♠A de deur uit, dan rent ♥B daar achteraan en verzorgen ♥A en ♠H het toetje.

In dit spel is ♣2 de zogenaamde *dwangkaart* en zit west *in dwang*.

De leider kan aan de hand van wat west weggooit zijn keus bepalen. Als **oost** de kaarten van west had gehad, was er géén dwangpositie ontstaan. Je zou dit spel een 'voordwang' kunnen noemen.

Mocht je nu denken dat je niet in dwang kunt komen als je áchter de sterke hand zit, dan moet ik je teleurstellen.

♠ -	
♥ A B 2	
♦ -	
♣ -	
♠ 2	♠ A
♥ 5 4	♥ H V
♦ -	♦ -
♣ -	♣ -
♠ H	
♥ 3	
♦ -	
♣ 2	

Oost zit gerieflijk in de achterhand, maar... als zuid wederom ♣2 als dwangkaart speelt, kan oost niets anders doen dan weer een kaart bijspelen waardoor de leider alle slagen maakt. Ruimt oost ♠A op, dan maakt zuid ♠H voor de oversteek naar ♥A, en kiest oost voor het ruimen van ♥V, dan steekt zuid meteen over naar noords hartens. Een nadwang is dus ook mogelijk.

Het is van belang dat alle hoge kaarten bij dezelfde speler zitten. Voor- of nadwang is niet mogelijk als we ♠A en ♠2 met elkaar verwisselen. West houdt dan ♠A vast, terwijl oost zijn hartens koestert.

Tot zover het ontspannen achterover zitten...

Ik leg nu twee eindspellen voor. De enige vraag luidt: hoeveel slagen maakt de leider (zuid) tegen het beste tegenspel.

In beide spellen is **zuid** aan slag in een **sanscontract**.

Spel 1

♠ H	
♥ B 2	
♦ -	
♣ -	
♠ A	♠ -
♥ H V	♥ 5 4
♦ -	♦ 2
♣ -	♣ -
♠ -	
♥ A 3	
♦ -	
♣ 2	

Spel 2

♠ H

♥ H 3 2

♦ -

♣ -

♠ 3 2

♠ A

♥ V 9

♥ B 10 6

♦ -

♦ -

♣ -

♣ -

♠ -

♥ A 5 4

♦ -

♣ 2

De antwoorden staan op het volgende blad.

Antwoorden

Spel 1

♠ H
♥ B 2
♦ -
♣ -
♠ A ♠ -
♥ H V ♥ 5 4
♦ - ♦ 2
♣ - ♣ -
♠ -
♥ A 3
♦ -
♣ 2

Zuid maakt twee van de drie slagen. De dwangkaart is ♣2. Maar... als west daarop ♠A opruimt, moet zuid altijd een hartenslag afgeven. En west zal beslist ♠A opruimen als hij de reeds gespeelde (elf) schoppens heeft geteld. Zuid kan geen schoppen meer hebben. En door wests hoge hartens is noords ♠H onbereikbaar. Wees niet boos op mij als je erin stonk; ik ben ook maar een mens!

Spel 2

♠ H
♥ H 3 2
♦ -
♣ -
♠ 3 2 ♠ A
♥ V 9 ♥ B 10 6
♦ - ♦ -
♣ - ♣ -
♠ -
♥ A 5 4
♦ -
♣ 2

Zuid maakt alle slagen. Op ♣2 ruimt noord ♥2 op en kan oost kiezen: of ♠A, of een kleine harten.

Gaat ♠A de laan uit, dan maakt zuid na ♣2: ♥AH en ♠H.

Speelt oost een harten bij, dan speelt zuid na ♣2: ♥4 naar ♥H, ♥3 naar ♥A en zuids laatste harten.

Het laatste dwangspel

	♠ A 2	
	♥ A H	
	♦ -	
	♣ 3 2	
♠ 4 3		♠ V 9 8 7
♥ V B 10 9		♥ 3
♦ -		♦ -
♣ -		♣ A
	♠ H B 10 5	
	♥ 2	
	♦ -	
	♣ H	

Zuid is aan slag in een sanscontract. Hoeveel slagen maken NZ tegen het sterkste tegenspel, en op welke wijze?

Het antwoord staat op het volgende blad.

Antwoord laatste spel

	♠ A 2	
	♥ A H	
	♦ -	
	♣ 3 2	
♠ 4 3		♠ V 9 8 7
♥ V B 10 9		♥ 3
♦ -		♦ -
♣ -		♣ A
	♠ H B 10 5	
	♥ 2	
	♦ -	
	♣ H	

Zuid is aan slag in een sanscontract. Hoeveel slagen maken NZ tegen het sterkste tegenspel, en op welke wijze?

Het gevaar zit in de oosthand, daar zit zowel de schoppenkracht als ♣A. Daardoor maken NZ alle slagen. En wel als volgt:

♥2 naar ♥A, dan ♥H (is voor oost de dwangkaart).

Ruimt oost ♣A op, dan verdwijnt ♠5. Daarna is ♠A en de snit op ♠V goed voor de overige slagen.

Kiest oost voor het bijspelen van ♠7, dan verlaat ♣H het front, waarna ♠A en de snit op ♠V goed zijn voor alle overige slagen.

Het toepassen van dwangposities in de praktijk

In de praktijk is het vele malen moeilijker om een contract binnen te halen of een overslag te noteren door het creëren en toepassen van een dwangpositie. Niet alleen omdat je moet weten welke elementaire kaarten al zijn gespeeld, maar ook waar die kaarten moeten zitten. Extra lastig is, dat het niet – zoals in de gegeven figuren – gaat om de hoge kaarten, maar juist om de lagere omdat een dwangpositie per definitie in het eindspel plaatsvindt. Feitelijk moet je een stuk of tien telwerken in je kop hebben om alle relevante gegevens tijdens het bieden en spelen goed op te slaan.

Toch kan ook de gewone huis- tuin- en keukenbridger, de bridger dus zónder al die telmechanismen, wel degelijk een dwangpositie creëren!

Als je weet dat:

1. Dwang alleen mogelijk is als een tegenstander meer kleuren moet bewaken.
2. Een tegenstander alleen in de problemen komt als hij geen onbelangrijke kaarten heeft.

Dan is het ook duidelijk dat een dwangpositie alleen kan ontstaan in het eindspel, en dat verlieslagen waaraan niet is te ontkomen al veel eerder moeten zijn afgegeven.

Geef dus eerst de slagen weg waar je toch niet onderuit kunt, en speel pas daarna je lange kleur uit. Want pas als een tegenstander geen vuiltjes meer heeft, komt hij in dwang, zónder dat je precies weet wat hij in handen heeft.

Vergeet daarbij niet dat hele volksstammen zich vaak onterecht in een dwangpositie voelen en daardoor juist de voor hun verkeerde kaarten opruimen...

48. Hoffelijkheid

Het zal je niet zijn ontgaan dat het decembern timer van Bridge een themanummer is. Niet de kaarten maar de (houding van) de mens aan de bridgetafel staat daarin centraal. Ik ben zo vrij om ook in dit eigen trainingsnummer hoffelijkheid tot enige troefkleur uit te roepen. In deze donkere dagen voor kerst laten we het omgaan met de speelkaarten tot wat het is, en richten wij ons op elkaar. Op hoe wij hoffelijk kunnen blijven in situaties waarin we liever een moord zouden begaan, hoe wij anderen kunnen helpen hun hoffelijk in stand te houden en hoe we kritiek kunnen geven zonder direct gevaar voor eigen leven. Omdat het laatste titelwoord van dit periodiek 'Training' luidt, pakken we het als volgt aan:

1. Ik drop je in drie gevoelige situaties.
2. Je krijgt per situatie alle ruimte om vast te stellen hoe je daarmee zou omgaan.
3. Ik geef enkele handvatten waarmee je het jezelf misschien (nog) gemakkelijker kunt maken.
4. Na elke behandeling – ter relativering – een anekdote uit het verre verleden over een soortgelijke situatie!
5. ***Tussen de gangen van het kerstdiner speel je de gegeven situaties na met je kerstafelgenoten en oefen je met de gegeven alternatieven. Wedden dat dat veel meer lachbuien oproept dan welk bordspel ook!***

De drie situaties zijn zonder enige uitzondering bedacht. Elke overeenkomst met wie of wat dan ook, berust daarom per definitie op louter toeval. Ik zal dan ook elk vermoeden of elke beschuldiging glashard ontkennen!!!

Is het een troost als ik helemaal aan het eind van dit nummer dan toch nog een klein bridgevraagstukje neerleg?

Situatie 1, ruzie tussen tegenstanders

Je tegenstanders, Katrien en Sarah, bieden in het laatste van de vier spellen 3SA uit. Sarah is de leider; ze gaat drie down door een mislukte snit.

Katrien: "Wat heb je dit spel stom gespeeld; zelfs een kameel weet dat je niet moet snijden maar slaan."

"Sorry, ik dacht dat het beter was om te snijden", verdedigt Sarah zich zwakjes, teleurgesteld voor zich uitkijkend.

“Hoe kun je nu in godsnaam snijden? Je mist vier kaarten waaronder de vrouw. Waar bèn je met je hersens. Dit is toch een verschrikkelijke fout! Oh, wat is dit stom! Daar komt nog bij (...).”

Volgens de klok duurt het nog vijf minuten voordat kan worden gewisseld. En het ziet er niet naar uit dat Katrien voor die tijd klaar is met haar kritiek. Je voelt je er steeds onprettiger bij en wilt dat dit stopt. Hoe zou je hiermee omgaan?

Situatie 2, incorrect spel door een tegenstander

Je speelt tegen André en Thijs. Na jouw opening van 3♠ denkt André ruim een minuut na en past. Jouw partner past ook, waarop Thijs vlot 4♥ biedt. Je hebt het onaangename gevoel dat Thijs 4♥ dorst te bieden door het lange denken van André. Die moet immers iets in handen hebben dat een flinke denkpauze rechtvaardigt.

Hoe zou je met dat vervelende gevoel van argwaan omgaan? En wat verwacht je van de arbiter als je die zou ontbieden?

Situatie 3, een tegenstander beschuldigt jou van incorrect spel

Je bent leider in een troefcontract. In slag drie speel je vanuit de hand ♦A voor. Tegenstander Paul merkt terecht op dat dummy aan slag was. Je bedankt Paul voor zijn opmerking en laat dummy een kleine ruiten voorspelen. Daarop zegt Paul: “Ja wacht even; dat klopt natuurlijk niet. En dit gedrag valt mij wel vaker van jou op. Ik begin daar zo langzamerhand genoeg van te krijgen. Voor mij hoeft dit niet meer.”

Wat zou zo'n reactie met jou doen, en hoe zou je daarmee omgaan?

Mijn alternatieven

Situatie 1, ruzie tussen tegenstanders

Allereerst voel je dat je je ergert aan de wijze waarop de ene tegenstander met de andere omgaat. Maar zelfs als we ons ongemakkelijk voelen en vinden dat dat moet stoppen, is de drempel vaak te hoog om die wens ook aan te geven. Ondanks dat duidelijk in de spelregels staat dat alle spelers zich **altijd** hoffelijk dienen te gedragen.

Ik geef een paar alternatieven om de drempel te verlagen.

1. 'Mag ik even iets vragen? Gaan jullie nog leuke dingen doen het komend weekend?'
2. 'Ik zou het heel fijn vinden als we de laatste vijf minuten van deze ronde een ander gespreksonderwerp nemen. Hebben jullie weleens meegedaan met een bridgereis?'
3. 'Dit gesprek geeft mij een vervelend gevoel; ik zou het fijn vinden als jullie jullie biedsysteem en speeltechniek op een ander tijdstip nader afstemmen.'
4. 'Ik wil dat dit gesprek nu ophoudt! Het geeft mij namelijk een heel vervelend gevoel.'

Het alternatief om van tafel te gaan raad ik af. Tenminste, zolang de keus niet gaat tussen weggaan en erop los timmeren...

Alternatief 1 oogt misschien wat belachelijk en soft, maar kan uiterst sterk werken. Want als daar een reactie van verbazing op komt, of zelfs verontwaardiging omdat je opeens een heel ander onderwerp aansnijdt, kun je iets zeggen als: 'Ik vind het echt heel leuk om te weten of jullie nog leuke dingen gaan doen.' En als je daarbij vooral vragend kunt kijken naar het slachtoffer, Sarah, is de kans heel groot dat je ook werkelijk antwoord op die vraag krijgt. Mocht Katrien de aanval op je openen, omdat je haar tirade onderbreekt, dan kun je iets zeggen als: 'Je hoeft mijn vraag niet te beantwoorden, Katrien, maar ik wil in ieder geval niet dat het gesprek van net zich in mijn bijzijn aan deze tafel voortzet.' Je bood met je eerste vraag Katrien de kans om zonder direct gevoel van gezichtsverlies te stoppen met haar onhoffelijkheid. Het is aan haar om die uitgestoken hand te grijpen of te negeren.

Alternatief 2 is directer, alhoewel ook hier geen enkel oordeel wordt uitgesproken over de kwaliteit van Katriens hoffelijkheid.

Alternatief 3 en 4 geven geen enkele ruimte voor doorgaan, waarbij alternatief 4 een duidelijke ingebrekestelling is. Voortzetting van het negatieve gedrag betekent een

vraag om de arbiter. Want ook (gebrek aan) hoffelijkheid is een onderdeel van de spelregels. Merk op dat in geen van de vier gevallen de persoon wordt genoemd maar de handeling. Het is immers niet Katrien die een vervelend gevoel geeft, maar het gesprek.

Je speelt ook geen redder voor Sarah, want dat heeft twee grote nadelen. Allereerst is het risico groot dat niet alleen Katrien maar ook Sarah zich tegen je keert. Per slot van rekening val je dan haar partner aan. Daarnaast gebruik je dan een schijnargument. Je grijpt immers niet in om Sarah te beschermen maar omdat je je ergert aan het gesprek. Als Sarah op jouw beschermende woorden iets zou zeggen als: "Maar ik vind het juist heel leerzaam", moet je alsnog kleur bekennen.

Ook zit in geen van de vier teksten een (negatief) oordeel over wat wordt gezegd; de enige reden dat je ingrijpt is omdat het gesprek jou een vervelend gevoel geeft. En over de juistheid van jouw gevoel win je elke discussie; want alleen jij weet wat je voelt.

Anekdote

Meer dan twintig jaar geleden, speelde ik met Ger van Zoelen tegen twee heren van een andere club. Hun namen weet ik niet, ik weet alleen dat een van de twee rood haar had. En die met rood haar ging na elk spel verschrikkelijk te keer tegen zijn partner, dat wil je niet weten. Ongelooflijk wat een stortvloed van akelige kritiek er onder dat rode haar vandaan kwam. Ger en ik – allebei geboren Amsterdammers – hielden wel van een verzetje; alsof het was afgesproken leunden we allebei ontspannen achterover alsof we op de Ajaxtribune zaten, zodra weer een nieuwe kanonnade begon. Na een spel of acht kwam er weer een storm van kritiek 'van rood', maar toch beduidend korter dan de vorige preken. Ik zie nog de blik van die man terwijl hij zijn kaarten oppakte en sorteerde van het volgende spel, toen Ger en passant tegen hem zei: "Volgens mij is je partner het niet met je eens." Waarop we weer vijf minuten op de tribune konden plaatsnemen.

Situatie 2, incorrect spel door een tegenstander

Een lastige en veel voorkomende situatie. Vooral omdat je je niet zeker voelt van je gelijk.

Als je vermoedt dat iets in strijd zou kunnen zijn met de spelregels, ben je volgens de spelregels verplicht om dat vermoeden uit te spreken. Vooral als je twijfelt is dat best lastig. Maar je kunt altijd iets zeggen als:

1. 'Ik stel vast dat André geruime tijd heeft nagedacht voordat hij paste. Ik vermoed dat daardoor situaties kunnen ontstaan die kunnen botsen met de spelregels. Daarom wil ik graag even een arbiter aan tafel om hierover duidelijkheid te verschaffen. Meteen een mooie oefening voor de arbiter.'
2. 'Ik vind het fijn om van de arbiter te horen wat nu wel of niet in de lijn van de spelregels zou kunnen liggen.'
3. 'Ik stel vast dat André geruime tijd heeft nagedacht voordat hij paste. Ik behoud me het recht voor om arbitrage te vragen.'

Alternatief 1 en 2 gaan uit van onzekerheid of een bepaalde handeling wel of niet correct is. Als je in zo'n geval vraagt om arbitrage om die onzekerheid weg te nemen, is dat heel normaal - volledig in de lijn van de spelregels - en heeft dat niets te maken met het predikaat 'met het mes op tafel spelen'.

Wat is in deze situatie wél correct? Het nadenken en passen van André! Daar is namelijk niets mis mee. André denkt uitsluitend op grond van reglementair correct verkregen informatie.

Wat is in deze situatie níét correct? Geen idee! Na Thijs' 4♥-bod en voordat we weten wat Thijs in handen heeft, kan niemand beweren dat zijn bod niet correct zou zijn. Zelfs de arbiter kan dat niet, want hij zal de hand van Thijs pas willen inzien nadat de laatste kaart is gespeeld. Doet hij dat al voor het spelen, of voordat het bieden is afgelopen, dan zou hij met zijn besluit de kaart van Thijs verraden. Alleen als de hand van Thijs aan de hand van de correct verkregen informatie geen opgelegd 4♥-bod rechtvaardigt, maakt de lange denkpauze van zijn partner zijn actie minder riskant en daardoor onjuist. Die denkpauze bewijst immers dat André iets heeft dat te denken geeft. Een drollenkaart is uitgesloten. Twijfel daarover zal het gemakkelijkst in het nadeel van Thijs worden uitgelegd. Soms zal de arbiter voor een juiste beoordeling de hand aan enkele spelers van gelijk niveau voorleggen, met de vraag wat zij in die situatie zouden bieden. Uiteraard krijgen ze dan de biedingen te zien, zónder genoemde denkpauze. Spelers van gelijk niveau die dat spel nog moeten spelen worden buiten dit onderzoek gehouden...

Anekdote

Ik mocht jaren geleden arbitreren in een soortgelijke situatie. De vrouw die zou hebben nagedacht, beweerde dat er totaal geen sprake was van een denkpauze. Waarop haar lieve, altijd hardwerkende levens- en bridgepartner heel eerlijk zei dat ze toch wel eventjes had gedacht... Voor mij was die duidelijkheid prettig, omdat daarmee een lastige welles/nietes-situatie werd voorkomen. Of de goede man in kwestie de volgende ochtend nog net zo blij was als ik met zijn openhartigheid, heb ik hem nooit durven vragen.

Situatie 3, een tegenstander beschuldigt jou van incorrect spel

Misschien zou je een beetje boos kunnen worden. Zo'n opmerking voelt alsof je van vals spel wordt beticht. Sterker, jouw manier van spelen zou al veel langer ergernis opwekken. En het is heel vervelend om zoiets, op zo'n manier voor je kiezen te krijgen, en dan ook nog in het bijzijn van je partner en je andere tegenstander.

Waar je het eerst mee hebt te maken is je gevoel van snel groeiende boosheid. Nee, nee, ik weet het, dit is niet het juiste moment om fijntjes te herinneren aan het spelregelartikel dat bridgers voor hun hele bridgeleven hoffelijkheid oplegt. Je bent een mens en je hebt gevoel. En niemand zal het je kwalijk nemen als je duidelijk uitspreekt dat je door die opmerking je bijzonder beledigd voelt, dat je ongelooflijk boos bent. Niet meer en niet minder. Vooral niet méér...

Rotte visvarianten als: 'Weet je wel hoe je zelf altijd je kaarten bijspeelt?', of - met een veelbetekende blik: 'Wat dacht je van je eigen vrouw?', zijn zinnen met een laag verbroederend gehalte.

Je mate van boosheid bepaalt de tijd die je nodig hebt voordat je op normale wijze op de inhoud van de opmerking kunt ingaan. Zolang je boos bent, ben je namelijk niet in staat op de inhoud van de opmerking in te gaan op een wijze die je achteraf een goed gevoel geeft.

Je kunt eerlijk zeggen dat je op dit moment te boos, te verontwaardigd bent, om inhoudelijk te reageren. Pas als je tot rust bent gekomen, is je beeld het scherpst. Dan is het ook duidelijk dat Paul drie problemen heeft:

1. Hij is van mening dat het voorspelen uit de juiste hand niet correct is.
2. Hij stoort zich vaker aan jouw gedrag.
3. Een blokkade waardoor hij eerdere problemen die hij met jouw handelwijze had, niet dorst aan te kaarten en waardoor hij nu helemaal over de rooie gaat.

We gaan daar per punt op in.

1. Paul is van mening dat het voorspelen uit de juiste hand niet correct is.

Die veronderstelling is juist! Als de leider uit de verkeerde hand voorspeelt - en een tegenspeler heeft nog geen kaart bijgespeeld - hebben beide tegenspelers het recht om aan te geven uit welke hand deze slag moet worden voorgespeeld. Dat kan dus vanuit de aanvankelijk verkeerde hand zijn. Het is voldoende als één van beide tegenspelers dat wenst. De leider moet dus – uiteraard onder begeleiding van een arbiter – de tegenspelers de gelegenheid geven om hun keus te bepalen en kenbaar te maken.

2. Paul stoorde zich al vaker aan jouw gedrag.

Omdat aan de bridgetafel alleen de actuele situatie volgens de spelregels kan worden behandeld en gecorrigeerd of bestraft, is het zaak om geen problemen uit de historie op tafel te gooien. Ook een arbiter kan daar niets inhoudelijks mee. Dat neemt niet weg dat het wél is gezegd, en dat degene aan wiens adres die beschuldiging is geuit, jij in dit voorbeeld, zich heel beschadigd kan voelen. Daarom is het van belang dat jij, een van de andere tafelgenoten, of de arbiter, aangeeft dat na de wedstrijd een gesprek plaatsvindt tussen Paul en jou.

3. Een blokkade waardoor Paul eerdere problemen die hij met jouw handelwijze had, niet dorst aan te kaarten.

Net als de inhoud onder punt 2 kan die blokkade niet nu, maar wel in een apart gesprek, op tafel worden gelegd.

Het gesprek

Het is goed als jij en Paul met iemand die het gesprek kan en wil leiden aan tafel gaan zitten. Niet met een rechter! Het is voldoende als dat iemand is die kan helpen om de punten van kritiek duidelijk op tafel te krijgen. Zonder (voor)oordeel en met luide stem om – zo nodig – de structuur van het gesprek duidelijk aan te kunnen geven. Het is goed om dat in een rustige hoek of ruimte te doen. Ik zou beslist tribunevorming voorkomen.

Mensen komen er beslist met elkaar uit zodra ze bereid zijn écht naar elkaar te luisteren als ze zich écht inleven in wat die ander nu precies aan irritatie voelt. Maar... het kan heel moeilijk zijn om dat niveau te bereiken. Helemaal als je de gesprekleider bent van twee snel geëmotioneerde mensen. Alle redenen om daar in een aparte aflevering op terug te komen. En dat belooft ik!

Anekdote

Jazeker, ook ik ben ooit beschuldigd van vals spel. Zo'n 25 jaar geleden. Ik was toen nog jong... Ik kreeg een hand met nul punten; en voordat ik het wist opende ik 1 ♠. Gewoon, ter misleiding. En ook omdat ik al zes spellen achter elkaar alleen maar mocht passen. Mijn linkertegenstandster bood 2 ♦, Ger, mijn partner, bood 2 ♠, mijn rechtertegenstandster 3 ♥, waarna allen pasten. Tot zover ging alles goed, ook nog toen Ger uitkwam en mijn rechtertegenstandster haar kaarten op tafel legde. Maar... het ging fout toen Ger eerst naar de geweldig sterke hand van dummy keek, toen naar zijn eigen hand en toen – over zijn bril heen – naar mij, met een gezicht van: 'er is hier voor ruim tien punten een stevige poep gelaten, en ik zit tegenover de dader. En dat had hij niet moeten doen. Die blik over die bril. In combinatie met de groeiende verbijstering die ik links van mij voelde bij de leider, tijdens het uitstallen van al dat moois. Ik voelde lachkriebels opkomen. Ik probeerde alles om een lachbui tegen te gaan, in mijn neus knijpen, neus snuiten. Maar het was te erg. Ik proestte het opeens uit. Mijn zwakheid – niet mijn lachen kunnen inhouden in een situatie of omgeving waarin beslist niet mag worden gelachen – zoals vroeger op school en in de kerk, leek weer helemaal terug. Volledig tegen de etiquette trouwens. Het bod was duidelijk te laag én in de verkeerde speelsoort. Het ging 1 down, waarop Ger, inmiddels door mij aangestoken, met heel veel moeite en wegzuchttechnieken, schaterend nog kon uitstoten: 'Je had het nog kunnen maken ook!'

Mijn linkertegenstandster vond mijn 1-opening niet correct; dat was vals spel, openen met nul punten. Ik zei dat die 'psych' het enige was dat wél correct was, maar dat ik mij moest verontschuldigen voor mijn lachbui. Ik heb haar daar nooit van kunnen overtuigen; we bleven gelukkig wel vrienden.

Bridgevraagstukje

Ik beloofde aan het begin van deze aflevering ook af te zullen sluiten met een bridgevraagstuk. Welnu, zet je schrap.

♠ B 9 2
♥ H 4 3 2
♦ A V 4
♣ 4 3 2

♠ A H V 5 4
♥ A 9 8
♦ H 3 2
♣ 6 5

Je speelt als zuidspeler 4♠.

West start met ♣B; oost neemt ♣B over met ♣A, en vervolgt met ♣H en ♣V.

Welke kaart speel je in zuid?

- a. ♦2
- b. ♥8
- c. ♠4
- d. ♠V

Het antwoord staat op het volgende blad.

Speelplan 4♠

♠ B 9 2
♥ H 4 3 2
♦ A V 4
♣ 4 3 2

♠ A H V 5 4
♥ A 9 8
♦ H 3 2
♣ 6 5

Je speelt als zuidspeler 4♠.

West start met ♣B; oost neemt over met ♣A, en vervolgt met ♣H en ♣V.
Welke kaart speel je in zuid?

- a. ♦2
- b. ♥8
- c. ♠4
- d. ♠V

Als je laag troeft (c), is de kans heel groot dat west overtroeft. Dat is dan je derde verliezer. Met de niet te voorkomen hartenverliezer betekent dat 1 down.

Als je hoog troeft (d), voorkom je een overtroever. Maar, als de ontbrekende troeven 4-1 zitten, zul je toch nog een troefslag missen en ga je eveneens de boot in.

♥8 bijspelen (b), is goed voor goud! Dat is namelijk een slag die je tóch zou verliezen. Mocht oost na ♣V met klaveren vervolgen, dan kunt je die slag in alle rust laten doorlopen naar noords troeven.

♦2 opruimen (a), hoeft niet fataal te zijn. Omdat je - na het troeftrekken - op de derde ruitenslag automatisch zuids hartenverliezer opruimt. Ik had ook nul punten kunnen geven omdat je kennelijk niet meteen zag dat alleen in de hartenkleur een verliezer dreigt. Maar omdat het op het eind haast niet mis kan gaan, ben ik mild...

49. Tussen kerst en oud en nieuw

2^e kerstdag. Vreemde dag voor het verzenden van een bridgetraining. Het laatste nummer van dit jaar. Vreemde tijd ook, zo rond de jaarwisseling. Een tijd van scherpe contrasten. Vooral omdat we nu extra behoefte hebben aan mensen om ons heen, aan warmte, aan contact. Warm contact dat niet meer mogelijk is, missen we in december nog meer dan in de andere maanden. Want wat we ook aan luxes hebben, het meest waardevol blijkt toch dat te zijn wat we vaak het gewoonst vinden zolang we het hebben. Goed contact!

1. Welke biedserie van NZ oogt het warmst?

	West	Noord	Oost	Zuid
a	--	--	--	1♠
	pas	2♥	pas	2♠
	pas	3♥	pas	pas
	pas			
b	--	--	1♠	pas
	2♣	2♥	pas	pas
	doubl. pas	pas	3♦	
	pas	pas	doubl. pas	
	pas	3♥	pas	pas
	doubl. pas	pas	4♦	
	pas	pas	doubl. pas	
	pas	pas		

c 1♦ 2♣ pas 3SA
 pas 4♣ doubl. pas
 pas pas

d -- 1SA pas 2♥ (transfer voor schoppen)
 pas 2♠ doubl. pas
 pas 3♥ doubl. pas
 pas pas

2. In welk speelplan gaan beide handen het mooist met elkaar om?

Speelplan a	Speelplan b	Speelplan c
♠ 5 4 3 2	♠ A H	♠ 5 4 3 2
♥ V B	♥ V B 10 9	♥ -
♦ B 4 3 2	♦ -	♦ 6 5 4 3 2
♣ 4 3 2	♣ 10 9 6 5 4 3 2	♣ 5 4 3 2
♠ A H	♠ -	♠ A H
♥ A 4 3 2	♥ A H	♥ A H B 10 9 8
♦ A H V	♦ A H V 5 4 3 2	♦ A V
♣ A V 6 5	♣ A H V B	♣ A V 6

Zuid speelt 3SA; Zuid speelt 3SA; Zuid speelt 3SA;
 west start met ♠V. west start met ♠V. west start met ♠V.

3. Welk tegenspel vereist het intenst contact tussen OW?

Dummy noord

♠ H V 3
 ♥ H B 10 9
 ♦ 6 5 4
 ♣ A V B

(jouw) oosthand

♠ A 2
 ♥ A 3 2
 ♦ 7 3 2
 ♣ 8 7 6 3 2

West start met ♣H voor noords ♣A. De leider laat dummy daarna ♠H voorspelen.

In welk contract moet het contact tussen OW het *intens*t zijn om tot succesvol tegenspel te kunnen komen:

- 3SA

- 4♠

- 6♦

Op het volgende blad begint de beantwoording.

Antwoorden

1. Welke biedserie van NZ oogt het warmst?

	West	Noord	Oost	Zuid
a	--	--	--	1♠
	pas	2♥	pas	2♠
	pas	3♥	pas	pas
	pas			
b	--	--	1♠	pas
	2♣	2♥	pas	pas
	doubl. pas	pas	pas	3♦
	pas	pas	doubl. pas	
	pas	3♥	pas	pas
	doubl. pas	pas	pas	4♦
	pas	pas	doubl. pas	
	pas	pas		
c	1♦	2♣	pas	3SA
	pas	4♣	doubl. pas	
	pas	pas		
d	--	1SA	pas	2♥ (transfer voor schoppen)
	pas	2♠	doubl. pas	
	pas	3♥	doubl. pas	
	pas	pas		

Antwoord

Biedserie a komt egoïstisch over. Zowel noord als zuid lijken alleen oog te hebben voor hun eigen lange kleur. Op geen enkele wijze blijkt échte interesse voor elkaar. De pas van zuid op noords 3♥ heeft ook echt zo iets van: *Dan zoek je het zelf maar uit!*

Biedserie d is ronduit crimineel! Zuid belooft met zijn 2♥ minstens een 5-kaart schoppen. Over zijn hartenbezit zegt dat bod helemaal niets. Noord, die zelf met zijn 1SA-opening maximaal een 4-kaart harten belooft, laat liever zijn partner met minder troeven spelen dan dat hijzelf leider is in een gedoubleerd contract... Een ongelooflijk 'vuil' biedverloop dus. Hij leunt liever als dummy gemakkelijk achterover in een onmaakbaar contract, dan dat hij tot aan z'n oksels in de modder staat om voor het gezamenlijk belang te vechten.

Dan is **biedserie c** een stuk sympathieker. Noord bood zijn 2♣ kennelijk op een heel magere lange klaverenkaart, die hoogstwaarschijnlijk in een sanscontract niet te exploiteren is. Met 4♣ haalt hij zijn partner uit zijn waarschijnlijk kansloze 3SA-contract. Ook het doublet trotseert hij met verve door te passen.

Maar ronduit het warmst is **biedserie b**. Zowel noord als zuid vechten zichtbaar om voor hun partner de kastanjes uit het vuur te halen. Dat is pas liefde, warmte, nee, wederzijdse passie! Dat maakt bridge tot een vuurvol spel waarbij zelfs de meest temperamentvolste dans als de lambada verbleekt tot iets gaapverwekkends.

2. In welke speelplan gaan beide handen het mooist met elkaar om?

Speelplan a	Speelplan b	Speelplan c
♠ 5 4 3 2 ♥ V B ♦ B 4 3 2 ♣ 4 3 2	♠ A H ♥ V B 10 9 ♦ - ♣ 10 9 6 5 4 3 2	♠ 5 4 3 2 ♥ - ♦ 6 5 4 3 2 ♣ 5 4 3 2
♠ A H ♥ A 4 3 2 ♦ A H V ♣ A V 6 5	♠ - ♥ A H ♦ A H V 5 4 3 2 ♣ A H V B	♠ A H ♥ A H B 10 9 8 ♦ A V ♣ A V 6
Zuid speelt 3SA; west start met ♠V.	Zuid speelt 3SA; west start met ♠V.	Zuid speelt 3SA; west start met ♠V.

Antwoord

In speelplan c (Zuid neemt de eerste slag, slaat ♥AH en geeft een hartenslag weg) is geen sprake van met elkaar communicerende handen. In dummy noord had net zo goed een stapel kurken, lege flessen of een afgebrande kerstboom kunnen liggen. Zuid maakt geheel op eigen kracht 3SA.

In speelplan a (zuid neemt de eerste slag, slaat ♦AHV en speelt ♥2 naar ♥B. Met het voornemen om als OW met ♥H nemen, daarna met ♥3 naar ♥V over te steken om de vaste negende slag – ♦B – te maken) is zonder meer sprake van een prachtig samenspel. Ronduit indrukwekkend is de beheersing van ♥A die eerst alle eer aan de twee lagere goden (♥VB) geeft alvorens zelf de dansvloer te betreden.

Maar... al dit schoons valt in het niet als we aanschouwen hoe in **speelplan b** zuid al zijn kracht onopvallend van zich afschudt tot meerdere glorie van noord. Op ♠AH verdwijnen zuids ♥AH; op noords ♥VB109 springen ♣AHVB in de vergetelheid waarna noords toch vrij lage klaverenoptocht alle eer krijgt van de finishing touch. Welke overweldigend liefdesepos kan hieraan tippen? Wie kan zijn ogen droog houden bij het zien van dit staaltje pure opoffering?

3. Welk tegenspel vereist het intenzief contact tussen OW?

Dummy noord

♠ H V 3
♥ H B 10 9
♦ 6 5 4
♣ A V B

(jouw) oosthand

♠ A 2
♥ A 3 2
♦ 7 3 2
♣ 8 7 6 3 2

West start met ♣H voor noords ♣A. De leider laat dummy daarna ♠H voorspelen.

In welk contract moet het contact tussen OW het intenzief zijn om tot succesvol tegenspel te kunnen komen:

- 3SA

- 4♠

- 6♦

Antwoord

In 3SA doet oost (jij dus) er goed aan om ♠H te duiken en ♠A te bewaren voor ♠V. Als je ♠H meteen neemt, kan zuid daarna partners mogelijk ♠B eruit snijden omdat ♠V dan nog in noord ligt. Op zich dus best wel een sympathiek tegenspel, omdat je de kick van het nemen met de zwaarste schoppenkaart uitstelt in het belang van partners mogelijke ♠B.

In 6♦ met liefst twee azen buitenboord, is beslist geen intens contact met partner nodig voor succesvol tegenspel. Partner heeft de eerste slag al binnen, en als ♠A houdt – want die leggen we tegen 6♦ natuurlijk wél meteen – is het contract al down.

Maar dán 4♠! Hoe schoon en intens tegelijk is het om te zien hoe zelfs twee geblinddoekte geliefden elkaar vinden. Je neemt namelijk meteen ♠H met ♠A om je hoogste klaveren – ♣8 – terug te spelen. Daarmee geef je partner west de kans om te troeven, want hij komt natuurlijk niet voor niets met ♣H uit zonder ♣V aan zijn zijde. En jouw hoge klaveren zegt nog meer dan de mooiste liefdesserenade onder het balkon. Want die hoge klaveren zingt partner toe dat jij in de hoogste van de twee overgebleven kleuren (harten dus) bereikbaar bent (wij noemen dit signaal het Lavinthalsignaal), waardoor - na jouw ♥A - het klaverenminnespel kan worden herhaald voor de nodige downslag... Waarlijk, bridge is liefde; bridge is puur contact!